༄༅། །རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ། །

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།

སྒྱུར་བ་པོ། པདྨ་ཚེ་དབང་ཤཱཀྱི།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།	ཨཱཙཪྱ་ཀརྨ་སྨོན་ལམ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ།	ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
རྩོམ་སྒྲིག་ལས་རོགས།	དགེ་དབང་བསྟན་འཛིན།
རྩོམ་པ་པོ།	ཇོ་ནཱ་ཐན་ ལེན་ཌོ།
རི་མོ་བ།	ཇེ་ནེཊ་ བྲུ་ནྟུཀ།
ཇུས་འགོད་པ།	ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
པར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་པོ།	ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Copyright © 2013 Department of Education
All rights reserved
First Edition 2013
ISBN ISBN 93-80091-40-2

Acknowledgement:
Permission from Widsom Publication Inc. USA and financial support from ARTIC(Association For Rengein Tanjouji International Cooperation), Japan has made this publication possible.

Published by:
Department of Education, CTA
Dharamsala -176215

Printed by:
Sherig Parkhang Trust
E-mail: tcrpc@rediffmail.com

སྔོན་གླེང་།

༄༅། །འདི་གཤིས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲིག་ཚན་པས་ལོ་མང་རིང་རང་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་མཚོན། ཟུར་བལྟའི་དཔྱད་གཞིར་མཁོ་བའི་དུས་ཆེན་ངོ་སྤྲོད་དང་། ༧རྒྱལ་མཆོག་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མཛད་རྣམ། དེ་བཞིན་ཉུ་སྦྲེལ་སྒྲུང་གཏམ་གྱི་དེབ་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཕྱི་གླིང་གི་སྒྲུང་གཏམ། རྒྱུན་ཆགས་ལྡེ་པ། མཚར་གཏམ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཕྲེང་ ༥༣ པར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བྱིས་པའི་དགའ་ཚལ་དང་། ཨིན་བོད་ཚིག་མཛོད་གསར་མ། ཞི་སའི་རྣམ་འབྱེད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་བསྟན་དེབ་རྒྱས་བསྡུས་ཁག་གཉིས། ཨ་མ་ཏེ་རེ་ས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དེབ་གཞན་འགའ་ཡང་པར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆེའི་གློག་པ་པོ་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་དང་། གདན་ས་ཁག་གི་གྲྭ་གཞོན་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་མོས་ཆེན་པོས་ལྟ་ཀློག་བྱེད་པ་མ་ཟད། ང་ཚོར་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བརྗོད་དང་ཡ་ལན་གནང་མཁན་རབ་དང་རིམ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། ལས་དོན་འདི་དག་ཉུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུར་དགོས་མཁོ་དང་ཕན་འབྲས་ཡོད་པར་མངོན་པ་མ་ཟད། སྤྱིར་བཙན་བྱོལ་ནང་རང་རེའི་སློབ་ཕྲུག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རྣམས་ལ་བོད་ཡིག་གི་ཟུར་བལྟའི་

དཔེ་དེབ་ཏ་ཅང་ཅུང་སྐྱོན་ཡོད་པས། སྟོང་ཆ་དེ་ཉིད་སྐོང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་ཞུས་དང་ཞུ་སྨུས་ལྟར། ད་ལན་སྐུ་ཞབས་པཎྜ་ཆེ་དབང་ཤུཀྲི་མཆོག་གིས་ཨིན་ཇིའི་ཐོག་ནས་བོད་སྒྱུར་ཞུས་པའི་<<རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།>>ཞེས་པ་འདི་ཉིད་པར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་ལགས་ན། རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་ཀློག་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་དང་བཅས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲིག་ཚན་པ་ནས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༣༠ ཉིན།

སྒྱུར་བ་པོའི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གཏམ།

༄༅། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐོར་ལ། སྤྱིར་མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང་། སྐྱེས་རབས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་འགྱུར་དང་། བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་བཞིན་པ་དང་། ཕྱར་པར་དུ་དེང་སང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ལྷག་པར་དུ་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ཡོད་ཨིན་ཇི་གཙོས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་དང་སྒྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་འབྲི་བ་དང་། ཨིན་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དགོས་དོན་མ་མཆིས་ཀྱང་། བཀའ་བསྟན་དུ་བཞུགས་པ་དང་། བོད་སྐད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཆེ་བ་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་བཙ་སྙིང་མང་བ་དང་། ཚིག་སྦྱོར་དམ་པ། ཤས་ཆེ་བ་སྙན་ངག་གིས་བཅིངས་ཡོད་པར་བརྟེན། རང་རིགས་ན་གཞོན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བའི་དབང་གིས་ཀློག་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་དང་། འདུན་པ་དེ་ཙམ་ཡོང་གི་མེད་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་།

དེས་ན། ཛོ་ནཱ་ཐན་ ལེན་ཌོ་(Jonathan Landaw)ཡིས་ཆེད་མངགས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བརྩམས་ཤིང་། ཇེ་ནེཊ་ བྲུ་ཀྲུཁ་(Janet Brooke)གིས་རི་མོ་བྲིས་པའི་“པྲིནྶ། སིདྡྷརྠ།” ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཕྱིལ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འགྲོས་གསལ་བ་དང་། སྔེབ་སྦྱོར་ལྷོད་པ་བཅས་དེང་དུས་ཀྱི་ན་གཞོན་ཚོའི་སེམས་ཁམས་ལ་འཚམ་པོ་དང་འཇུག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། ཕྱན་གྱིས་ཨིན་སྐད་ནས་བོད་

སྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན། དེབ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལོར་ཐོག་མར་ཤེས་རབ་པར་སྐྲུན་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྲུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟ་བར་དུ་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུའི་ནང་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་ཡོད།

ལེགས་བྱང་གི་ཁྱད་པར་དང་། བརྗོད་སྒྲོད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས། སྐད་ཀྱི་འགྲོས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཐྲན་ཀྱིས་མ་སྐད་དུ་གང་ཡོད་པ་ཆ་ཚང་བྱ་སྐད་ནང་ཐད་སྒྱུར་མ་བྱས་པར། སྐབས་རེ་དོན་སྒྱུར་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། སྐབས་རེ་དགོས་མཁོར་གཞིགས་པའི་སྣོན་འཕྲི་ཡང་ཐྲན་བུ་བྱས་ཡོད། བོད་འགྱུར་འདིས་བོད་རིགས་ན་གཞོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། འབྲུག་དང་། འབྲས་ལྗོངས། ལ་དྭགས། མོན་སོགས་ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རིགས། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ན་གཞོན་ཚོར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།།

དཀར་ཆག

༡༽ ལུམྦི་ནིར་སྐུ་བལྟམས་པ། ༧

༢༽ སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་པ། ༡༡

༣༽ བྱམས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྲས། ༡༦

༤༽ གཉེན་སྒྲིག་གི་འགྲན་སྡུར། ༢༣

༥༽ རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད། ༣༣

༦༽ སྙན་འཛེབས་ལྷུན་པའི་དབྱངས། ༣༧

༧༽ གློ་བུར་གྱི་འཆར་སྣང་། ༤༠

༨༽ ཕྱོགས་སྐྱོད་གཉིས་པ། ༤༥

༩༽ ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་མཐའ་མ། ༤༨

༡༠༽ ཡལ་བཞིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་བ། ༥༡

༡༡༽ ཞི་བའི་འཆར་སྣང་ཞིག ༥༣

༡༢༽ ཡབ་ཀྱི་འཇིགས་སྣང་། ༥༩

༡༣༽ ཕོ་བྲང་ནས་གསང་བྲོས། ༦༡

༡༤྾ འགྲུལ་སྐྱོད་འགོ་འཛུགས། ……………………………………………༦༥

༡༥྾ ལོ་དྲུག་གི་དཀའ་ཐུབ། ……………………………………………༦༩

༡༦྾ ལེགས་སྐྱེས་མས་ཞོ་ཐུག་ཕུལ་བ། ……………………………………………༧༤

༡༧྾ བདུད་དམག་བཏུལ་བ། ……………………………………………༧༧

༡༨྾ མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ། ……………………………………………༨༢

༡༩྾ ཆོས་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱར་དགོངས་པ། ……………………………………………༨༧

༢༠྾ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ། ……………………………………………༩༠

༢༡྾ ཨ་མ་ཞིག་གི་སྨྲ་ངན། ……………………………………………༩༤

༢༢྾ གཉིས་རྒྱུད་རྩུབ་པའི་མི་ཞིག ……………………………………………༩༧

༢༣྾ བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་པའི་ངག ……………………………………………༩༩

༢༤྾ དུད་འགྲོ་ལ་བྱམས་བརྩེ། ……………………………………………༡༠༢

༢༥྾ བྱམས་བརྩེའི་ནུས་པ། ……………………………………………༡༠༤

༢༦྾ སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། ……………………………………………༡༠༧

༢༧྾ ཤིང་སྡོང་ལ་ཤིང་ལྷ་གནས་པའི་གཏམ་རྒྱུད། ……………………………………………༡༡༡

༢༨༽ ཀུན་ལ་མཉམ་པའི་བརྩེ་བ། ༡༡༥

༢༩༽ སྐྱུ་ཚེའི་མཐའ་མ། ༡༡༧

༣༠༽ བསྟན་པ་ད་ལྟའང་གནས་སྲུས། ༡༢༢

༄༅། །ཨིན་ཇིའི་སྐད་དུ། པྲིནྶ། སིདྡྷཐ།- ཋ། སིཊོརི། ཨོཕ། བུདྡྷ།

(Prince Siddhartha: The Story of Buddha)

བོད་སྐད་དུ། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།

༄༅། །སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིས་གཙེས་པའི་བཙོན་ར་འདིར། །
མ་རིག་སྨག་གིས་སྒྲིབ་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས། །
དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འོད་སྣང་གིས། །
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་འཛིག་རྟེན་མིག་དེར་འདུད། །

དཀར་མཛེས་ལང་ཚོ་དང་མོའི་དཔལ་ལ་འགྲན། །
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་རིག་རྨོངས་མུན་སེལ། །
གསུང་སྙན་སྙིང་རྗེའི་རྒྱུད་མངས་དཀྲོལ་མཁས་པའི། །
དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །

བོད་རིགས་བློ་གསར་བྱུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །
རང་སྐད་སྦྱང་རྩེའི་རོ་བཅུད་མྱོང་བའི་ཕྱིར། །
སྣ་འཛོམས་ཕྱི་སྐད་ཨིན་ཡིག་སྐྱིད་ཚལ་ནས། །
སྣེ་ཞིག་བྲངས་ཏེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བྱ། །

༡༽ སིདྡྷི་ཐཱ་ར་སྐུ་བལྟམས་པ།

ལོ་མང་པོའི་སྔོན་དུ། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཚུང་ངུ་ཀ་པི་ལ་བསྟུ་(कपिलवस्तु)འམ། སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཞེས་པའི་ནང་། ཕྱིས་སུ་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཤུགས་ཆེ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་ཤུ་དྡྷོ་དནའམ། ཟས་གཙང་མའི་བཙུན་མོ། མཱ་ཡཱ(माया)འམ། སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་གཟིམ་ཁུག་པའི་སྐབས་དེར་རྨི་ལམ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་རྨིས་པ་རེད། ནམ་མཁའ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་བཀྲག་མདངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་དང་། འོད་ཟེར་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གླང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཉེ་བར་ཡོང་སྟེ། མཐའ་མ་དེར་འོད་ཀྱི་གླང་ཆེན་དེ་བཙུན་མོའི་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་པ་རྨིས་པ་རེད། བཙུན་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་མནལ་སད་པ་དང་། དེ་སྔ་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་ཧ་ཅང་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པས་ཁེངས་པ་ཞིག་བྱུང་།

ཁོང་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་མགྱོགས་མྱུར་བཅར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་དུ་ཕོ་བྲང་གི་མཚན་ལྟས་མཁས་པ་དེར། "ཡ་མཚན་ལ། ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་རྨི་ལམ་རྨིས་པ་དེའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།" ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་རེད། དེའི་ལན་དུ་མཚན་ལྟས་མཁས་པ་དེས། "རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྨི་ལམ་འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད། འདིའི་གོ་དོན་ནི་བཙུན་མོ་ལ་སྲས་ཤིག་འཁྲུངས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། སྲས་འདི་མ་འོངས་པར་སྐལ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། བཙུན་མོ་ལ་བྱིས་པ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་འཁོར་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེས། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་རང་ཙམ་མ་ཟད། འཛིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རེད།" ཅེས་སྨྲས། གཏམ་བཟང་པོ་འདི་ཐོས་པས། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས་ཞེ་དྲག་དགའ་པོ་བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་དེ་

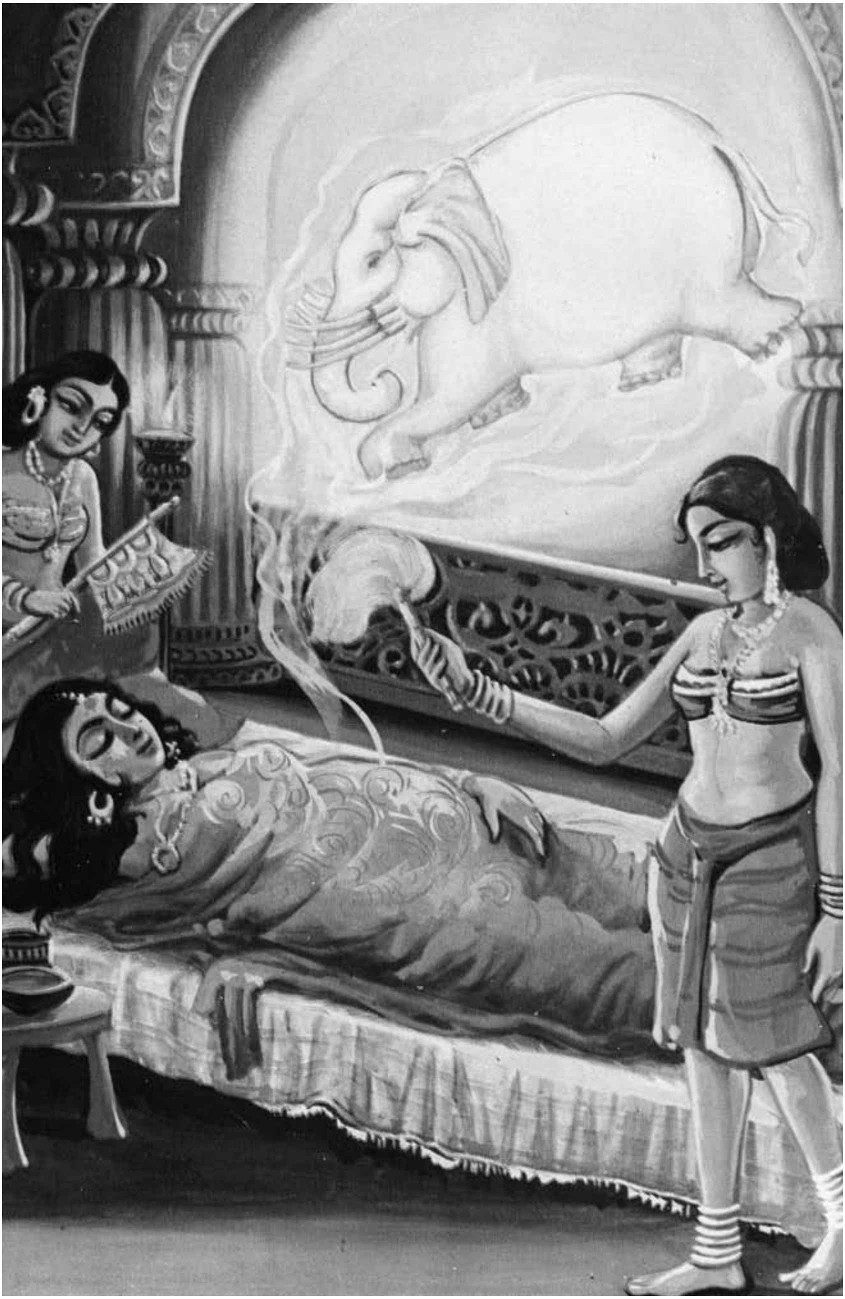

བས་མཉེས་པོ་བྱུང་བ་རེད། གང་གིས་ཤེ་ན། མ་འོངས་པར་ཁོང་རང་གི་ཚབ་ཏུ་རྒྱལ་གཞིས་སྐྱོང་མཁན་གྱི་སྲས་ཤིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་དགོངས་ནས་བཞུགས་ཡོད་པས། ད་ནི་ཁོང་གི་འདོད་དོན་གྲུབ་ལ་ཉེ་བས་སོ། །

དེའི་སྐབས་སུ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་བཙའ་བར་རང་རང་གི་ཕ་མའི་ནང་དུ་ལོག་དགོས་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བྱིས་པ་སྐྱེ་རན་ལ་ཉེ་བའི་དུས་སུ། བཙུན་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མས་འཁོར་གཡོག་དུ་མ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མའི་སྡོད་གནས་ཕྱོགས་སུ་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་འགོ་བཙུགས།

ཁོང་ཚོས་འགྲུལ་སྐྱོད་གང་འཚམས་ཤིག་བྱས་པའི་རྗེས། བཙུན་མོས་འགྲུལ་མཚམས་བཞག་སྟེ་ངལ་གསོ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་། ཁོང་གིས་བྱིས་པ་མགྱོགས་མྱུར་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལུམྦི་ནིའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སླེབས་པ་དང་། བཙུན་མོས་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་བྱིས་པ་སྐྱེས་སའི་ས་ཆ་གནས་ཟོས་བདེ་བ་ཞིག་འཚོལ་དུ་ཕེབས། དག་རྒྱུན་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་རྩེ་ཤིང་དང་རི་དྭགས་སེམས་ཅན་ཡན་གྱིས་ཀྱང་བྱིས་པ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་འབྱུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ། བཙུན་མོ་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱས་ཡོད་ཅེས་གྲགས། ཤིང་པཀྴའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་

གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡལ་ག་གཅིག་ཐུར་དུ་གུག་བཙུག་པས། བཙུན་མོས་ཕྱག་གཡས་པས་ཡལ་ག་དེར་བཟུང་། འདི་ལྟར་ཡལ་ག་དེ་ལ་རྟེན་བྱས་ཏེ་ཁོང་ལ་བུ་ཞིག་བཙས་པ་རེད། སྐུ་འཁོར་ཚོས་བྱིས་པ་དེ་རང་རང་གི་ལག་ཏུ་བླངས་ཏེ་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་སྐབས། ཏ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཡོད་པས་ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་ཧང་སངས་པ་རེད།

སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ས་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་ཆེས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་ཚོར་བ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། མི་སྡེ་ཚོས་རང་རང་གི་དཀའ་ངོག་བརྗེད་པ་དང་། འཁྲུག་རྩོད་ཞི་སྟེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་ཟབ་པོ་ཚོར་བ་རེད། འགའ་ཞིག་གིས་གློ་བུར་དུ་ནམ་མཁར་འཇའ་ཤར་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་བཟང་པོ་མང་པོ་མཐོང་བ་རེད།

རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་མཚན་ལྟས་མཁས་པ་ཚོས་ཞི་བདེ་དང་། ཡིད་དགའ་བའི་རྟགས་མཚན་འདི་དག་མངོན་པར་གྱུར་སྐབས། སྤྲོ་བ་འཕེལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ། "གནས་ཚུལ་ཆེས་བཟང་པོ་ཞིག་ད་ལྟ་རང་བྱུང་བ་འདྲ། ངོ་མཚར་བའི་རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་འདི་ཚོར་གཟིགས་དང་། དེ་རིང་ནི་ཉི་མ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།" ཞེས་སྨྲས།

བཙུན་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མས་གནས་སྐབས་དེར་རང་ཉིད་ལ་བུ་ཞིག་བཙས་པའི་དགའ་ཚོར་དེ། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཚོར་བྱུང་བ་མ་མཐེན་པའི་སྔོ་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་གསར་བཙས་བྱིས་པ་དེ་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་། དུས་སྐབས་དེ་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་ནང་གི་ཟླ་བ་བཞི་པ་(ཕྱི་ཟླ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་)འགོ་ཚུགས་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་ཡང་ཡར་ངོར་འཕེལ་ཏེ་ཉ་གང་བཞིན་ཡོད།། །།

༣༽ སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་གོ་བྲང་དུ་ཕེབས་པ།

རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་ཆེས་སྤྲོ་སེམས་འཕེལ་བའི་ངང་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་མོ་དང་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་བུ་གཉིས་ལ་བསུ་བ་བྱས། རྒྱལ་ཁབ་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་འཕྲེད་དར་དང་མེ་ཏོག་གིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་ཏེ། དཔལ་དང་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པའི་དུས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས། དེ་ནི་ཆེས་སྤྲོ་སྐྱིད་ལྡན་ལ་ཞི་བདེ་ལྷིང་འཇགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཅིག་བྱུང་། ས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དགའ་སྐྱིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་བུའི་མཚན་ལའང་སིདྡྷརྠ་སྟེ། དོན་གྲུབ་ཅེས་བཏགས། མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ནི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་སོ། །

ད་ནི་མཚན་ལྟས་མཁན་གྱིས་བྱིས་པ་དེའི་སྐོར་ལ་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གསར་པ་འདི་ལྟར་གནང་། "རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་སྲས་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་འདུག གང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་དེ་མ་འོངས་པར་སྐུ་ཉིད་ལས་ཀྱང་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་ཡོང་བ་འདུག" ཅེས་ཞུས། གནས་ཚུལ་འདིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲོབས་པ་བྱིན། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པར། "གལ་ཏེ་མཚན་ལྟས་མཁས་པ་ཚོས་བཤད་པ་འདི་དག་བདེན་པ་ཡིན་ན། ངའི་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་འདི་ཉིན་གཅིག་ངའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ངུ་འདི་ཙམ་མིན་པར། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་མངའ་དབང་སྒྱུར་མཁན་ཞིག་ཡོང་སྲིད་པས། ང་དང་ངའི་ནང་མིར་ཆེ་མཐོང་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཨང་།" སྙམ་པ་རེད།

གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་སྐུ་བལྟམས་རྗེས། ཉི་མ་འགའི་རིང་ལ་མི་མང་པོ་པོ་བྲང་དུ་རྒྱལ་སྲས་བལྟ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་བདེ་གསོ་ཐུ་སླེབས། མགྲོན་པོ་འདི་དག་གི་

ནང་ནས་གཅིག་ནི་དྲང་སྲོང་བགྲེས་པོ་ཨ་སི་ཏ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཨ་སི་ཏ་ནི་ཐག་རིང་གི་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོའི་ནང་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་མཚམས་བསྙེན་སྒྲུབ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དྲང་སྲོང་ཨ་སི་ཏས་ནགས་ཀྱི་མཚམས་ཁང་ནས་ཐོན་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སླེབས་པ་དེར། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་དུ་གུས་བཀུར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས། "བཤེས་གཉེན་དམ་པ། སྐུ་ཉིད་ང་ཚོའི་སར་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ། སྐུ་ཉིད་འདི་གར་ཕེབས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ང་ཚོར་གསུངས་རོགས་གནང་དང་། ང་ཚོས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་སྐུ་ཉིད་ལ་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཡིན།" ཞེས་ཞུས་པ་རེད།

ཨ་སི་ཏས། "ང་ལ་སྣེ་ལེན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ང་རང་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཁྱེད་ཚོ་ཐུག་འཕྲད་དུ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ནི། ངས་ཉེ་ཆར་ངོ་མཚར་བའི་རྟགས་མཚན་དུ་མ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན། རྟགས་མཚན་དེ་དག་ལ་བལྟས་ན། ཉེ་ཆར་ཁྱེད་རང་ལ་འཁྲུངས་པའི་སྲས་དེར་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རླབས་ཆེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་མཚན་མ་འདུག ངས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཅིག་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་ཡོངས་རྫོགས་བཏང་བ་ཡིན་ཅང་། ང་འདི་གར་གང་མགྱོགས་མགྱོགས་བྱས་ཏེ་ཁོང་མཇལ་བར་ཡོང་བ་ཡིན།" ཞེས་ལན་བཏབ།

རྒྱལ་པོར་དགའ་ཚོར་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་གཟིམ་ཁུག་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་དེར་བསྐྱོད། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་དེ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་ག་ལེར་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ། དྲང་སྲོང་ཨ་སི་ཏའི་དྲུང་དུ་འཁྱེར་ཡོང་། དྲང་སྲོང་གིས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་རིང་ལ་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་བྱིས་པ་དེར་གཟིགས་ནས་བཞུགས། མཐའ་མ་དེར་ཁོང་གིས་རྒྱབ་བཤིག་ཅིག་བྱས་ཏེ།

ཐུགས་སྐྱོ་སྣང་དང་བཅས་ནམ་མཁར་གཟིགས་ནས། དབུགས་རིང་ཞིག་འཐེན་ཏེ་བཤུམ་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས།

ཨ་སི་ཏ་ས་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས་ལ་ཞེད་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཐུང་སྒྲོང་གིས་བྱིས་པ་དེར་སྐྱོན་ཞིག་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ནས་འཇིགས་སྣང་སྐྱེས། རྒྱལ་པོས་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་བ་དང་ལྷན་དུ་ཕྱུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། “བཤེས་གཉེན་དམ་པ། སྐུ་ཉིད་བཤུམ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ག་རེ་གཟིགས་གནང་ཡོད་དམ། སྐུ་ཉིད་དང་མཚན་ལྟས་མཁན་གཞན་ཚང་མས་ངའི་བུ་འདི་བླ་ན་མེད་པའི་ཤེས་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་ངའི་བྱིས་པར་གཟིགས་ཏེ་བཤུམ་གནང་གི་འདུག དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་འདི་ལ་མགྱོགས་མྱུར་ཚེའི་བར་ཆད་ཡོང་བ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཡང་ན། འཇིགས་སྐྲག་ཅན་གྱི་བར་ཆད་གཞན་ཞིག་ཡོང་བ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཁོ་ནི་ངའི་བུ་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན་ལ། ང་ཚོ་ལ་བརྩེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གཟིགས་པ་དེ་མགྱོགས་པོ་གསུངས་གནང་རོགས་མ་གཏོགས། ང་ནི་འཇིགས་སྣང་དང་སྐྱོ་གདུང་གིས་སྙིང་ཡང་འདར་གྱི་འདུག” ཅེས་དུ་ངག་གིས་ཞུས།

དེ་དུས་ཨ་སི་ཀྣས་ཏ་ཅང་སྙིང་ཉེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཕ་མ་གཉིས་ལ་ཐུགས་ཁྲལ་གནང་མི་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་། ཁོང་གིས། "ཐུགས་ཁྲལ་མ་གནང་། ངས་རྒྱལ་སྲས་ལ་བར་ཆད་ངན་པ་དེ་འདྲ་མཐོང་སྐྱེ་དུས་པ་མིན། ནོར་དངོས་སུ་ད་ཆ་ངས་ཁྱེད་རང་གི་བུ་ཁོང་མི་སྐྱན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ལས་཈ང་ཆེས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ངེས་པ་ངས་ཤེས། བྱིས་པ་འདིའི་མཇུབ་མོ་རྣམས་ལས་འོད་འབར་བ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་རྟགས་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ངས་མཐོང་བས། ཁོང་གི་མ་འོངས་པ་དེ་འོད་སྟོང་འབར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད།" ཅེས་དང་།

"གལ་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་སྲས་འདི་ཁྱེད་རང་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བར་ཐག་བཅད་ན། ཁོང་ནི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ཁམས་ཡོན་ཆེ་ཞིག་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར་ཏེ་ཆབ་འབངས་རྣམས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ཡོང་གི་རེད། འོན་཈ང་གལ་ཏེ་ཁོང་གིས་རྒྱལ་པོ་མི་གནང་བར་ཐག་བཅད་ན། ཁོང་གི་མ་འོངས་པ་ནི་དེ་བས་཈ང་ལྷབས་ཆེ་བ་ཡོང་། ཁོང་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རེད། འཛིག་རྟེན་ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་གཟིགས་པས། ཁོང་གིས་ཕོ་བྲང་བློས་བཏང་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞིག་གསར་བཏོད་གནང་གི་རེད། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཉན་མཁན་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ལམ་འདི་སྟོན་གྱི་རེད།"

"དེས་ན། སྙིང་ནས་བརྩེ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས། ང་སྲས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ངུ་ཡི་མེད། ངས་ང་རང་གི་དོན་དུ་ངུས་པ་ཡིན། ལྷན་རྒྱས་གཉིས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། ངས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་ལམ་མམ། བདེན་པ་འཚོལ་བའི་དོན་དུ་མི་ཚེ་ཡོངས་རྫོགས་བཏང་བ་ཡིན། དེ་རིང་ང་ལ་ང་རང་གིས་གང་

སྒྲོང་འདོད་པའི་གནས་ལུགས་ཆ་ཚང་ཉི་མ་གཅིག་སྟོན་ཐུབ་མཁན་གྱི་བྲིས་པ་འདི་མཐོང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ནར་སོན་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ངའི་ཚར་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེས་ན་ཆེ་འདི་ལ་ངས་ཁོང་གི་སྐུ་མདུན་ནས་ཆོས་ཞུ་བའི་སྐལ་པ་བྲལ་བ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ལ་ལྷག་པར་སེམས་སྡུག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཅན་གྱི་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་རྒྱས་གཉིས་ཐུགས་སྐྱོ་མ་གནང་། འདི་འདྲའི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་སྲས་ཞིག་བྱུང་བ་དེར་དགའ་བ་སྒོམ་ནས་བཞུགས།” ཞེས་བཀའ་གནང་།

དེ་ནས་ཨ་སི་ཏཱས་བྲིས་པ་དེར་ཡུན་རིང་ཙམ་ཞིག་སླར་ཡང་མཐའ་མའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས་རྗེས་ག་ལེར་པོ་བྲང་ནས་ཕྱིར་ཐེབས། རྒྱལ་པོས་དྲང་སྲོང་ཕྱི་ལ་ཐེབས་པར་གཟིགས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་རང་གི་སྲས་ག་ལ་བ་དེར་སྤྱན་བསྒྱུར། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། “ཨ་སི་ཏཱས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ནི། ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། དེ་མིན་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རེད་གསུངས་སོང་། ཁོས་དང་པོ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ན་ལྷག་པར་བཟང་གི་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་སྲས་ཤིག་ང་ལ་བྱུང་བ་འདི་ཧ་འདྲའི་ཡག་པོ་རེད་ཨང་། དེའི་རྗེས་ཁོང་ཨ་སི་ཏཱ་ལྟ་བུའི་བགྲེས་སོང་ཆགས་ཆེ་གལ་ཏེ་ཁོང་རང་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ན་ཆོས་པ་ཞིག་བྱས་ན་འགྲིག་གི་རེད།” དགོངས། འདི་ལྟར་དགོངས་པར་འཁོར་བ་དང་། རང་གི་སྲས་དེ་ཉིན་གཅིག་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྐོར་ལ་མནོ་བསམ་གཏོང་བཞིན་དུ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་རྒྱལ་སྲས་ཕྱག་ཏུ་བཞུད་སྟེ་དགའ་སྐྱོ་འཕྲིལ་བའི་ངང་བཞེངས་ཏེ་བཞུགས།། །།

༣༽ བྱམས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྲས།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་མ་འབྱུར་ཡིན་པའི་སྐབས་ནས་ཁོང་གི་མ་ཡུམ་བཙུན་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་སྐུ་གཤེགས་པ་རེད། བཙུན་མོས་རང་ཉིད་མ་གྲོངས་སྔོན་དུ་ཁོང་རང་གི་གཅུང་མོ་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་(པྲཛྙཱ་པཏི་)ལ། "ངའི་བརྩེ་བའི་གཅུང་མོ། མགྱོགས་མྱུར་ངས་རང་གི་བུ་ཆུང་ལ་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ངེས་པ་རེད། ང་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ལ་ལྟ་སྐྱོང་བྱེད་རོགས།" ཞེས་གསུངས། ཁོང་གི་གཅུང་མོས་དེ་ལྟར་གནང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཞུས། སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ལ་བརྩེ་དུང་ཧ་ཅང་

ཆེན་པོ་ཡོད་པས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་ནས་ཆད་པའི་བུ་ལྟར་གཅེས་སྐྱོང་བྱས།

རྒྱལ་སྲས་ནི་བྱམས་སེམས་ཅན་དང་། བློ་རིག་རྣོ་ལ། ལྟ་ན་སྡུག་པའི་ལང་ཚོ་ལྡན་པའི་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཏུ་འཚར་ལོངས་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། ཡབ་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཁྲན་ནང་གི་དགེ་རྒན་བཟང་ཤོས་རྣམས་བོ་སྐྲིག་བྱས་ཏེ་སྲས་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྤྲད་པས། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་བསྡུགས་པར་འོས་པའི་བློ་གྲོས་དང་རྣམ་དཔྱོད་མངོན་དུ་གྱུར། འཛིན་གྲྭ་འགོ་ཚུགས་ནས་ཉི་མ་འགའ་ཤས་ལས་མ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་དགེ་རྒན་ཚོས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ། "རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ད་ཆ་རྒྱལ་སྲས་ལ་ང་ཚོ་དགོས་མཁོ་མི་འདུག ཚོགས་ཐུན་འགའ་ཤས་ཤིག་གི་ནང་དུ་ང་ཚོར་གང་བསླབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཚང་མ་ཁོང་གིས་ཤེས་ཟིན་འདུག དོན་དངོས་ཐོག་ང་ཚོས་དེ་སྔ་མ་ཤེས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཁོང་གིས་ཚུར་ང་ཚོར་བསླབ་གནང་བྱུང་།" ཞེས་ཞུས།

འདི་ལྟར་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོའི་རང་གི་སྲས་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་པ་དེ་བས་མཐོ་རུ་ཕྱིན། རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པར། "འདི་འདྲའི་རིག་རྩལ་ཡོད་ན། ངའི་བུ་འདི་

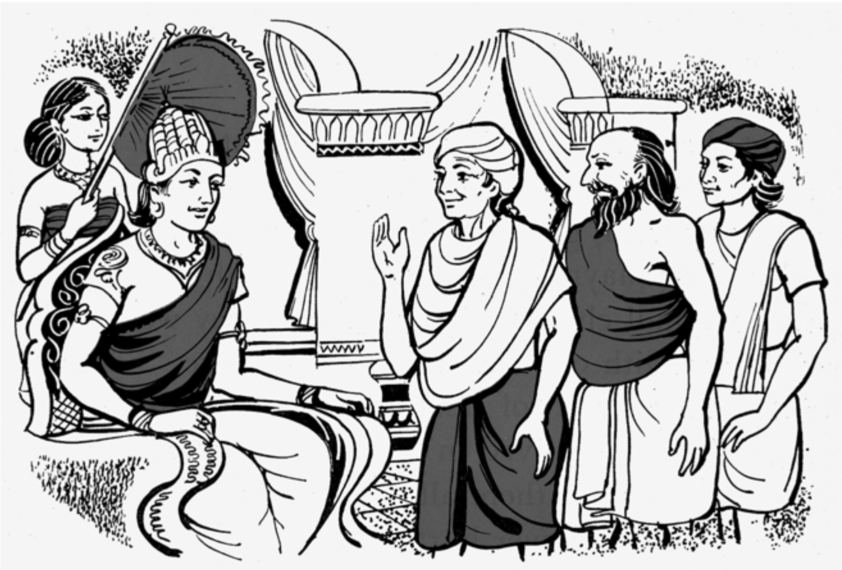

རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་སྟོབས་ཤུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡོང་ངེས།” སྨྲས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཞེ་དྲག་ཐུགས་མཉེས་པོ་བྱུང་བ་རེད།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རིག་རྩལ་ལས་ཀྱང་། ཆེས་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཞིག་ཁོང་ལ་ཡོད། ཁོང་ནི་ཐུགས་གཤིས་ཧ་ཅང་འཇམ་ཞིང་། ཕན་སེམས་ལྡན་ལ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅིག་ཡིན། ཁོང་གི་ན་ཚོད་དང་མཉམ་པའི་རྩེད་རོགས་ཕྲུ་གུ་གཞན་ཚོས། བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་གཞན་དང་འདྲ་བར་ངོ་བོ་རྩུབ་ལ་བརྟབ་སྐྱོན་ཆེ་བའི་རྩེད་རིགས་ལ་དགའ་བའམ། ཡང་ན་ཁོང་ཚོས་དམག་མི་ཡིན་ཁུལ་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཐབ་འཛིང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བ་གཅིག་པུར་ཁུ་སིམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་སྐྱིལ་གྱི་ཡོད།

ཁོང་ནི་ཕོ་བྲང་གི་ལྡུམ་རའི་ནང་དུ་གནས་པའི་བྱ་བྱིའུ་དང་། རི་དྭགས་ཚོ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཚང་མ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཡོད། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ཁོང་ཚོར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་སྲས་ལ་འཇིགས་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད། མི་སྤུ་འདྲ་ཞིག་ཉེ་སར་སླེབས་ནའང་བྲོས་འགྲོ་བའི་རི་དྭགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྲས་ལྡུམ་རའི་ནང་དུ་སླེབས་དུས་དགའ་བསུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཁོང་ཚོར་སྟེར་རྒྱུའི་ཁ་ལག་འཁྱེར་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། ཁོང་ཚོས་ཞེད་སྣང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ལག་ནས་ཁ་ལག་བཟའ་ཡི་ཡོད།

ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་ལྡུམ་རའི་ནང་དུ་བསྡད་ཡོད་པའི་སྐབས་དེར། ངང་པ་དཀར་པོ་ཁྱུ་གཅིག་ནམ་མཁར་འཕུར་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། གློ་བུར་དུ་མི་ཞིག་གིས་མདའ་བརྒྱབས་པ་དང་ངང་པ་ཞིག་ལ་ཕོག ངང་པ་དེ་ནམ་མཁའ་ནས་ཟགས་ཏེ་གཤོག་པའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཟུག་པར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་འདྲམ་དུ་ལྷུངས་པ་རེད། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ངང་པ་དེ་ག་ལེར་ས་ནས་ཕྱག་གིས་བླངས་ཏེ་ངག་འཇམ་

པོའི་སྒོ་ནས། "ཨ་ཁ། ངང་པ་ཁྱོད་ཤ་ཚ། ཞེད་སྣང་མ་བྱེད། ངས་མདའ་འདི་བགོག་ནས་ཁྱོད་གསོ་ཐབས་བྱེད་ཆོག" ཅེས་གསུངས་བཞིན་ངང་པའི་ཞེད་སྣང་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་གཅིག་གིས་ངང་པར་ཞི་འཇམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུག་བྱུག་གནང་བ་དང་། ཕྱག་གཞན་དེས་ན་ཟུག་ཅན་གྱི་མདའ་དེ་ག་ལེར་བགོག་གནང་བ་རེད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་དུ་འཁྱེར་ཡོད་པའི་བྱུག་པ་དམིགས་བསལ་བ་དེ་ངང་པའི་གཤོག་སྙེང་གི་རྨ་ལ་འབྱུག་བཞིན་དུ་ངང་པར་ཞེད་སྣང་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ངག་འཇམ་ཞིང་སྙན་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་། མཐའ་མ་དེར་ངང་པ་དེ་མི་འཁྲུགས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་དར་གོས་ཀྱི་སྟོད་གོས་དེ་ཕུད་དེ་ངང་པར་གཡོགས་པ་རེད།

དུས་ཡུན་ཐུང་ངུ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་བུ་གཞོན་གཞོན་ཞིག་ལྡུམ་རའི་ནང་དུ་རྒྱུགས་ཏེ་སླེབས། ཁོང་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ལྷས་སྦྱིན་(དེབ་དཏྟ་)རེད། ཁོས་ལག་ཏུ་གཞུ་ཞིག་དང་མདའ་ཁ་ཤས་འཁུར་ཡོད་པ་དང་ཧླ་ངར་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས། "དོན་གྲུབ། དོན་གྲུབ། གནམ་ཚུལ་བཟང་བ་ཞིག་ལ། ངས་ངང་པ་ཞིག་བསད་ཡོད། མདའ་དང་པོ་དེ་ག་རང་གིས་བསད་པ་ཡིན། ཁྱེད་རང་གིས་ངས་མདའ་བརྒྱབས་པ་མཐོང་ཡོད་ན་ག་འདྲ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ངང་པ་དེ་འདིའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཟགས་སོང་། ང་ལ་འཚོལ་རོགས་བྱོས་དང་།" ཞེས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་བརྗོད།

དེ་ནས་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་མདའ་རྩེར་ཁྲག་འགོས་ཡོད་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་མདའ་དེ་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྐང་པའི་ཉེ་འཁྲིས་ཀྱི་ས་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་། ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་བལྟ་སྐབས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་དངོས་པོ་ཞིག་བཟུང་ཡོད་པ་དེ་ཁོས་འཚོལ་བཞིན་པའི་ངང་པ་དེ་ཡིན་པ་ཤེས། ཁོས། "ཨ་ཡེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ངང་པ་ཁྱེར་འདུག དེ་ང་ལ་ཚུར་སྤྲོད་རོགས། ངང་པ་ངས་བསད་པས་ང་ལ་བདག་པ་ཡིན།" ཞེས་ངར་སྐད་བཏོན། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ངང་པ་དེ་འཕྲོག་གྲབས་བྱེད་དུས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དམ་པོར་བཟུང་སྟེ། ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པའི་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་རྨས་སྐྱོན་བྱུང་བའི་ངང་པ

དེར་ལག་པའང་འཆང་དུ་མ་བཙུག་པ་རེད།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། “ང་ལ་བྱ་འདི་ཟུངས་ཁྲག་བཞུར་བཞིན་ས་སྟེང་དུ་ཟགས་ཡོད་པ་རྙེད་བྱུང་། ད་ཆ་རྨས་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ངང་པ་འདི་ངས་སུ་ལའང་སྤྲོད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་མེད།” ཅེས་ཐག་ཆོད་པོའི་སྒོ་ནས་སྨྲས། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་བསྐྱར་དུ། “འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ང་ལ་བདག་པ་རེད། ངས་བསད་པའི་བྱ་དེ་ང་ལ་བདག་གི་ཡོད་མེད་ལ་རྟོད་པ་དགོས་དོན་མེད། ངའི་ས་ནས་ཁྱེད་རང་གིས་བརྐུས་པ་རེད། དེ་ང་ལ་ཚུར་

སྤྲོད་མ་གཏོགས་ངས་ཁྱོད་ཀྱི་ས་ནས་འཕྲོག་ཐག་ཆོད་ཡིན།” ཞེས་སྐད་བརྒྱབས།

དུས་ཡུན་གང་འཚམས་ཀྱི་རིང་ལ་ཁྲིའུ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཁ་རྩོད་བྱས། ལྷས་སྦྱིན་ཁོང་ཁྲོ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ངང་པ་ཁོ་ལ་མ་སྤྲད། མཐའ་མཇུག་དེར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། “མི་རྒན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཁ་རྩོད་ཞོར་ན། ཁོང་ཚོས་ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བུའི་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་རྟོད་གཞིའི་ཐོག་ལ་རང་རང་གི་འདོད་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པར། སུ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ཚོགས་ཚུང་དེས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རེད། ངའི་བསམ་པར་ང་རང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མཆུངས་བྱེད་དགོས་པ་རེད།” ཅེས་སྨྲས།

ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་དགའ་པོ་མ་བྱུང་། ངང་པ་དེ་རང་ཉིད་ལ་ཚུར་ཐོབ་ཐབས་སུ་འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་མ་མཐོང་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས། དེས་ན་ཁོང་གཉིས་པོ་བྲང་དུ་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཞུ་གཏུག་བྱེད་པར་བསྐྱོད། བྱིས་པ་གཉིས་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་ཁྲིམས་དཔོན་ཚོས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བལྟས་ཏེ་གད་མོ་བགད། ཁོང་ཚོས། “བྱ་གཅིག་གི་དོན་དུ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརླག་གཏོང་འདོད་པ་རེད།” ཅེས་བརྗོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོས། “དོན་གྲུབ་དང་ལྷས་སྦྱིན་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་སྲས་རེད། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རྟོད་པ་དེ་ང་ཚོའི་སར་འཁྱེར་ཡོང་བར་ང་དགའ་པོ་བྱུང་། ཁོང་གཉིས་མ་འོངས་པའི་དབང་སྒྱུར་བ་སོང་ཙང་ཁྲིམས་ཁང་འདིའི་འགྲོ་སྟངས་ལ་རྒྱུས་ལོན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངས་བསམ་གྱི་ཡོད། ཁྲིམས་བཤེར་འགོ་འཛུགས་ཤོག” ཞེས་བཀའ་གནང་།

བྱ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་རེ་མོས་བྱས་ཏེ་ཞུས། དེ་ནས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་སུ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་དང་། ངང་པ་སུ་ལ་བདག་མིན་གྱི་ཐོག་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་བྱས། འགའ་ཞིག་གིས། “བྱ་དེ་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་མདའ་བརྒྱབས་ནས་ས་ལ་ལྷུངས་ཡིན་ཙང་ཁོ་ལ་བདག་གི་རེད།” བསམས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས། “བྱ་དེ་དོན་གྲུབ་ལ་རྙེད་པ་ཡིན་ཙང་ཁོ་ལ་བདག་གི་རེད།” བསམས། འདི་འདྲ་བྱས་ཏེ་བློན་པོ་ཚོས་གྲོད་དོན་གྱི་སྐོར་ལ་རྟོད་པ་བྱས་ཏེ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར།

མཐའ་མ་དེར་དེ་སྤྲ་སྤུས་ཀྱང་མཐོང་སྒྲོང་དང་གོ་སྒྲོང་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་བགྲེས་སོང་ཞིག་ཁྲིམས་ཁང་དུ་སླེབས། བགྲེས་སོང་ཁོང་མཐོང་སྣང་ལ་བློ་གྲོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བས་ཁོང་ཚོས་བུ་གཉིས་དང་། ངང་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཁོང་ལ་བཤད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་གང་བཤད་པ་ཉན་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་བགྲེས་སོང་གིས། "སེམས་ཅན་ཚང་མས་རང་རང་གི་ཚེ་སྲོག་དེ་འཇིག་རྟེན་ནང་གི་དངོས་པོ་ག་འདྲ་ཞིག་ལས་ཀྱང་རིན་ཐང་ཆེ་ཤོས་ལ་བརྩི་ཡི་ཡོད། དེས་ན། ངའི་བསམ་པར་ངང་པ་དེ་དེའི་སྲོག་སྐྱོབ་ཐབས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེར་བདག་པ་ལས། དེའི་སྲོག་འཕྲོག་ཐབས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེར་བདག་གི་མ་རེད། ངང་པ་དོན་གྲུབ་ལ་སྤྲོད།" ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

བློ་གྲོས་ལྡན་པའི་བགྲེས་སོང་དེས་གང་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོས་ངང་པ་དེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཉར་ཚོག་པར་ཐག་བཅད་པ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོས་བློ་གྲོས་ལྡན་པའི་བགྲེས་སོང་དེར་ཁོང་གི་མཁྱེན་རྩལ་ལ་བྱ་དགའ་ཞིག་སྤྲོད་དགོས་དགོངས་ཏེ་ཁོང་འཚོལ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད་པ་རེད། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ། "འདི་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་རེད། ཁོང་གང་ནས་ཡོང་སྟེ་གང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནམ།" དགོངས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སུ་གང་གིས་ཤེས་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྙིང་ལ་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་འདི་གཅིག་རེད། དེས་ན་མི་མང་པོས་དོན་དངོས་སུ་ཁོང་ནི་ཁྲེའུ་ཆེས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད།། །།

༩༽ གཉེན་སྒྲིག་གི་འགྲན་སྡུར།

རྒྱལ་སྲས་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐུགས་སེམས་ཀྱང་བཟང་དུ་ཕྱིན་པས་མི་ཚང་མས་ཁོང་ལ་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་ཐུགས་ཁྲལ་བྱུང་། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། “རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞི་འཇམ་དང་ཚོར་ཤུགས་རྣོ་པོ་འདུག ང་ལ་ནི་ཁོ་རང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་

འགྱུར་རོགས་བྱས་ན་སྙམ་པའི་འདོད་པ་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོ་དག་ནི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་མཁྱེགས་པོ་དགོས། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱོང་བརྡར་གནང་རྒྱུ་ལས། རང་ཉིད་ཁེར་རྐྱང་ལྷུམ་རའི་ནང་དུ་བཞུགས་རྒྱུར་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་གནང་གི་འདུག མགྱོགས་མྱུར་ངའི་བུ་འདིས་རྒྱལ་གཞིས་སྤངས་ཏེ་དྲང་སྲོང་ཨཱ་སི་ཏཱ་ནང་བཞིན་ཆོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཉེན་འདུག གལ་ཏེ་ཁོས་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ཁོ་ནམ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་མི་སྲིད།" ཅེས་འཁོར་བ་རེད།

བསམ་བློ་འདི་དག་གི་རྐྱེན་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུགས་ཁྲལ་ཞེ་དྲག་བྱུང་བ་རེད། རྒྱལ་པོས་རང་གི་ཡིད་ཆེས་བློས་འགེལ་ཡོད་པའི་བློན་པོ་རྣམས་སྐད་བཏང་སྟེ། ཁོང་གིས་ཅི་འདྲ་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་བསྡུས་པ་རེད། གྲོས་སྡུར་རྒྱུན་རིང་གནང་བའི་མཐའ་མ་དེར་བློན་པོ་གཅིག་གིས། "རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་སྲས་དེ་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་བྱེད་ཡུལ་མེད་ཅང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ལ་མནའ་མ་ཞིག་བཙལ་ནས་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་དུ་ཆུགས་དང་། ཁྱིམ་ཐབ་བཟུང་ནས་བྲུ་གུ་སྐྱེས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ། བསམ་བློ་གང་བྱུང་བཏང་ནས་མི་སྡོད་པར་རྒྱལ་སྲིད་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་རྒྱུར་དོན་གཉེར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་རེད།" ཅེས་བསམ་ཚུལ་ཞུས།

རྒྱལ་པོས་བསམ་ཚུལ་དེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འདུག་དགོངས་ཏེ། ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་སྟོན་མོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཤམས་པ་སྟེ། སྐུ་དྲག་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཡོངས་རྫོགས་མགྲོན་འབོད་བྱས། དགོང་དྲོ་སྟོན་མོ་མཇུག་མ་བསྒྲིལ་གོང་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལ་མགྲོན་པོ་ཚང་མར་ཕྲུག་རྟགས་རེ་གནང་དུ་བཅུག་པ་རེད། སྐབས་དེར་བློན་པོ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་གཞོན་ནུ་མ་སུ་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་གྱི་ཡོད་མེད་བལྟས་ཏེ་བསྡད།

བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཚང་མས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅར་རྒྱུར་མཆེར་སྣང་དང་འཚབ་འཚུབ་ཞེ་དྲག་བྱས་པ་རེད། རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ལག་རྟགས་དུ་མ་སྤྱུངས་པའི་རྒྱ་ཅོག་གི་མདུན་དུ་བཞེངས་ནས་བཞུགས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ནི་ཧ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་གང་ཞིག་ལ། རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མངོན་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་རེ་རེ་བཞིན་བློ་འཚབ་འཚུབ་དང་། མཆེར་སྣང་། དཔའ་ཞུམ་པའི་ངང་ནས་མིག་ས་ལ་བལྟ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅར། ཁོང་ཚོས་རིན་ཆེན་དང་། ལག་གདུབ། རྣ་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན་སོགས་རང་རང་ལ་གནང་བའི་ལག་རྟགས་རྣམས་ཁུ་སིམ་མེར་བླངས་ཏེ་མགྱོགས་མྱུར་རང་རང་གི་སྡོད་གནས་སུ་ལོག

མཐའ་མཇུག་དེར་གཞོན་ནུ་མ་གཅིག་རང་ལྷག་པ་རེད། མོ་ནི་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་སྲས་མོ་ཡ་ཤོ་རྡྷ་ར་(यशोधरा)འམ། གྲགས་འཛིན་མ་རེད། གཞན་

རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་གྲགས་འཛིན་མས་མཚེར་སྣང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅར་བ་རེད། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དེ་ཉིན་ཐེངས་དང་པོར་རང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་བུད་མེད་དེར་ཐད་ཀར་གཟིགས་གནང་བ་རེད། མོ་ནི་ཧ་ཅང་མཛེས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཐུབ་པ་བྱུང་།

ཁོང་གཉིས་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་ཤིག་གི་རིང་ལ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བལྟ་ཞིང་ལངས་ཏེ་ལུས། དེ་ནས་གྲགས་འཛིན་མས། "རྒྱལ་སྲས་ལགས། ང་ལ་ལག་རྟགས་ཨེ་ཡོད།" ཅེས་ཞུས། རྒྱལ་སྲས་ནི་སྨི་ལམ་ཞིག་ནས་ལྡང་ས་པ་བཞིན་དུ་འཛྲོགས་པ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་ཅིག་གི་ཐོག་ལ་བལྟས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ཤེས། ལག་རྟགས་ཚང་མ་མགྲོན་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་སྦྲད་ཚར་ནས་མེད།

དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛུབ་མོ་ནས་སོར་གདུབ་ཕུད་དེ། "འདི་ཁྱེད་རང་ལ་ཡིན་པས་བཞེས་རོགས་གནོང་ས།" ཞེས་གསུངས། གྲགས་འཛིན་མས་བག་བྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྡོད་སར་ག་ལེར་ཕྱིར་སྐྱོད་བྱས། བློན་པོ་ཚོས་དེ་གར་གང་བྱུང་བ་རྣམས་མཐོང་བས་དགའ་ཚོར་དང་བཅས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་རྒྱུགས་ཏེ། "རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ང་ཚོས་རྒྱལ་སྲས་ལ་བག་མ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྙེད་བྱུང་། ཁོང་ནི་ཁྲིམ་མཚེས་རྒྱལ་པོ་ལེགས་པ་རབ་སད་(སུཔྲབུདྡ་)ཀྱི་སྲས་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་རེད། ང་ཚོས་ལམ་སང་རྒྱལ་པོ་དེའི་སར་བཅར་ཏེ་ཁོང་གི་སྲས་མོ་དེ་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བག་མར་སློང་བའི་གྲ་སྒྲིག་ཞུ་ཆོག" ཅེས་སྙན་སེང་ཞུས།

རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་དེར་མོས་མཐུན་གནང་སྟེ། མི་འགྱངས་བར་གྲགས་འཛིན་མའི་ཡབ་ལེགས་པ་རབ་སད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བག་མ་སློང་བར་ཕེབས། རྒྱལ་པོ་ལེགས་པ་རབ་སད་ཀྱིས་ཁོང་ལ་བསུ་བ་དང་སྣེ་ལེན་ཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཏེ། "སྐུ་ཉིད་

ཀྱི་སྲས་དེ་ཕོ་གཞོན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཤག་རེད། འོན་ཀྱང་ངའི་བུ་མོ་དེ་སུ་བྱུང་ལ་སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། རྒྱལ་སྲས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མོ་ལ་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་འདོད་ཡོད་ལ། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་ཕོ་གཞོན་སྟག་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་རེད། ཁོང་ཚོ་ཧ་བཞིན་རྒྱུ་དང་། མདའ་འཕེན་རྒྱུ། གྲི་གཡུག་རྒྱུ་སོགས་རྩེད་འགྲན་གྱི་རིག་རྩལ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཤ་སྟག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གི་བུས་ངའི་བུ་མོར་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན། རང་རེའི་ལུགས་སྲོལ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན། ཁོང་གིས་ཀྱང་བུ་མོ་སློང་མཁན་གཞན་དང་མཉམ་དུ་འགྲན་སྡུར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་དགོས།” ཞེས་སྨྲས།

དེས་ན། ཤིན་ཏུ་མཛེས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྲས་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་རྒྱལ་ཁའི་བྱ་དགར་བཞག་སྟེ་འགྲན་སྡུར་ཆེན་པོ་དེ་གོ་སྒྲིག་བྱས། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མར་ཐུགས་ཁྲལ་ཐྲན་བུ་བྱུང་། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། “ངའི་བུ་འདིས་དཔའ་རྒོད་ཀྱི་རྩེད་མོའི་རིགས་ལ་དོན་གཉེར་ཐྲན་བུ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་སྦྱོང་མེད་པས། ག་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཁོས་འགྲན་སྡུར་འདི་ལས་རྒྱལ་ཐུབ།” སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཁྲལ་མཁྱེན་ཏེ་ཡབ་ལ། “ཐུགས་ཁྲལ་གནང་མི་དགོས། ངས་གྲགས་འཛིན་མ་བག་མར་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་ང་གྲ་སྒྲིག་ཡིན།” ཞེས་སྨྲས།

འགྲན་སྡུར་དང་པོ་དེ་མདའ་རྩལ་གྱི་འགྲན་སྡུར་རེད། འགྲན་སྡུར་བ་གཞན་དག་ཚོས་མདའི་འབེན་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་བཞག་ཀྱང་ཚང་མས་ནག་ཐིག་བརྡོལ་ཐུབ་པ་བྱུང་། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ལྷས་སྦྱིན་ཡང་འགྲན་སྡུར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོའི་རེ་མོས་སུ་སླེབས་སྐབས། ནག་ཐིག་ཏུ་འཁེལ་བས་མ་ཟད་མདའ་དེས་འབེན་གྱི་མདུན་ནས་ཕུགས་ཏེ་རྒྱབ་ཏུ་ཟགས་པར་བྱས། མི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁའི་ཁ་གཡང་བསྒྲགས། འོན་ཀྱང་གྲགས་འཛིན་མ་ཞེད་སྣང་གིས་རང་གི་མིག་བཀབ་སྟེ། “ངའི་བརྩེ་བའི་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མདའ་རྩལ་དེ་ལས་ག་འདྲ་བྱས་

ཧེ་རྒྱལ་ཐུབ་པམ། གལ་ཏེ་ང་ལྷས་སྦྱིན་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཇི་འདྲའི་འཇིགས་སྣང་ཅན་ཞིག་རེད་ཨང་།” ཞེས་པ་སེམས་ལ་འཁོར།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ལ་རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པས་དཔའ་མ་ཞུམ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རེ་མོས་སླེབས་སྐབས། འབེན་དེ་དེར་ཡོད་པའི་མི་ཚོགས་མང་ཆེ་བས་མཐོང་ཡང་དཀའ་བའི་རྒྱང་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ། དེ་ནས་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མདའ་ལྟོང་ནང་ནས་མདའ་གཅིག་བཞེས་ཏེ་གཞུ་བཀུག འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ནི་ཧ་ཅང་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་དྲགས་ནས་གཞུ་སྐྱུད་འཐེན་ཆེས་པས་གཞུ་དེ་དུམ་བུ་གཉིས་

སུ་ཚག རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། “ང་ལ་གཞུ་གཞན་དག་ཅིག་འཁྱེར་ཡོང་རོགས་གནོངས། འོན་ཀྱང་སྔོན་མ་དེ་ནང་བཞིན་ཆག་མི་འགྲོ་བར་ད་རེས་གཞུ་དེ་ལས་མཁྲེགས་པ་ཞིག་འཁྱེར་ཡོང་རོགས།” ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་བློན་པོ་ཞིག་གིས། “རྒྱལ་སྲས་ལགས། ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་གཞུ་ཏ་ཅང་སྙིང་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་འདས་ཟིན་པའི་དཔའ་རྩལ་གྲགས་ཅན་ཞིག་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་གྲོངས་ཏེ་ལོ་མང་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་གཞུ་དེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག གཞུ་སྐྱུད་ཀྱང་བཀོན་ཐུབ་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཅན་སུའང་བྱུང་མེད།” ཅེས་ཞུས།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། “ངས་གཞུ་དེ་བེད་སྤྱོད་གཏང་གི་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་པས་ཚང་མ་ཧ་ལས། ཁོང་ལ་གཞུ་དེ་ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་གཞུ་དེ་བཀུག་ནས་གཞུ་སྐྱུད་ལས་སླ་པོར་བཀོན། དེ་ནས་ཁོང་གིས་གཞུ་སྐྱུད་ལ་མདའ་ཞིག་བཀོན་ཏེ། གཞུ་ཡི་རྩེ་མོ་གཉིས་ཧ་ལམ་ཐུག་ལ་ཁད་བར་དུ་འཐེན་ནས་འབེན་ལ་དམིགས་ཏེ་མདའ་མོ་དེ་ལྷིང་ཞེས་འཕངས། མདའི་སྒྲ་དེ་ཤུགས་ཆེ་བས་ཐག་རིང་དུ་གནས་པའི་གྲོང་གསེབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོས། མདའི་འཕུར་ཤུགས་དེ་སྨྱུར་ཆེས་པས། ཐག་རིང་དུ་གནས་པའི་འབེན་གྱི་ནག་ཐིག་གི་དཀྱིལ་བརྟོལ་བས་མ་ཚད། མིག་གིས་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་བར་དུ་ཨུ་མཐུད་དེ་འཕུར་བ་རེད།

མི་ཚོགས་ཀྱིས། “རྒྱལ་སྲས་ལ་ཐོབ་སོང་། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཐོབ་སོང་།” ཞེས་དགའ་ཚོར་གྱི་འབོད་སྒྲ་བསྒྲགས། འོན་ཀྱང་མདའ་རྩལ་ནི་དེ་ཉིན་གྱི་འགྲན་སྡུར་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་དེ་ཡིན། འགྲན་སྡུར་གཉིས་པ་དེ་གྲི་རྩལ་གྱི་འགྲན་སྡུར་རེད།

ཕོ་གཞོན་རེ་རེས་ཤིང་སྡོང་རེ་བདམས་ཏེ་ཤིང་སྡོང་དེ་གྲི་གཡུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་གཅོད་ཐུབ་པའི་གྲི་རྩལ་བསྟུར་བ་རེད། འགྲན་སྡུར་བ་གཅིག་གིས་ཤིང་སྡོང་ཁྲ་སྒྲོམ་གྱི་ཚད་ལ་ཨིན་ཅི་དྲུག་ལྡན་ཞིག་བཅད། གཞན་གཅིག་གིས་ཨིན་ཅི་དགུ་ལྡན་ཞིག་བཅད། གསུམ་པ་དེས་ཨིན་ཅི་བཅུ་གཉིས་ཅན་ཞིག་བཅད་པ་རེད།

དེའི་རྗེས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རི་མོས་སློབས་པ་ན། ཁོང་གིས་ཤིང་སྡོང་སྡོམ་པོ་གཉིས་མཉམ་དུ་འབྱར་ནས་སྐྱེས་ཡོད་པ་ཞིག་བདམས་ཏེ། གཞན་གྱིས་མཐོང་ཡང་དཀའ་བའི་གྲི་གཡུག་སྟབས་ཆེས་མྱུར་པོ་ཞིག་གནང་སྟེ་ཤིང་དེ་རྩའི་ཐ་མ་བཅད་པ་ལྷུར་བཅད། ཁོང་གི་གྲི་རྣོ་བ་དང་གཅོད་ཁ་ཞིབ་པས་ཤིང་སྡོང་ས་ལ་མ་འགྱེལ་བར་སྔ་མོ་བཞིན་རང་འཛུགས་གནས། ཤིང་སྡོང་རང་འཛུགས་ལངས་ནས་ཡོད་པ་མི་ཚོགས་དང་། དམིགས་བསལ་གྲགས་འཛིན་མས་མཐོང་བས། “རྒྱལ་

སྲུས་ལ་ལམ་ལྷོང་བྱུང་མ་སོང་། ཁོང་གི་རལ་གྲིས་ཤིང་སྡོང་ཡ་གཅིག་ཀྱང་གཅོད་ཐུབ་མ་སོང་།” ཞེས་སྨྲེ་ངག་བཏོན།

དེ་འདྲ་ཞིག་ནས་རླུང་ཤུགས་ཆུང་ང་ཞིག་བརྒྱབས་པས་མར་ལྷར་བཅད་པའི་ཤིང་སྡོང་གཉིས་ས་ལ་འགྱེལ། མི་ཚོགས་ཀྱི་སྨྲེ་ངག་དེ་དགའ་ཚོར་གྱི་ཁ་གཡང་དུ་གྱུར་ཏེ་སླར་ཡང་། “རྒྱལ་སྲས་ལ་ཐོབ་སོང་།” ཞེས་འབོད་སྒྲ་བསྒྲགས།

འགྲན་སྡུར་མཐའ་མ་དེ་ནི་རྟ་རྩལ་རེད། སྔོན་ཚད་སུས་ཀྱང་བཞོན་མ་མྱོང་བའི་རྟ་རྒོད་ཅིག་ལ་མི་སྟོབས་ཆེན་དུ་མས་བཟུང་སྟེ་པོ་གཞོན་འགྲན་སྡུར་བ་ཚོས་བཞོན་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྟ་དེས་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་འཛྭགས་ཏེ་ཧང་པས་འཕྲ་རྒྱུག་གཞུ་བ་དང་། འཕག་འཚག་རྒྱག་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དེའི་སྒལ་པར་བཞོན་ཏེ་སྐར་ཆ་འགའ་ཤས་ལས་སྡོད་མ་ཐུབ། མཐའ་མ་དེར་པོ་གཞོན་གཅིག་གིས་བཞོན་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་བས་རྟ་འཛིན་མཁན་ཚོས་རྟ་དེ་གློད་པ་ན། རྟ་དེས་ཁོང་ཁྲོ་དང་རྩུབ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡར་མཆོངས་མར་མཆོངས་འགའ་ཤས་བྱས་ནས་པོ་གཞོན་དེ་ས་སྟེང་དུ་བརྡབས་པ་རེད། གལ་ཏེ་མི་གཞན་དག་ཚོས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་པོ་གཞོན་དེ་ལམ་སང་ཉེན་སྐྱོབ་བྱས་ཏེ་ཟུར་དུ་འཐེན་ཐུབ་མེད་ན། རྟ་དེས་ཁོ་ཧང་པས་བཙེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉག་ཅིག་རེད།

མི་ཚོགས་ཀྱིས། “འགྲན་སྡུར་མཚམས་འཇོག་བྱོས། རྒྱལ་སྲས་རྟའི་ཉེ་འགྲམ་ལ་ཕེབས་མ་ཆུགས། རྟ་དེ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག དེས་རྒྱལ་སྲས་གསོད་ཀྱི་རེད།” ཅེས་སྐད་ཅོར་རྒྱག་འགོ་བཙུགས། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་ཞེད་སྣང་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། “རྩུབ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལས་ཞི་འཇམ་གྱིས་བཏུལ་བ་དེ་ནུས་པ་ཆེ་བ་རེད།” དགོངས་སྟེ་ག་ལེར་ཕེབས་ཏེ་རྟའི་ཐད་པར་སྐྱེས་ཡོད་པའི་སྤྱུ་ཚོགས་དེར་ཕྱག་གིས་འཇུ་གནང་གིན་གསུང་སྐད་དམའ་པོ་དང་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་བ་དང་སྦྲགས་རྟ་རྒོད་དེའི་མགོ་དང་།

གཟུགས་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་འཇམ་པོའི་ངང་ནས་འཕུར་འཕུར་གཏོང་བཞིན་དེའི་ཁོང་ཁྲོ་དང་། འཇིགས་སྣང་ཞི་བར་བྱས།

ཏ་དེ་མགྱོགས་པོར་ཞི་འཇམ་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལ་ལྡག་འགོ་བཙུགས། དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་རྟའི་རྣ་མཆོག་ལ་གསུང་སྐད་དམའ་པོའི་ངང་ནས་ཤབ་ཤུབ་ཅིག་གསུངས་བཞིན་དུ་རྟའི་སྒལ་པར་ཆིབས། མི་ཚོགས་ཀྱིས་དགའ་བའི་སྐད་སྒྲ་སྒྲོག་བཞིན་པའི་ངང་དུ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་རྟ་རྒོད་དེར་བཅིབས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་ནས་རྒྱུགས་གཏང་བ་དང་། དེ་ཉིན་གྱི་བྱ་དགའ། མཛེས་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྲས་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྐྱུ་གུག་ཅམ་གནང་སྟེ་གུས་འདུད་ཞུས། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ནས་འགྲན་སྤུར་མཛུག་བསྒྲིལ་བ་རེད། རྒྱལ་ཁ་དེ་ནི་ཁོང་གི་རིག་རྩལ་དང་སྟོབས་ཤུགས་ཁོ་ན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་རྒྱུད་འཇམ་པོ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་རེད།། །།

༥༽ རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད།

དེ་ནས་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་དང་སྲས་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་གཉིས་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་དེས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་ས་ཏེ་འགྲོ་རྒྱུའི་འདོད་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ། ཁོང་གིས་བུ་དང་མནའ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཟོད་ཆགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕོ་བྲང་གསར་པ་གསུམ་བཞེངས་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་ལ། "ཕོ་བྲང་དེ་དག་གི་ཕྱི་ནང་གི་བཀོད་པ་གང་མཛེས་མཛེས་ཤིག་བཟོས་ཏེ། ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་འཛུལ་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་མི་ཚོས་རང་ཉིད་ལྷ་ཡུལ་དུ་སླེབས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཞིག་ཚོར་ཐུབ་པའི་བཟོད་ཉམས་ཡོད་དགོས། ཕོ་བྲང་གཅིག་དབྱར་ས་ཡིན་པས་རྫ་ཀ་མ་རྡུ་པ་གྲང་མོས་བཟོས་ཏེ། མཐའ་སྐོར་དུ་སྤྲོ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཆུ་རྫིང་དང་ཤིང་སྡོང་གི་གྲིབ་བསིལ་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། གཉིས་པ་དེ་དགུན་ས་ཡིན་པས་དྲོ་པོ་དང་། བག་ཕེབས་པོ། གནས་ཐོས་བདེ་བ་བཅས་དགོས། གསུམ་པ་དེ་ཆར་དུས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཕོ་བྲང་འདི་དག་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་སྡུག་པའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་དབུས་སུ་བཞེངས་དགོས། ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་མི་སྐྱིད་མི་བདེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཁབ་ཙམ་ཡང་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་སླེབས་མི་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་མཐའ་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་རྩིག་པས་བསྐོར་དགོས། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་རྒྱུའི་བསམ་བློ་ཙམ་ཡང་མི་འཁོར་བའི་ཆེད་དུ་ཚང་མ་གྲ་འགྲིག་པོ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་དགོས།" ཞེས་བཀའ་མངགས་གནང་།

ཕོ་བྲང་གསར་པ་དེ་དག་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་

རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་ཐབས་ཤེས་མེད་ན་མ་གཏོགས་ཡོད་ཚད་གནང་སྟེ། ལུང་པའི་ནང་གི་རོལ་དབྱངས་རྟུང་ལེན་ལ་མཁས་པ་རྩེ་ཕྲུད་རྣམས་སྐད་བཏང་ནས་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དབུ་སྐོར་ཞུ་རུ་བཅུག གཡོག་པོ་ཚང་མ་ནི་གཞོན་ནུ་མ་ཡིན་དུ་འོང་བ་ཞབས་བྲོ་མཁན་དྲི་ཟའི་གར་མཁན་མ་ལྷ་བུ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། ཐབ་ཚང་གི་མ་བྱན་ཚོ་ལ་རྫོགས་མཐའ་མེད་པའི་ཞལ་ཟས་སྣ་འཛོམས་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་བཟོ་རུ་བཅུག རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་དགྱེས་པ་དང་། མི་སྐྱིད་པ་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་སྲིད་སྤང་དགོས་

པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་རིགས་ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་བཟོས།

དེས་ན། ལོ་མང་རིང་ལ་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱང་སྟེང་ལྷ་ཡུལ་ས་ལ་འཕོས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་འདིའི་ནང་དུ་བཞུགས། འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་སྤུ་རྡོ་ནམ་ལངས་པ་ནས་དགོང་དྲོ་མུན་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་སྤྲོ་པོ་ཡོང་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་དོ་ཅོག་སྒྲུར། ཁོང་གིས་མི་སྙན་པའི་སྒྲ་སྒྲང་བུའི་སྐད་ཙམ་ཐོས་མེད་ལ། མི་མཛེས་པའི་གཟུགས་ཧ་ཧ་ཙམ་ཡང་མཐོང་མེད། དཔེར་ན། གལ་ཏེ་གཡོག་མོ་ཞིག་ན་བ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕོ་བྲང་ནས་ཕྱི་ལ་བཏོན་ཏེ། ན་ཚ་ཡག་པོ་དྲག་སྐྱིད་མ་བྱུང་བར་དུ་ཕོ་བྲང་ནང་ཡོང་དུ་འཇུག་གི་མེད།

འདི་འདྲའི་ལམ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ནད་ན་ཚའམ། ཡང་ན་ཁོང་གི་ཐུགས་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་མཐོང་མེད། ཡབ་རྒྱལ་པོས་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ལ་སེམས་སྐྱོ་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། མི་སྣན་པའི་གཏམ་བཤད་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་བཏང་། གལ་ཏེ་སྐྱེད་ཚལ་ནང་གི་མེ་ཏོག་ཅིག་སྐྱིད་པའམ་ཞིང་སྡོང་ཞིག་སྐམ་པ་བྱུང་ཚེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་གཡོག་བྱེད་པས་གཙོད་འབྲེག་བྱས་ཏེ་མི་མངོན་པ་བཟོ་ཡི་ཡོད། དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ཅིག་སྐམ་པ་དང་སད་ཀྱིས་བཅོམ་པའང་ནམ་ཡང་མཐོང་མྱོང་མེད། མདོར་ན། འདི་འདྲའི་ལམ་ནས་

ཁོང་ལ་འཇིག་རྟེན་ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་སྐྱིད་པའི་གནས་སྟངས་ལས་སྐྱོབ་ཐབས་བྱས་པ་རེད། དུས་ཚོད་ནི་རྫི་ལམ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ཕྱིན། གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྲས་སྒྲ་ཅན་འཛིན་(རཱཧུལ་)ཞེས་པ་ཞིག་འཁྲུངས་ཏེ་ཚང་མ་འདོད་པ་ཇི་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་བྱུང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་རྒྱལ་གཞིས་སྐྱོང་བའི་ལས་ལ་དོན་གཉེར་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་འཆར་གཞི་བཏིང་བ་ཆ་ཚང་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞིན་སྣང་བས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཐུགས་དགྱེས་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྐུ་བལྟམས་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དགའ་ཚོར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་དེ་ཚེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་མིན་པར་བརྟེན། ག་ལེར་དུས་ཚོད་སྨིན་པའི་སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་དགོས་པའི་སྐུ་དོན་ངོ་མ་དེ་མཁྱེན་གྱི་རེད།། །།

༨༽ སྨན་འཛི་བས་ལྷན་པའི་དཔྱངས།

དགོང་དྲོ་གཅིག་ལ་དགོང་ཚིགས་མཆོད་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་དེ་གྲགས་འཛིན་མའི་ཕང་པར་བཞག་སྟེ་གཟིམ་ཁྲིར་གཤོགས་སྙེས་གནང་སྟེ་བཞུགས་སྐབས། རྡུང་ལེན་པ་ཚོས་རོལ་དབྱངས་སྙན་པོ་གཏོང་བ་དང་། གཞོན་ནུ་མ་ཚོས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁུ་སིམ་པོར་གད་མོ་བགད་དེ་ཤུབ་ལབ་རྒྱག་བཞིན་གནས། དགོང་དྲོ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱོས་པ་ནས་བཟུང་ཐེངས་མང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའི་གྲས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་མཚན་མོ་འདིར་ཁོང་ལ་ཐོས་མ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་གིས་

རང་ཉིད་རྒྱུན་དུ་དགའ་བའི་གཞས་མའི་གྲས་ནས་གཅིག་ལ། “དེ་སྔ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་བཏང་མ་མྱོང་བའི་གཞས་ཞིག་བདམས་ཏེ་ང་ཚོར་གཉིད་ཁུག་ཐབས་བྱོས་དང་།” ཞེས་སྐུལ་མ་བྱས།

གཞས་མ་དེས་གུས་བཀུར་དང་བཅས་བཀའ་བཅེ་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ། རྒྱུད་མངས་དཀྲོལ་བ་དང་ལྷན་དུ་མོ་རང་གི་སེམས་ལ་ལྦིང་བཞིན་པའི་ཚིག་བརྗོད་ལས་གྲུབ་པའི་ངག་དབྱངས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་ཞིག་གཏོང་འགོ་བཙུགས། མོས་རང་ཉིད་བྱིས་པའི་དུས་སུ་འགྲོ་མྱོང་བའི་ཐག་རིང་གསེར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། དེར་གནས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་རོལ་བའི་མི་སྡེ་ལ་སོགས་འཛམ་གླིང་གི་མཛེས་སྡུག་གི་སྐོར་གྱི་གཞས་བཏང་།

གཞས་དེས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་དང་། གཞས་བཏང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཞས་མ་དེར། “ང་ལ་དྲང་པོར་ཤོད་དང་། སྐྱིད་ཚལ་གྱི་རྩིག་པ་འདི་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་དངོས་གནས་ས་ཆ་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་དམ། གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་མི་སྡེ་ཚོས་འཚོ་བ་ག་འདྲ་ཞིག་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་དམ། ངས་བརྗིད་ཆགས་པའི་ཕོ་བྲང་འདི་དག་གི་ནང་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་མཛེས་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་འཛམ་གླིང་ནང་ཡོད་དམ། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ཁྱེད་རང་གིས་གང་ཤེས་ཚང་མ་ང་ལ་ཤོད་དང་།” ཞེས་དྲིས་པ་ན།

གཞས་མ་དེས། “རྒྱལ་སྲས་ལགས། གང་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་བརྗིད་ཆགས་ཡོད་པ་དངོས་གནས་རེད། འོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ། གངས་རི་དང་ཆུ་ཀླུང་། ཡུལ་ལྗོངས་དང་སྤང་ཐང་། སྐད་རིགས་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པའི་ཐག་རིང་གི་ཡུལ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། ང་རང་གིས་མཐོང་བ་མང་པོ་ཡོད་ལ། གཞན་ནས་ཐོས་པ་དེ་ལས་མང་བ་ཡོད། གང་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དང་སྐྱིད་ཚལ་འདི་

དག་དངོས་གནས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྟེན་པ་འདི་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དེ་བས་མང་བ་ཡོད།” ཅེས་ལན་འདེབས་ཞུས།

འདི་ལྟར་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡ་མཚན་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་རྒྱུའི་འདུན་པ་བྱུང་། ལོ་དུ་མའི་རིང་ལ་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཕྱིའི་འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྟངས་ཡོངས་སུ་བརྗེད་དེ། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་དང་སྐྱིད་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་ཐུགས་ཡིད་ཚིམ་པ་གནང་སྟེ་བཞུགས་པས། དེ་ནི་དུས་ཡུན་འདི་དག་གི་རིང་ལ་ཁོང་ནི་ཐེ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆ་ཁོང་གཉིད་ལས་སད་འགོ་ཚུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མངོན། ད་ནི་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་ཁོང་རང་གིས་རྟག་ཏུ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པའི་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་ཁོར་ཡུག་གི་ནང་དུ་བཞུགས་རྒྱུར་འདོད་པ་མ་ཚིམ་པ་དང་། དེའི་ཚབ་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འཛམ་གླིང་གི་ནང་དུ་ངོ་མཚར་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ཅི་དང་གང་ཡོད་མེད་ལྟ་རྒྱུར་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་སྟེ། ཁོང་གིས་སྐྱིད་ཚལ་གྱི་ཕྱི་ལ་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཐེབས་རྒྱུའི་བཀོད་སྒྲིག་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་གྱི་བརྡ་འཕྲིན་ཞིག་ཡབ་རྒྱལ་པོར་ཕུལ་ལོ། །

རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་རང་གི་སྲས་ཀྱི་བརྡ་འཕྲིན་དེ་འབྱོར་བས་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། “བུས་ན་ད་ཆ་ངའི་བུ་དེས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་གཞིས་ལ་ལྟ་འདོད་པ་འདྲ། ད་འགྲིགས་འདུག ཁོས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ནང་དུ་རྒྱུན་རིང་བསྡད་པ་རེད། ད་ཆ་ཁོས་མ་འོངས་པར་དབང་སྒྱུར་བྱ་རྒྱུའི་རྒྱལ་གཞིས་དེ་བལྟ་བའི་དུས་ཚོད་རན་པ་འདྲ།” དགོངས་སོ།། །།

༧༽ གློ་བུར་གྱི་འཆར་སྣང་།

རང་གི་སྲས་དེས་ཕྱོགས་སྐྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་གཞིས་སྤྱངས་ཏེ་ཆོས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྐྱེན། སེམས་མི་སྐྱིད་པའི་གནས་སྐབས་ག་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་ད་དུང་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱལ་སྲས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱོད་རན་པའི་ཉིན་གཅིག་གི་སྔོན་དུ་རྒྱལ་པོས་རང་གི་དམག་མི་དང་། བང་ཆེན་རྣམས་བཀའ་རྩ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱེད་དུ་མངགས། བཀའ་རྩའི་ནང་དུ། “རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལ། སང་ཉིན་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་གི་རྒྱལ་སར་ཞབས་བཅག་གནང་གི་རེད། ཁོང་ལ་ཆེ་མཐོང་མཚོན་བྱེད་དུ་ཚང་མས་རང་རང་གི་ཁང་པ་དང་། སྲང་ལམ་རྣམས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཏེ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཟོ་དགོས། སང་ཉིན་ནད་པ་དང་རྒན་འཁོགས། དེ་བཞིན་དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་རིགས་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་ཕྱི་ལ་ཐོན་མི་ཆོག གཞོན་སྐྱེས་དང་། མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ། ཤ་ལོ་དཀར་བཟང་གི་རིགས་མ་ཡིན་པ་སུ་གཅིག་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་མཐོང་མི་ཆོག” ཅེས་འཁོད་ཡོད། དེ་ནས་དམག་མི་ཚོས་སྲང་ལམ་གྱི་སློང་མོ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཞི་འཇམ་གྱིས་བསྐྱུ་རུབ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་མི་ཕེབས་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་པ་རེད།

ཕྱི་ཉིན་སྔ་དྲོ་དེར་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པ་ཚནྡ་ཀ་(छंदक)འམ། འདུན་པས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་དགའ་མོས་ཆེ་བའི་བཞོན་རྟ་ཀནྠ་ཀ་(कंथक)འམ། བསྔགས་ལྡན་ལ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་མཐུད་དེ་རྒྱལ་སྲས་དང་ལྷན་དུ་ཕོ་བྲང་གི་རྒྱལ་སྒོ་ནས་ཐོན།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་བྱིས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཀ་པི་ལ་བསྟུའམ། སེར་སྐྱའི་གྲོང་མཐོང་བ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཡུལ་མི་མང་ཆེ་བས་

ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་མཐོང་བ་ད་རེས་ཐོག་མ་ཡིན། མི་སྡེ་ཚང་མས་དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་མེ་ཏོག་དང་འཕྱེད་དར་གྱིས་གསར་དུ་བརྒྱན་པའི་གཞུང་ལམ་གྱི་མཐར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ལ་བལྟ་བཞིན་པའི་ངང་དུ། "ཁོང་གི་འདྲའི་ཞལ་རས་མཚར་པོ་དང་སྐུ་གཟུགས་རིང་པ་ལ་ཨང་། སྤྱན་གཉིས་འོད་དང་ལྡན་ལ་སྨིན་མ་བཟང་བ། ཉི་མ་གཅིག་ཁོང་ང་ཚོའི་རྒྱལ་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ང་ཚོ་དངོས་གནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རེད།" ཅེས་ཕན་ཚུན་ཤོད་རེས་བྱས།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱང་དགའ་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་། གྲོང་ཁྱེར་ནི་གཙང་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། གང་དུ་གཟིགས་ཀྱང་མི་སྡེ་ཚོས་ནི་གད་མོ་བགད་པ་དང་། ཁ་གཡང་སྒྲོག་པ། བྲོ་འཁྲབ་པ་སོགས་བྱེད་པ་མཐོང་། རྒྱལ་སྲས་ཕེབས་པའི་གཞུང་ལམ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡུལ་མི་ཚོས། ཁོང་ཚོའི་སྙིང་ནས་བརྩེ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་ལ། དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས་གཏོར་བའི་མེ་ཏོག་གི་འདབ་མས་ཁྱབ་

ཡོད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་ལ། “གཞས་དེ་དངོས་གནས་བདེན་པ་རེད། འདི་ནི་ངོ་མ་མཛེས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་གསེར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་རེད་འདུག” ཅེས་དགའ་པོའི་ངང་ནས་དྲན་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དང་ཁོང་གི་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པ་གཉིས་ཤིང་རྟར་བཞོན་ཏེ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ། དགའ་སྤྲོས་འཁོལ་བའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ། སེམས་སྐྱོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། ལུས་གུག་ཅིང་། གདོང་གཉེར་མས་ཁེངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་མཐོང་བ་རེད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་དེ་སྔ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མཐོང་མྱོང་མེད་པས། ཤེས་འདོད་ཀྱི་ངང་ནས་ཁོང་གིས་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པར། “འདུན་པ། ཕ་གིར་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་སུ་རེད། ཁོས་མི་གཞན་དག་ཚོ་ནང་བཞིན་བྲོ་མི་འཁྲབ་པར་ལུས་གུག་ནས་སྡོད་པ་གང་ཡིན་ནམ། ཁོའི་གདོང་པ་དེ་མི་གཞན་དག་ཚོ་ནང་བཞིན་འཛམ་པོ་དང་འོད་འཚེར་བ་མ་ཡིན་པར། སེར་པོ་དང་གཉེར་མ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་རེད། ཁོ་མི་གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་རེད།” ཅེས་དྲིས་པ་ན།

འདུན་པས་གཞན་དག་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་མི་དེ་ལ་མཛུབ་མོ་ཀེར་ཏེ། “རྒྱལ་སྲས་ལགས། ཕ་གི་ནི་མི་རྒན་པོ་ཞིག་རེད།” ཅེས་རྒྱལ་སྲས་ལ་ལན་བཏབ། དེར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། “རྒན་པོ་ཨེ། མི་དེ་སྔ་མོ་ནས་རྟག་ཏུ་རྒན་པོ་རེད་དམ། ཡང་ན། ཉེ་ཆར་རྒན་པོ་ཆགས་པ་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས། འདུན་པས་དེའི་ལན་དུ། “རྒྱལ་སྲས་ལགས། དེ་གཉིས་ཀ་མ་རེད། ལོ་མང་པོའི་གོང་ལ། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་གཉེར་མ་ཅན་གྱི་མི་དེ་ཡང་། ན་ཚོད་གཞོན་ལ་སྟོབས་ཤུགས་ལྡན་པ། དེ་རིང་ང་ཚོས་མཐོང་བའི་མི་ཚོགས་གཞན་དག་ནང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོའི་སྟོབས་ཤུགས་ག་ལེར་ཉམས་པ་དང་། ལུས་གུག མཁུར་ཚོས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་ཉམས། ཁའི་སོ་བུད་དེ་ད་ཆ་ང་ཚོས་མཐོང་བ་ནང་བཞིན་འདི་འདྲར་གྱུར་པ་རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ།

ཡ་མཚན་པ་དང་སེམས་སྐྱོ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས། "མི་དེ་ཤ་ཚ། ལོ་རྒས་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་ཁོ་རང་གཅིག་པུ་ལ་བྱུང་བ་རེད་དམ། ཡང་ན། ཁོ་དང་འདྲ་བའི་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ།" ཞེས་ཡང་བསྐྱར་དྲིས་པའི་ལན་དུ་འདུན་པས། "རྒྱལ་སྲས་ལགས། ཁྱེད་རང་གིས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། ལོ་ན་རྒས་པའི་ཉམས་སྡུག་དེ་མི་ཚང་མར་ཡོང་ངེས་པ་རེད། ཁྱེད་རང་དང་། ང་། ཁྱེད་རང་གི་སྐུ་ཟླ་གྲགས་འཛིན་མ། བུ་སྒྲ་གཅན་འཛིན། ཕོ་བྲང་ནང་གི་མི་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་རྒས་འགྲོ་ཡི་ཡོད། སུ་ཡི་མ་གཏོགས་ཉི་མ་གཅིག་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཁོ་ནང་བཞིན་ཆགས་རྒྱུ་རེད།" ཅེས་ལན་བཏབ།

བཟོད་ཆེག་དེ་དག་ཐོས་ནས་ཞི་འཇམ་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཁོང་ཧོན་འཐོར་ཏེ། དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་གང་ཡང་སྨྲ་མ་ཐུབ་པར་ལུས། ཁོང་ནི་སློ་བུར་དུ་ནམ་མཁའ་ནས་ཐོག་བརྒྱབས་ཏེ་འཇིགས་སྐྲག་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ལྟ་བུར་སྣང་། གང་འཚམས་ནས་ཁོང་ལ་ངག་གི་ནུས་པ་སླར་ཡང་སླེབས་ཏེ་ཁོང་གིས། "ངོ་ཇི་

ལགས། འདུན་པ། ངས་དེ་རིང་མཐོང་ཡོང་སྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་མཐོང་སོང་། དགའ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ན་གཞོན་མི་ཚོགས་འདི་དག་གི་དབུས་སུ་ལོ་ན་རྒས་པའི་འཆར་སྣང་དེས་ང་སྐྲག་ཏུ་བཅུག་སོང་། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཕོ་བྲང་དུ་ཁ་སྒྱུར་ཅིག ད་འགྲུལ་སྐྱོད་ཀྱི་བློ་བ་ཚང་མ་ཡལ་སོང་། གང་ལ་ཡང་ལྟ་འདོད་མི་འདུག ད་ལོག་འགྲོ།” ཞེས་བཀའ་གནང་།

འདུན་པས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་བཀའ་གང་གནང་བ་བཞིན་དང་ལེན་ཞུས། ཁོང་གཉིས་ཕྱིར་ནང་དུ་འཁོར་སྐབས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་སྤུ་ལའང་འཚམས་འདྲི་མ་གནང་བར་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ། རང་གི་གཟིམ་ཚུང་དུ་འཛུལ་ནས་རྒྱུན་རིང་གི་བར་དུ་གཅིག་པུར་བཞུགས། ཚང་མས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་བྱེད་སྟངས་ཁྱད་མཚར་དེར་དོ་སྣང་བྱུང་བས། ཁོང་ཐུགས་བདེ་པོ་དང་སྤྲོ་པོ་བཟོ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མ་བྱུང་། དགོང་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་བྱུན་གྱིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་ཞལ་ལག་བཟོས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་ཁམ་གང་ཡང་མཆོད་མ་གནང་། ཁོང་གིས་རོལ་དབྱངས་དང་ཞབས་བྲོ་སོགས་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར་ཐུགས་ལ། “རྒས་པའི་རང་བཞིན། རྒས་པའི་རང་བཞིན། རྒས་པའི་རང་བཞིན།” ཞེས་དགོངས་བཞིན་གཅིག་པུར་བཞུགས།། །།

༨༽ ཕྲོགས་སྐྱོད་གཉིས་པ།

ཡབ་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་མི་སྐྱིད་པའི་སྐོར་ལ་གསན་པས་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་ག་རེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་བསམ་བཞིན་དུ། "བུ་ལ་སྤྱོད་ཚོར་སྣ་འཛོམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད་སྲིད་པས། ངས་ཁོ་ལ་འགྲུལ་སྐྱོད་གཞན་ཞིག་གོ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་རེས་སྔོན་ལས་ཀྱང་མཛེས་ཆེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཏུ་གཏང་དགོས།" དགོངས་པ་རེད།

འདུན་པས་སྔར་ཡང་བསྡུགས་ལྡན་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཁོང་དཔོན་གཡོག་གཉིས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་ཡང་བསྐྱར་ཕྱིན་པ་རེད། གཞུང་ལམ་དག་སྟར་བཞིན་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་ཡོད་པ་དང་། མི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་ལ་སྔར་ཡང་བལྟ་རྒྱུར་དགའ་པོ་བྱས། འོན་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་སྲས་དང་ཁོང་གི་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པ་གཉིས་གྱིས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་མི་ནད་པ་ཞིག་དགའ་ཚོར་ལྡན་པའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་སྣང་བ་རེད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། "ལྟོས་དང་འདུན་པ། ཕ་གིའི་གློ་ཤུགས་ཆེར་བརྒྱབས་ཏེ་གཟུགས་པོ་འདར་བཞིན་ཉམ་ང་བའི་སྨྲེ་ངག་འདོན་མཁན་གྱི་མི་དེ་སུ་རེད།" ཅེས་འདུན་པ་ལ་དྲིས། "རྒྱལ་སྲས་ལགས། ཁོ་མི་ནད་པ་ཞིག་རེད།" ཅེས་ཞུས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། "ཁོ་ནད་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ།" ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་འདུན་པས། "རྒྱལ་སྲས་ལགས། མི་ཚོ་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གཅིག་བྱས་ན་ཁོས་ཁ་ལག་རུལ་པ་བཟས་པ་ཡིན་སྲིད་ལ། ཡང་མིན་ན་ཁོས་རང་ཉིད་འཁྲུག་ཏུ་བཅུག་པ་ཡིན་སྲིད། ད་ཆ་ཁོའི་འབྱུང་བའི་ཁམས་མ་སྙོམས་པ་ཡིན་ཙང་འདར་སིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད།" ཅེས་ཞུས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། "མི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དགའ་སྤྲོ་ལྡན་པའི་མི་དེ་ཚོ་ལ་ཡང་

ན་རྒྱུ་ཡོད་དམ།” ཞེས་དྲིས་པར་འདུན་པས། “ཡིན་དང་ཡིན་རྒྱལ་སྲས་ལགས། མི་ཞིག་དེ་རིང་བདེ་པོ་ཐང་པོ་ཡིན་ཡང་སང་ཉིན་ན་སྲིད་པ་རེད། ནད་ན་ཚ་ལས་རང་དབང་ཐོབ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད།” ཅེས་ལན་ཞུས།

རྒྱལ་སྲས་ལ་ནད་དེ་ཧོན་འཐོར་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་གཉིས་པ་དེ་བྱུང་བས། ཁོང་གིས། “ནད་ན་ཚ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ངེས་མེད་ཀྱིས་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་ཚོ་སྣང་ཐོས་བདེ་པོ་དང་སྐྱིད་པོ་ག་འདྲ་བྱས་ given་སྡོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དམ། ངས་མགོ་འཚོས་མ་སོང་། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ཤིང་རྟའི་སྒྲབ་ཁ་ཕྱིར་བསྒྱུར་རོགས་གནོངས། ངས་དེ་རིང་ལྟ་དགོས་པ་ལས་ཀྱང་མང་བ་མཐོང་སོང་།” ཞེས་བཀའ་གནང་།

ཕྱིར་རྒྱལ་ཁང་དུ་འཁོར་རྗེས། རྒྱལ་སྲས་ལ་ནི་དེ་སྔོན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་། སུས་གང་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ལ་འཛུམ་དམུལ་དུ་འཇུག་མ་ཐུབ་པ་དང་། ཁོང་གིས་སུ་གཅིག་ལའང་སྐད་ཆ་ཤོད་འདོད་མེད་པར་བཞུགས། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་རྒྱལ་སྲས་ལ་མི་སྐྱིད་པ་བྱུང་བའི་སྐོར་དེ་ཤེས་སྐབས། ཁོང་ལ་སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཐེ་ཚོམ་པའི་ངང་ནས། “ངས་རང་གི་བུ་འདི་སྐྱིད་པོ་ཡོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཚད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་ཆར་ཁོའི་སེམས་ལ་མི་སྐྱིད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག ངེས་ན་ངའི་བུ་འདི་སྣང་བ་སྐྱིད་པོ་ཞིག་ཇི་ལྟར་བཟོ་དགོས་མིན་གྱི་ཐད་ལ་བློན་པོ་རྣམས་ལ་བསམ་ཚུལ་འདྲི་དགོས།” དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་གནང་བ་རེད།

ཁོང་ཚོས་ཕྱི་འབྱུང་རྒྱལ་སྲས་པོ་བྲང་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོད་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་རང་གཅིག་པུར་གཏོང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཁོང་དང་ལྷན་དུ་གཞས་གཏོང་མཁན་དང་། གཞས་འཁྲབ་མཁན། ཕོ་བྲང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོ་བཅས་སྐུ་བཅར་ཞུ་རུ་འཇུག་དགོས། སྣ་འཛོམས་པའི་འདོད་ཡོན་གྱིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་གྱིས་བཟོས་པའི་སྐྱིད་ཚལ་ཞིག་ཏུ་

ཕྱོགས་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་འདིང་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་ཕུལ།

དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སླར་ཡང་སྐྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་རྩིག་པའི་ཕྱི་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱོགས་སྐྱོད་གནང་རྒྱུའི་གནང་བ་ཞུས་སྐབས། འགྲུལ་སྐྱོད་དེ་བཞིན་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་ཐུགས་སྤྲོ་པོ་ཡོང་ཕྱིར་གོ་སྒྲིག་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཞུས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བཀོད་པ་ནི་སྔོན་མ་ལས་ཀྱང་ཧ་ཅང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་བཟོས་ཡོད། ཡིད་ལ་མི་བདེ་བ་སྐྱེར་བའི་ཡུལ་ཚང་མ་མི་མངོན་པ་བཟོས་ཏེ། སེམས་ལ་སྤྲོ་སྣང་སྣ་ཚོགས་སྐྱེར་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐྱིད་ཚལ་ཞིག་ཀྱང་གོ་སྒྲིག་བྱས་སོ།། །།

༩༽ ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་མཐའ་མ།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་དང་འདུན་པ་གཉིས་སླར་ཡང་ཤིང་རྟར་བཞོན་ཏེ་པོ་བྲང་གི་ཕྱི་ལ་བསྐྱོད། ཐེངས་མ་གསུམ་པ་དེར་ཡང་བསྐྱར་རྒྱལ་སྲས་དང་། ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པ་གཉིས་ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནི་ཏ་ཙང་སྐྱོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས། སང་རས་དཀར་པོའི་ནང་དུ་བསྒྲིལ་པའི་ཕུང་པོ་ཞིག་རོ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ། ཁྱིམ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཐོན་ཏེ་སྲང་ལམ་གྱི་ཟུར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་གཟིགས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། “འདུན་པ། རས་དཀར་པོར་བསྒྲིལ་པའི་མི་དེ་གཡོ་སྐྱོད་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ནམ། ཁོ་གཉིད་དུ་སོང་བ་རེད་དམ། མི་གཞན་དག་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ག་རེ་བྱས་ཏེ་ངུ་ཡི་ཡོད་རེད། ཁོང་ཚོས་མི་དེ་ག་པར་འཁྱེར་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དམ།” ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་འདུན་པས། “རྒྱལ་སྲས་ལགས། མི་དེ་ཤི་བ་རེད། ཁོང་ཚོས་ཁོའི་ཕུང་པོ་མེ་ལ་བསྲེག་པའི་ཆེད་དུ་གཙང་པོའི་འགྲམ་ལ་འཁྱེར་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད།” ཅེས་ཞུས། རྒྱལ་སྲས་དགུ་འཐོམས་ནས། “ཤི་བ་རེད་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ག་རེ་རེད། གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོས་ཁོའི་གཟུགས་པོ་མེ་ལ་བསྲེགས་ན་ཁོ་ཚ་གི་མ་རེད་དམ། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་འདུན་པ། ངས་གོ་བ་ལོན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བཤད་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱབས་

དང་།” ཞེས་སྐྱུལ་མ་བྱས།

དེ་ནས་འདུན་པས་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཁོང་གི་ཡབ་ཀྱིས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཁོང་ལ་སྲས་གསང་བྱས་པའི་བདེན་པ་དེའི་སྐོར་ལ་འདི་ལྟར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས། “མི་དེ་ཡང་སྐབས་ཤིག་ལ་ད་ལྟ་སྐུ་ཉིད་དང་ང་ནང་བཞིན་གསོན་པོ་བསྡད་ཡོད་རེད། ཁོ་ཐོག་མར་སྐྱེས། དེ་ནས་བྱིས་པར་འཚར་ལོངས་བྱས། དེ་ནས་ན་གཞོན་དུ་གྱུར་ཡོད། ཁོས་མི་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྡུག་མང་པོ་མྱོངས་པའི་ཐོག་ནས་ནང་མི་གསོ་སྐྱོང་བྱས། འཚོ་བའི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱས། དེ་ནས་རྒན་འཁོགས་སུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོའི་གཟུགས་པོའི་གནས་བབ་རིམ་བཞིན་སྐྱོ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ལྷག་པ་རེད། གང་འཚམས་ནས་ཁོས་རང་གི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་ཚོ་ཡང་ངོ་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་ཆགས། དེ་ནས་ཁོ་རྗེ་ཞན་རྗེ་སྡུག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་མཐའ་མར་ཁོའི་དབུགས་ཆད་པ་རེད། འདི་ལྟར་ཁོའི་སྲོག་གི་ནུས་པ་རྫོགས་ཏེ་ད་ཆ་ཁོ་ཤི་བ་རེད། རང་ཉིད་འཚོ་བའི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དེ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་མཐོང་བ་རེད། ད་ཆ་ཕུང་པོ་དེ་གྲང་མོར་གྱུར་ཏེ་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་དང་བྲལ་བ་རེད། ཁོའི་ནང་མིས་ཁོའི་ཕུང་པོ་སྲེག་པའི་སྐབས་སུ་ཁོ་ལ་ཚོར་བ་གང་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དོར་ཚར་བ་རེད།” ཅེས་ཞུས།

ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། “འདུན་པ། མི་ཚོ་འདི་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཤི་འགྲོ་བ་དེ་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས་པར་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པས། “རྒྱལ་སྲས་ལགས། དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་མ་རེད། མི་འགའ་ཞིག་ལ་རྒན་འཁོགས་ཆགས་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཡོང་གི་མེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ན་རྒྱུ་ཚ་རྒྱུ་དཀོན་པོ་ཡིན་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་རེད། འོན་ཀྱང་མི་ཚང་མ་ཉི་མ་གཅིག་འཆི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ངེས་པ་རེད། དེར་དམིགས་བསལ་སུ་ལའང་ཡོད་པ་མ་རེད།” ཅེས་ལན་ཞུས།

ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པས་སྣང་མེད་དུ་བཤད་པའི་བརྗོད་ཚིག་འདི་དག་གིས་

རྒྱལ་སྲས་རྣད་དེ་ཧོན་འཐོར་དགོས་པ་བཟོས། ཁོང་གིས་ཞེས་འདོད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས། "ཁྱེད་རང་གིས་ངའི་བཟའ་ཟླ་དང་། ངའི་བུ་ཕྲུག ངའི་གྲོགས་པོ། ང་རང་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་གཅིག་འཆི་རྒྱུ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ། དེ་རིང་ངས་མཐོང་བཞིན་པའི་སྣང་བ་སྐྱིད་ལ་ཟབ་སྦྱོར་བརྒྱབས་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་འདི་ཚོ་ཡང་འཆི་རྒྱུ་རེད་དམ། འོ་ཧོ་ལགས། འཆི་བ་སྨྲུག་ནས་བསྡད་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་གཏོང་བ་དང་། བྲོ་འཁྲབ་པ་སོགས་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ག་འདྲའི་ཡོང་བ་ཞིག་མ་རེད། གལ་ཏེ་ཉི་མ་གཅིག་ཁོང་ཚོ་ཚང་མར་སྣང་ཆུང་བའི་སང་རས་དཀར་པོ་ཞིག་ལས་ལྷག་པ་གྱོན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ན། ཁོང་ཚོས་ད་ལྟ་གྱོན་ཆས་ལེགས་པོ་གྱོན་ཏེ་ཟབ་སྦྱོར་ག་རེའི་དོན་དུ་རྒྱག་གི་ཡོད་དམ། མི་ཚོ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཡང་བརྗེད་འགྲོ་བའི་དྲན་ཤེས་ཐུང་ངུ་དེ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། ཁོང་ཚོའི་སྙིང་ཁམས་མཁྲེགས་པོ་ཡོད་ཙང་འཆི་དགོས་པའི་བསམ་བློ་དེས་ཁོང་ཚོར་སེམས་ཁྲལ་ཡོང་གི་མེད་པ་རེད་དམ། འགྲོ། འདུན་པ། ཤིང་རྟ་ཕྱི་ལ་ཁ་སྒྱུར་དང་། ང་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག་སྟེ་བསམ་བློ་གཏོང་འདོད་འདུག" ཅེས་སྨྲས།

འོན་ཀྱང་འདུན་པས་ཤིང་རྟ་དེ་ལྷུམ་ར་མཛེས་ལ་སྐྱིད་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཁྲིད། དེར་ཕོ་བྲང་གི་བློན་པོ་རྣམས་དང་། རོལ་དབྱངས་མཁན། ཧ་ཅང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་གཞས་མ་དང་གར་པ་རྣམས། དེ་བཞིན་ཕོ་བྲང་གི་མ་བྱན་གྱིས་བཟོས་པའི་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་སྟོན་མོ་བཤམས་ཏེ་སྒུག་ནས་བསྡད་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་སྤྲོ་བ་བརྟས་པའི་ངང་ནས་རྒྱལ་སྲས་ལ་སྣེ་ལེན་ཞུས་པ་དང་། ཁོང་ཤིང་རྟ་ལས་བབས་དུས་ཁ་གཡང་བསྒྲགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཞལ་རས་འཛུམ་ཙམ་ཡང་གནང་མེད་ལ། ངག་ནས་བཀའ་མོལ་ཡང་གསུངས་མེད། ཁོང་གི་བསམ་བློ་ནི་དེ་ཉིན་གང་གཟིགས་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་གནས་པ་རེད།། །།

༡༠༽ ཡུལ་བཞིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲོ་བ།

སྐྱེས་པོ་མོ་ཚང་མས་རྒྱལ་སྲས་ལ་སྐྱིད་པོ་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་བྱས། གར་མཁན་མ་ཚོས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་ལ་སྐྱོ་ཉམས་བབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཞལ་རས་ནས། འཛུམ་ཟེར་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འཛོ་སྣེག་ལང་ཚོའི་རོལ་རྩེད་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བསྟན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་། ཁོང་གི་སེམས་ནང་ནས་རྒས་པའི་གནས་བབ་དང་། ནད་ན་ཚ། འཆི་བའི་གནས་བབ་བཅས་ཀྱི་སྣང་བརྙན་དེ་རྩ་བ་ནས་དོར་མ་ཐུབ།

དེར་ཡོད་པའི་བློན་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིན་གྱི་འགྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བཀོད་སྒྲིག་དེ་དག་གཅིག་ལའང་ཐུགས་སྤྲོ་སྣང་མི་གནང་བ་མཐོང་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སར་ཡོང་ནས་གྲོགས་པོ་ཞིག་གིས་བཞད་གད་སློང་བའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། "རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ། ཁྱེད་རང་གིས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཞས་མ་འདི་དག་ལ་སྣང་མེད་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་མོ་ལ་མཉམ་ཞུགས་མི་བྱེད་པ་འདི་ཡང་དག་པ་མ་རེད། ལྟོས་དང་། ཁྱེད་རང་ད་ལྟ་ན་གཞོན་དང་། བདེ་ཐང་རེད། སྤྲོ་སྐྱིད་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ག་རེ་བྱས་སོང་། བུད་མེད་འདི་ཚོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛེས་པོ་མཐོང་གི་མི་འདུག་གམ།" ཞེས་བརྗོད།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་སེ་དྷེའི་ང་རོ་ལྟ་བུའི་ངག་གིས་ཁོང་ལ། "ཁྱེད་རང་གིས་ངའི་གནས་སྟངས་ཤེས་མི་འདུག ང་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུད་མེད་དང་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ལ་མི་

དགའ་བ་མ་ཡིན།   འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དང་།   མཇེས་སྡུག་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་འཇའ་ལྟར་ཡལ་འགྲོ་བའི་གཤིས་དེ་བསམ་བློར་འཁོར་ཚེ། འདི་དག་གིས་ང་ལ་སྦྲོ་བ་སྐྱེར་གྱི་མི་འདུག ཅི་སྟེ་ཀ་བ་དང་། ན་བ། འཆི་བ་དེ་འདྲ་མེད་ཚེ། ང་ལའང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་འདི་ཚོ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་འདུག འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འཁྲིལ་བཞིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་གང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་མྱུར་ལ་འཇིག་སླ་བའི་བདེ་བ་ཐུན་ཚེགས་ཀྱིས་ག་འདྲ་བྱས་ཏེ་འདོད་བློ་ཚིམ་དགོས།

གལ་ཏེ་གྲོགས་པོ་ཁྱེད་རང་ལ་ལས་སླ་པོར་སྤྲོ་བ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་ཡི་འདུག་ན། ང་ལས་ཀྱང་སྙིང་ཁམས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད། འོན་ཀྱང་ངས་བལྟས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་ལྟར་འབར་བཞིན་འདུག   དེས་ན་ཇི་སྲིད་ང་ལ་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལས་ཐར་བའི་ལམ་ཞིག་མ་རྙེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དོ་སྣང་རྩ་ནས་ཡོང་བ་མི་འདུག” ཅེས་ལན་བཏབ།

དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཡིད་སྨུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་སུས་ཀྱང་འཇོམ་མདངས་ལྡན་པར་བསྒྱུར་མ་ཐུབ་པས། ཚང་མ་བློ་ཕམ་གྱི་ངང་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས། བློན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་ཁོང་གི་སྲས་དེར་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་སྐོར་སྙན་སེང་ཞུས་རྗེས། རྒྱལ་པོ་ཧ་ཅང་ཐུགས་སྐྱོ་ནས་གཉིད་ཀྱང་ཁུག་མ་ཐུབ་པའི་ངང་ནས་ཐུགས་ལ། “ཨ་ཁ། ངའི་སྙིང་ནས་བརྩེ་བའི་བུ་དེ། ངས་ཐབས་ཤེས་ག་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཁོ་རང་ང་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་གཞིས་ནང་འཇོག་ཐུབ་བམ།   ཁོའི་བློ་འགྱུག་པའི་ཆེད་དུ་ངས་བདེ་སྐྱིད་གཞན་ག་འདྲ་ཞིག་བསྐྲུན་ཐུབ་བམ།   མི་རིང་བར་ངའི་བུ་འདི་ཕོ་བྲང་ནས་ང་དང་བྲལ་ས་རེད།” སྙམ་པའི་ཐུགས་ཁྲལ་དང་ཞེད་སྣང་གི་ངང་ནས་རྒྱལ་པོར་མཚན་གང་ཐུགས་མི་བདེ་བ་བྱུང་ངོ།། །།

༡༡༽ ཞི་བའི་འཆར་སྣང་ཞིག

རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་མ་བདེ་བའི་གནས་བབ་དེ་ཇེ་སྡུག་ཇེ་སྡུག་ཏུ་ཕྱིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དོན་གཉེར་དང་འདུན་པ་བརླག ཞལ་ལག་ཀྱང་ཏ་ལམ་མ་མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞལ་རས་ཀྱི་མདངས་ཉམས་པ་དང་། སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཤོར་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས། མི་ཚང་མས་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྲས་ལ་མི་སྐྱིད་པའི་འགྱུར་བ་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་དེར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་དང་གཞན་དག་ཚང་མར་སེམས་ཁྲལ་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་བ་རེད།

ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་དྲུང་དུ་བཅར་ཏེ། "ཡབ་ཆེན་ལགས། ཉེ་བའི་ཆར་ངའི་སེམས་འདི་འཐྲུགས་ཏེ་ཞི་ལྷིང་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་འདུག་པས། ང་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཐེངས་གཅིག་འགྲོ་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་གནང་རོགས། གཅིག་བྱས་ན་ཁོར་ཡུག་གི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་སེམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་སྲིད།" ཅེས་ཞུས།

རྒྱལ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་དེར་སླར་ཡང་སྐྱིད་པོ་ཡོང་བ་དང་། སེམས་པ་རྒྱལ་གཞིས་ལ་འགྱུག་པའི་ཆེད་དུ་གང་ཡང་གནང་འདོད་ཡོད་པ་བཞིན། སྲས་ཀྱི་རེ་སྐུལ་དེར་ལམ་སང་ཁས་ལེན་གནང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་སྔོན་མ་བཞིན་རྒྱལ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པའི་བློན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་འཁྲིས་ལ་བསྡད་དེ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་དགོས་པར་མངགས།

ཐེངས་འདིར་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྟ་མཆོག་བསྟུགས་ལྡན་ལ་སྒ་སྲབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཡོགས་ཏེ། རྒྱལ་སའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་དེ་འདྲ་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཕོ་བྲང་ནས་ཐོན། གང་འཚམས་ནས་ཞིང་ཁ་ཞིག་གི

མཐའ་ དུ་སླེབས་དུས་ཁོང་རྟ་ལས་བབས། ན་ཧྲིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཁོང་གི་རྗེས་ནས་ཡོང་བ་དང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་དོ་སྣང་འགུག་ཕྱིར་སྒྲུང་དང་། གསར་འགྱུར། ཕོ་བྲང་གི་ལབ་གླེང་སོགས་མང་པོ་ཞུས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྲས་ལ་དེ་འདྲའི་དགའ་འཁྲུལ་ལ་དོ་སྣང་གང་ཡང་མེད་པ་ཤེས་པས། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བློན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་སྲས་གཅིག་པུར་བཞག་སྟེ། ཁོ་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་བསྡད་པ་རེད།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཞིང་ཁར་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་སྐབས། མི་ཞིག་གིས་གླང་ཞིག་ལ་གཉའ་ཤིང་བརྒྱབས་ཏེ་ཞིང་རྨོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཉི་མ་སྐྱིད་པོ་ཤར་ཏེ་བྱ་དང་བྱིའུ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་སྙན་སྒྲོག་བཞིན་ཡོད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་ལ། "འདི་གར་སྐྱིད་པོ་ཞི་དྲག་འདུག ཞིང་རྨོས་པའི་རོལ་ཤུར་རྣམས་ནི་མཚོ་མོའི་ཆུ་རིས་ལྟར་འདུག" དགོངས་པ་རེད། ཁོང་གིས་དེ་གར་ས་ལ་བཞུགས་ནས་བསྡད་པས་རྒྱུན་རིང་ཞིག་ནས་ཐེངས་དང་པོར་ཐུགས་སེམས་ལའང་ལྷོད་ཉམས་ཤིག་ཚོར།

འོན་ཀྱང་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་བཀོད་པ་དེར་ཞིབ་ཆགས་པོར་གཟིགས་སྐབས། དེ་སྔ་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ལ་ངོ་སྣང་སླེབས་འགོ་ཚུགས།

ཐོང་གཞོལ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་བསྒོག་པའི་རོལ་ཤུར་གྱི་ནང་དུ་ཐོང་ལྷུགས་གྱིས་འབུ་སྲིན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བསད་ཡོད་པའི་རོ་དང་། དེ་བཞིན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་ཚོའི་ཚང་གཏོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མགོ་རྨོངས་ཏེ་ཕར་རྒྱུག་ཚུར་རྒྱུག་བྱེད་བཞིན་པ་གཟིགས། ཁོང་གིས་བྱ་བྱིའུ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོན་པའི་སྐད་སྒྲ་སྒྲོག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ས་ཐོག་ཏུ་འཛེགས་སྣང་དང་ནས་གནས་པའི་འབུ་སྲིན་སོགས་ལྟོ་ཆས་འཚོལ་བའི་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྡོད་ལོང་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ལ་ངོ་སྣང་བྱུང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་བྱིའུ་ཆུང་བ་རྣམས་ནི། ཁྲ་དང་གླག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ག་དུས་བསད་ཡོང་སྙམ་པའི་འཇིགས་སྐྲག་གི་འོག་ཏུ་སྡོད་དགོས་པའང་གཟིགས། གཞན་ཡང་གླང་དེས་ཐོང་གཞོལ་ལྷི་མོ་དེ་ཞིང་ས་བཤགས་ཏེ་འདྲུད་དགོས་པ་དང་། ཞིང་པའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྟ་ལྕག་དེ་གཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ན་ཟུག་ཅན་གྱི་རྨ་བཟོས་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་མྱོང་བཞིན་པ་ལ་ངོ་སྣང་བྱུང་། ཞིང་པ་དེས་ཀྱང་གླང་དེ་ནང་བཞིན་གཟུགས་པོ་རྩོལ་ཆུས་ཆོས་པ་དང་། ཉི་མས་འཚིག་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་རུང་སུ་མཐུད་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པ་གཟིགས་པས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། "འདི་འདྲ་བའི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཨང་། ཞིང་པ་འདི་དང་། ཁོའི་རྨོས་གླང་། བྱིའུ་དང་འབུ་སྲིན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྐྱིད་པོ་དང་བདེ་པོ་ཡོང་བ་དང་། ལྷུང་ངེས་བཞིན་པའི་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ཉིན་གང་དཀའ་ལས་རྒྱག་གི་འདུག འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་རང་གིས་རང་དང་། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པ་དང་། གནོད་འཚེ་བྱས་ཏེ་སྡོད་ཀྱི་འདུག འཇིག་རྟེན་འདི་ཇི་འདྲའི་ཡ་ང་བ་རེད་ཨང་།" ཞེས་ཐུགས་ལ་དགོངས། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བར་མེད་དུ་མནར་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་

སྲས་ཀྱི་ཐུགས་སྙིང་རྗེས་གང་བ་དང་། ཁོང་ཚོའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མཐོང་མ་འདོད་པའི་བློ་ཞིག་འཁྲུངས་པ་རེད།

དེ་ནས་ཁོང་གིས་འབྲས་ལྗོན་ཤིང་སྡོང་ཞིག་གི་གྲིབ་བསིལ་འོག་ཏུ། རང་ཉིད་ལ་གང་སྣང་བ་དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་ཐུགས་བསམ་ཟབ་མོ་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་གནང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་བློ་ཇི་ཙམ་

གྱིས་ཟབ་མོ་བཏང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་གི་སེམས་ཞི་བ་དང་རྟེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར། ཁོང་ལ་དེ་སྔ་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ལྷིང་འཇགས་ཤིག་ཚོར།

ད་ཆ་ཁོང་གི་སེམས་དེ་ངལ་གསོའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ཁོང་གིས། "སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་ཞིག་སྟག་ཡིན་ཡང་། མང་ཆེ་བ་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བརླན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ལས་མི་ཐོབ་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་དཀའ་ངལ་ཇི་ཙམ་བརྒྱབས་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུར་འཇིགས་སྣང་དང་། ཡིད་ཆད། ལྟོགས་སྐོམ། ན་ཚ། རྒས་པ་དང་འཆི་བ་སོགས་ལས་ཐོབ་ཀྱི་མི་འདུག ད་ཆ་ངས་འདི་དག་མཐོང་ཚར་བས། ང་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་འགྱུར་སྐྱེན་པའི་བདེ་བ་ཆུང་ཙག་གི་རིགས་ལ་སྤྲོ་སྣང་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག ངས་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་ག་འདྲ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་འདུག འོན་ཀྱང་ང་རང་གཅིག་པུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ་དེས་ང་བློ་ཁ་ཇི་ལྟར་ཚིམ་ཐུབ། ངས་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་དོན་ཡང་བསྒྲུབ་ཐུབ་པའི་ལམ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་འདུག སེམས་ཅན་འདི་དག་ང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་འདི་འདྲ་མྱོང་བཞིན་འདུག་ན། ངས་སྡུག་བསྔལ་འདི་དག་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ་པའི་ལམ་ཞིག་བཙལ་ནས། གཞན་ཚང་མ་ལ་སྟོན་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་འདུག" ཅེས་ཐུགས་ལ་སྒོམ་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་ཐོག་ལ་བསྒོམས་པའི་རྗེས་སུ། ཁོང་གིས་སྤྲིན་གདངས་གནང་བ་དང་། ཁོང་གི་མདུན་དུ་དེ་སྔ་རྩ་བ་ནས་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་མི་སློང་མོ་བ་ལྟ་བུའི་ཆས་གྱོན་པ་ཞིག་ལངས་ཏེ་བསྡད་ཡོད། ཁོའི་མིག་གཉིས་ཞི་འཇམ་ལ། འོད་མདངས་ལྡན་པ་དང་། གདོང་གི་རྣམ་འགྱུར་ཆེས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཞིག་ཡོད།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། "ཁྱེད་རང་སུ་ཡིན་ནམ། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ང་ལ་གསུངས་རོགས་གནོངས།" ཞེས་དྲིས་པ་དེའི་ལན་དུ་མི་དེས། "ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་མི་ཞིག་ཡིན། ང་ནི་མི་གཞན་དང་

འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཡོད་རེད་ཟེར་བའི་གནས་སྟངས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ད་ཆ་ངས་གཅིག་པུར་འཁྱམས་ཉུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་རང་གི་ཁང་ཁྱིམ་གློས་བཏང་སྟེ་ད་ཆ་བྲག་ཕུག་གི་ནང་དང་། ནགས་ཚལ་གྱི་ནང་སོགས་གང་བྱུང་གནས་ངེས་མེད་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། ཆེས་མཐར་ཐུག་དང་ཡང་དག་པའི་བདེ་སྐྱིད་འཚོལ་རྒྱུ་དེ་ངའི་མངོན་འདོད་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན།” ཞེས་ཚིག་འདི་དག་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་མི་དེ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡལ་ཕྱིན་པས། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡ་མཚན་པོ་དང་ཧ་ཅང་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀ་བྱུང་བ་རེད།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་ལ། “མཐའ་མ་དེར་ངས་ང་རང་གི་མི་ཚེའི་གོ་དོན་ངོ་མ་དེ་རྟོགས་སོང་། ངས་ཀྱང་རང་གི་ཁང་ཁྱིམ་གློས་བཏང་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ངོ་མ་དེ་འཚོལ་རྒྱུ་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཡིན།” སྙམ་པ་ཞིག་འཁྲུངས། དེས་ན་ཁོང་གིས་ཐུགས་ལ་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་གནང་བའི་སྒོ་ནས་རྟ་མཆོག་བསྔགས་ལྡན་ལ་བཞོན་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་ངོ་།། །།

༡༣༽ ཡབ་ཀྱི་འཇིགས་སྐྲག།

པོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་འཁོར་མ་ཐག་རྒྱལ་སྲས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་གཟིམ་ཚུང་དུ་བཅར། གལ་ཆེའི་རེ་འདུན་ཞུ་སྐབས་ལམ་སྲོལ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ། "ངས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་སློང་ཞིག་བྱེད་འདོད་འདུག ཡབ་ཀྱིས་ང་ལ་པོ་བྲང་ནས་འགྲོ་ཆོག་པའི་གནང་བ་སྩོལ་རོགས་གནོངས།" ཞེས་སྙན་སེང་ཞུས།

རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་རང་གི་སྲས་དེ་བྱིས་པ་ཡིན་པའི་དུས་ནས་བཟུང་། འཇིགས་སྣང་ཅན་གྱི་རེ་འདུན་འདི་ཉི་མ་གཅིག་ཉན་དགོས་ཡོང་སྙམ་པའི་ཞེད་སྣང་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་ཁོང་གི་སྲས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་དེས་རྒྱལ་པོ་ཐད་དེ་ཧོན་འཐོར་དགོས་པ་བཟོས། རྒྱལ་པོས་གསུང་སྐད་འགག་ཅིང་སྤྱན་ཆབ་ཁྲུལ་ཁྲུལ་གྱི་ངང་ནས། "ངའི་སྙིང་ནས་བརྩེ་བའི་བུ། རྒྱལ་གཞིས་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་བརྗེད་དུ་ཆུགས། ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་གཞོན་གཞོན་ཡིན་ཙང་། ཆོས་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཆེས་སྔ་དྲགས་པ་རེད། ཕོ་ནམ་རྒས་པར་དུ

ངང་སྒུག་བྱོས། དེའི་བར་ལ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་བསྡད་དེ་ངའི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོངས།” ཞེས་བཀའ་ལན་གནང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས། “ཡབ་ཆེན་ལགས། གལ་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ལ་གནས་སྐབས་བཞིའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་མི་དགོས་པའི་ཁས་ལེན་གནང་ཐུབ་ན་ང་ཕོ་བྲང་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡིན། ང་ནམ་ཡང་ལོ་ན་མི་རྒ་བ་དང་། ལུས་ལ་ན་ཚ་མི་ཡོང་བ། ནམ་ཡང་མི་འཆི་བ། སེམས་མི་སྐྱིད་པ་རྩ་བ་ནས་མི་ཡོང་བ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དམ། གལ་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་འདི་དག་གནང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ན། ང་འདི་གར་སྡོད་ཐབས་བྲལ་བས་གང་སྒྱུར་འགྲོ་ཡི་ཡིན།” ཞེས་གསུངས།

བཀའ་མོལ་འདི་དག་གིས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཧོན་འཐོར་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ཏེ། “དོན་གྲུབ། གླེན་པའི་བསམ་ཚུལ་འདི་ཚོ་བརྗེད་དུ་ཆུགས།” ཞེས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བཀའ་གནང་། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངང་ནས། “ཡབ་ཆེན་ལགས། གལ་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ལ་རྒ་བ་དང་། ན་བ། འཆི་བ། མི་སྐྱིད་པ་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ན། རང་གིས་རང་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་ང་འགྲོ་རུ་འཇུག་དགོས། ང་བཟང་བརྩོན་ལྷ་བུར་འདི་གར་བཀག་པ་འདི་ཡང་དག་པ་མ་རེད།” ཅེས་ཞུས།

ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་པོས་གསན་འཛོག་མ་གནང་བའི་ཐོག་ནས། “རྒྱལ་སྲས་ཕྱི་ལ་འགྲོ་རུ་མ་འཇུག ཕོ་བྲང་གི་མཐའ་ཡོངས་རྫོགས་སྲུང་བྱ་བས་བསྐོར་ནས་ཞོགས།” ཞེས་སྐུ་རླུང་བཞེངས་པའི་སྒོ་ནས་བློན་པོ་ཚོ་ལ་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་གཞིམ་ཆུང་ནས་ཧོབ་ཐོན་གནང་བ་རེད།། །།

༡༣ ། ཕོ་བྲང་ནས་གསང་བྲོས།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་གཟིམ་ཤག་ནས་ཐོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག ཁོང་གིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་ཁང་མིག་རྣམས་དང་། བརྫིད་ཆགས་པའི་ཁྱམས་ར། བཀོད་ལེགས་པའི་སྐས་འཛེག་སོགས་བརྒྱུད་དེ་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་པར་ཡོད་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཕེབས། ཕེབས་ལམ་དུ་རོལ་དབྱངས་དཀྱིལ་རྡུང་མཁས་པ་དང་། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཞབས་ཞུ་མཁན་གྱི་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་ཡོན་འདི་དག་གིས་ཁོང་གི་ཐུགས་གཡོ་མ་ཐུབ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་དབེན་གནས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད།

མཚན་དེར་དགོང་ཚིགས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ནུས་པ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཕོ་བྲང་དུ་འཛུལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། རོལ་དབྱངས་མཁན་དང་། གཞས་མ། གཡོག་པོ། བྱ་ར་བ་ཚོ་བཅས་ཚང་མ་རེ་རེ་བཞིན་གཉིད་དུ་ཡུར། གང་འཚམས་ནས་གྲགས་འཛིན་མ་ཡང་བུ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་ལྷན་དུ་གཟིམ་ཁུག་ཀྱང་། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཁོ་ན་གཟིམ་མ་ཁུག་པར་བསྡད་ཡོད། ཁོང་གིས་ད་ཆ་གང་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་སྐབས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ཆུང་ཅག་གི་བསླུ་བྲིད་འོག་ཏུ་ནམ་ཡང་མ་ཤོར་བ་གནང་སྟེ། གཞན་དག་ཚོ་གཉིད་སྐྱིད་པ་དང་རྨི་ལམ་འཛམ་པོས་བློ་ཁ་ཚིམ་རུང་། རྒྱལ་སྲས་ལ་དེ་བས་གལ་ཆེ་བའི་འདོད་དོན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེའི་ཆེད་དུ་རྣམ་རིག་གྲུང་པོ་བྱས་ཏེ་བཞུགས།

ད་ནི་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་གསང་བྲོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡང་དག་དེ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་མ་ཕེབས་གོང་ལ་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། "ངའི་བུ་འདི་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་བྱམས་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བས། མ་འགྲོ་སྔོན་ལ་བུ་

འདི་པང་པར་བླངས་ཏེ་བྱམས་པོ་བྱེད་དགོས།” སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་རང་གི་བཟའ་ཟླ་དང་བུ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཉལ་ཡོད་པ་མཐོང་བས། གྲགས་འཛིན་མ་གཉིད་མ་དཀྲོག་པར་སྒྲ་གཅན་འཛིན་པང་པར་ལེན་ཐབས་མེད་པ་ཤེས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་ལ། “གལ་ཏེ་མོ་གཉིད་སད་ན། ང་འགྲོ་ཐུབ་རྒྱུ་ཞེ་དྲག་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་གལ་ཏེ་ངས་གང་བྱེད་འདོད་པ་དེ་བྱེད་དགོས་ན། མི་ཚང་མ་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་སྐབས་འདིར་མྱུར་དུ་ཁ་ཁུ་སིམ་པོར་འགྲོ་དགོས་པ་རེད།” ཅེས་དགོངས།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་གོམ་པ་གཟབ་གཟབ་སྤོས་ཏེ་སྒེའུ་ཁུང་ནས་ཐོན་ཏེ་ས་ཐོག་ཏུ་སླེབས། ཁོང་གིས་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པ་འདུན་པ་གང་དུ་ཉལ་ཡོད་ས་དེར་བསྐྱོད་དེ་ངག་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས། “འདུན་པ། མགྱོགས་པོ་ཡར་ལོངས། རྟ་ལ་སྒ་ཆས་རྒྱོབས། ང་དོ་དགོང་མཚན་ལ་འགྲོ་འདོད་འདུག” ཅེས་འདུན་པ་གཉིད་དཀྲོགས།

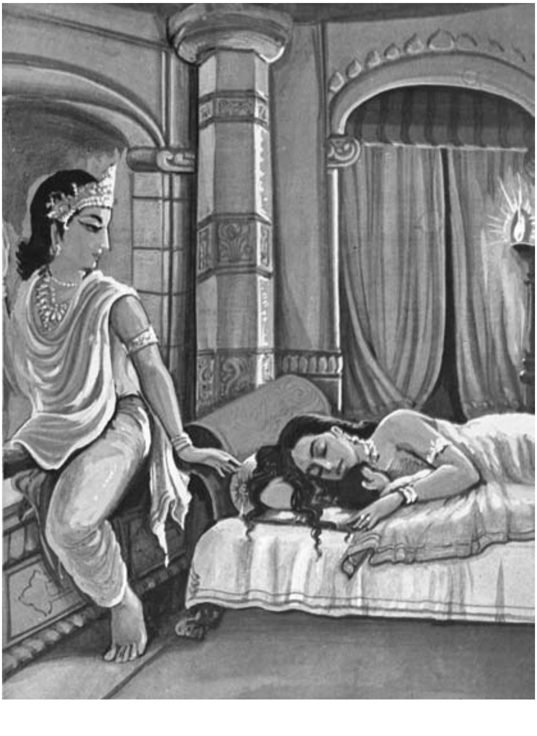

རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་མཚན་གུང་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་གསུངས་པས། འདུན་པ་ཡ་མཚན་སྐྱེས། འོན་ཀྱང་ཁོས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུས་པ་རེད། ཁོས་རྟ་མཆོག་བསྔགས་ལྡན་ལ་སྒ་ཆས་བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཁྲིད། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་

ཀྱིས་རྟ་དེར་ཞྭ་གིས་འཇུས་ཏེ་བྱམས་པོ་གནང་བ་དང་ལྷན་དུ། “བསྡུགས་ལྡན། ངའི་གྲོགས་པོ། ང་ཆོས་ཁྲུ་སིམ་པོ་བྱེད་དགོས། སྐོ་སྐྱུང་བ་ཚོ་གཉིད་སད་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། མཚན་མོ་འདི་ཆེས་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་མཚན་མོ་ཞིག་རེད།” ཅེས་ལབ་ཤུབ་ཏུ་སྨྲས།

ཁོང་གསུམ་ཕོ་བྲང་གི་ལྷུམ་རའི་མཐའ་མའི་རྒྱལ་སྒོ་ཆེན་པོ་དེའི་སར་སླེབས་སྐབས། རྒྱལ་སྒོ་དེ་ལྷོ་བུར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱེས། ཁོང་ཚོས་ཁ་ཁྲུ་སིམ་པོའི་ངང་ནས་ག་ལེར་བསྐྱོད། ཁོང་ཚོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་རུ་སླེབས་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཕྱིར་མིག་ཅིག་བལྟས་ཏེ་རང་གིས་རང་ལ། “ངས་ཇི་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་བར་དུ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདིར་ཕྱིར་ལོག་མི་བྱེད།” ཅེས་དམ་བཅའ་བཞག

ཁོང་གསུམ་གྱིས་མཚན་གང་བསྐྱོད་དེ། ཞོགས་པའི་ཉི་མ་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་དེར། ཁོང་གསུམ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོ་གནས་པའི་ནགས་ཚལ་ཁྲུ་སིམ་པོ་ཞིག་ཏུ་སླེབས། རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་སྤྲོ་པོ་བྱུང་སྟེ། “ད་ངའི་འགྲུལ་སྐྱོད་ངོ་མ་དེ་འགོ་ཚུགས་སོང་།” ཞེས་ཐུགས་ལ་དགོངས། དེ་ནས་ཁོང་གིས་འདུན་པ་ལ་ཞལ་འཁོར་ཏེ། “ངའི་གྲོགས་མཆོག ཁྱེད་རང་གིས་རོགས་སྐྱོར་བྱས་པ་དེར་ངས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་སླེབས་ཚར་བ་རེད། ད་ཁྱེད་རང་ངའི་རྟ་དེ་འཁྲིད་དེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཤོག” གསུངས།

རྒྱལ་སྲས་ཁོ་རང་དང་མཉམ་དུ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་དེར་འདུན་པ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད། འདུན་པའི་མིག་ནས་རང་དབང་མེད་པར་མཆི་མ་ཟག་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། མགོ་འཁོར་བའི་ངང་རྣོན་འཁོར་བ་ལྟ་བུར་དེར་ལངས་ཏེ་བསྡད། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁོའི་སེམས་སྡུག་ཤེས་ཏེ་སྐད་ཡང་དག་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས། “ངའི་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པའི་འདུན་པ། མིག་ཆུ་

མ་ཐོངས། སྤུ་ཕྱི་མ་གཏོགས་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཕན་ཚུན་ཁ་བྲལ་དགོས་པ་རེད། ངའི་གྱོན་པ་དང་རྒྱན་ཆ་འདི་ཚོ་ད་ཆ་ང་ལ་དགོས་མཁོ་མེད་པས་ཁྱེད་རང་གིས་ཁྱེར་ཅིག ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཏེ་ངའི་ཡབ་ལ་ང་འཚིག་པ་ཟས་ནས་བྲོས་མེད་ཅེས་ཞུ་རོགས། ངས་རང་གི་ནང་མི་ལ་བརྩེ་བ་བརླག་པ་ཡང་རྩ་བ་ནས་མ་ཡིན། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ངས་ཁོང་ཚོར་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་ཆེ་དྲགས་ཏེ་གནས་སྐབས་རེང་ཁོང་ཚོ་གཡུགས་ཏེ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་ལ་ལམ་ལྗོངས་མ་བྱུང་ན། དེ་རིང་བྲོས་པ་དང་མ་བྲོས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་བྱུང་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྤུ་ཕྱི་མ་གཏོགས་འཆི་བ་མི་རྟག་པས་ང་ཚོ་ཁ་བྲལ་དུ་གཏོང་ངེས་པ་རེད། ད་ཁྱེད་རང་རྒྱུགས། ང་ལ་ཞི་བ་འཚོལ་བའི་བྱ་བ་འགོ་འཛུགས་སུ་ཆུགས།” ཞེས་བཀའ་གནང་།

འདུན་པས་ད་ཆ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་བློ་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་མེད་པ་ཤེས་ཏེ། ཁོས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་ནས་བསྐུགས་ལྡན་གྱི་སྲབ་མདའ་བླངས་ཏེ་ག་ལེར་འཁྲིད་དེ་ཕྱིན། འདུན་པ་དང་བསྐུགས་ལྡན་གཉིས་ཀས་མིག་མཆི་མས་ཁེངས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཕྱིར་བལྟ་ལན་མང་བྱས། མཐའ་མ་དེར་ཁོང་གཉིས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་སླེབས་པ་དང་། འདུན་པས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དུས་གཏན་གྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲིད་དོར་བའི་སྐྱོ་གནས་དེ་ཀུན་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཤོད་དགོས་པ་བྱུང་།། །།

༡༩༽ འགྲུལ་སྐྱོད་འགོ་འཛུགས།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ནགས་ཚལ་གྱི་དབུས་སུ་གཅིག་པུར་བཞུགས་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་འགོ་འཛུགས་པའི་བྲ་སྨྲིག་དང་བཅས་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། "དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་རྒྱལ་སྲས་ཞིག་མ་ཡིན་པས། ངས་སྐུ་མཐུད་དེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ན་བཟའ་གྱོན་པའམ། རྒྱལ་སྲས་ལྟ་བུར་མཐོང་ན་ཡང་དག་པ་མ་རེད།" དགོངས། དེས་ན་ཁོང་གིས་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ལྡན་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་རིང་ལ་ནག་པ་དེ་གྲིས་བཅད། དེ་ནས་ཁོང་ལ་དབུལ་ཕོངས་ཉམ་ཐག་རི་དྭགས་རྔོན་མཁན་ཞིག་ཐུག་པས་ཁོང་གིས་དེ་ལ། "སྐྱུ་ཞབས་ལགས། ང་ལ་གོས་ཆེན་གྱི་གྱོན་པ་འདི་ཚོའི་དགོས་མཁོ་མི་འདུག ང་ནགས་ཚལ་དུ་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན་ན། ངས་ཁྱེད་རང་ལྟ་བུའི་གོས་རྩུལ་དེ་འདྲ་གྱོན་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་ང་གཉིས་ཀྱིས་གྱོན་ཆས་བརྗེས་ན་འགྲིག་གམ།" ཞེས་སྨྲས། རྔོན་པ་དེར་རང་ཉིད་ཀྱི་གྱོན་པ་རྩབ་རྩུལ་དེའི་ཚབ་ཏུ། ཧ་ཅང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གོས་ཆེན་གྱི་གྱོན་པ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཙང་། ཁོ་ལ་དགའ་སྤྲོ་དང་ཡ་མཚན་ཟུང་འབྲེལ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས། ཁོས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་འཆར་དེར་ལམ་སང་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་རེད། ད་ཆ་རྒྱལ་སྲས་

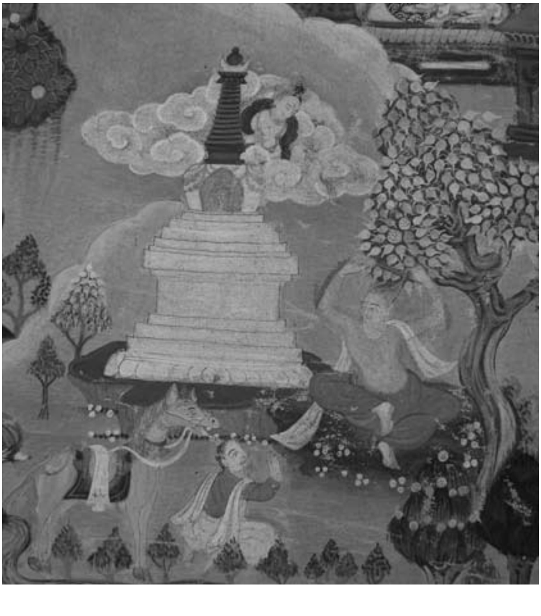

དོན་གྲུབ་དོན་ངོ་མར་བདེན་པ་འཚོལ་བའི་དགེ་སྦྱོང་དབུལ་པོ་ཞིག་གི་ཆ་ལུགས་སུ་ཡོད་པས། ཁོང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ལམ་སྟོན་ཐུབ་མཁན་གྱི་དགེ་རྒན་ཞིག་འཚོལ་རྒྱུ་འགོ་བརྩམས། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ནགས་ཚལ་གྱི་དབུས་སུ་འཁྱམས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཚང་མ་ཐུག་ཚད་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས། གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ཁོང་ལ་ཚང་མས་གུས་ཞབས་དང་སྣེ་ལེན་ཞུས། ད་ཆ་ཁོང་གིས་ན་བཟའ་རྩུབ་ཧྲུལ་ཞིག་མཆོད་ཡོད་པ་དང་། ཞལ་ལག་ཀྱང་གང་སློང་མོ་བྱས་ཏེ་ཐོབ་པ་དེ་མཆོད་དེ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐུ་གཟུགས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་ལ་གཞན་ཡིད་དབང་མེད་དུ་འཕྲོག་པའི་གཟི་མདངས་དེ་ད་ལྟའང་ཉམས་མེད། ནགས་ཚལ་དུ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཡོང་བ་མཐོང་དུས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ། "འདིར་སྐྱེས་བུ་ཆེས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ཁོང་གི་ཞལ་རས་ཀྱི་མདངས་ལས་ཆེས་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་ལ་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡིན་པ་གསལ་གྱི་འདུག གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་འདི་བདེན་པ་འཚོལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་རྙེད་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག" ཅེས་བཤད།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དགེ་རྒན་མང་པོ་བསྟེན་ཀྱང་། ཁོང་ཚོའི་ས་ནས་གང་སྦྱངས་པ་དེར་ཁོང་འདོད་པ་ཁེངས་པ་མ་བྱུང་། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། "ཁོང་ཚོས་གང་བསླབ་པ་དེ་དག་ཕན་ཐོགས་པོ་འདུག་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཁྲིད་ཀྱི་མི་འདུག" དགོངས། མཐའ་མ་དེར་ཁོང་གིས་རྒྱལ་པོ་བིམྦི་སཱར་(बिम्बिसार) རས། གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ཡུལ་མ་ག་དྷར་མཁས་པ་སྙན་གྲགས་ཅན་འགའ་ཞིག་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཐོས། དེས་ན་ཁོང་གིས་ཐག་རིང་གི་ལྷོ་ཤར་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་བློ་ཐག་བཅད།

ཉི་མ་གཅིག་ཁོང་མ་ག་དྷའི་རྒྱལ་ས་རཱཛ་གྲྀཧའམ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་སྐབས། པོ་བྲང་གི་རྒྱལ་སྒོའི་འགྲམ་དུ་སླེབས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་བློན་པོ་ཞིག་གིས་ཁོང་མཐོང་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་

རྒྱུགས་ཕྱིན་པ་རེད།

བློན་པོ་དེས་བློ་དང་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས། “རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ངས་ད་ལྟ་རང་དེ་སྤུ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་མི་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། ཁོས་གྱོན་པ་རྩུབ་རྡུལ་ཞིག་གྱོན་ཏེ་སྒོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ལྟོ་སློང་གི་འདུག་ཀྱང་། ཁོང་མི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག ཁོང་གི་གདོང་པའི་མདངས་བཀྲ་བ་དང་། འགྲོ་སྟངས་བག་ཡེབས་པ། གཟི་བརྗིད་ལྡན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་འདུག” ཅེས་ཞུས།

རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་མི་དེ་ཐུག་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཁོང་གི་སར་སྐད་གཏོང་དགོས་པར་མངགས། ཁོང་གཉིས་མཇལ་ཏེ་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་རིང་བཀའ་མོལ་གནང་བས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིག་པ་དང་། མི་གཤིས། སྤྱོད་ལམ་བཅས་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས། “ང་ལ་ཁྱེད་རང་ནང་བཞིན་ཡིད་ཆེས་བློས་འགེལ་ཐུབ་ས་རེད་སྙམ་པའི་མི་ཞིག་ད་ལྟ་བར་དུ་ཐུག་མྱོང་མེད། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསྡད་དེ་ང་ལ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་རོགས་བྱེས་དང་།” ཞེས་རེ་བ་བཅོལ།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཡ་རབས་པོའི་སྒོ་ནས། “རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ང་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་འདོད་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་ང་ལ་བྱུང་ཚར་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ངས་ཁས་ལེན་ཞུས་མེད། ང་ལ་བདེན་པའི་ལམ་ཞིག་འཚོལ་རྒྱུ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། དེ་མིན་དབང་ཆ་དང་། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གང་ལའང་འདུན་པ་མེད། གང་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་བཞེས་གནང་བ་དེར་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ང་གང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོང་དོན་ནི། ང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བར་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་ཐུབ་པའི་དགེ་རྒན་འཚོལ་དུ་ཡོང་བ་ཡིན།” ཞེས་ལན་འདེབས་གནང་།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ན་བཟའ་རྩུབ་རྡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེར་

གྲུས་འདུད་དང་བཅས། “ཁྱེད་རང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་ངེས་སྨོན་ལམ་ཞུ་ཡི་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་གང་འཚོལ་བཞིན་པ་དེ་རྙེད་པར་གྱུར་ན། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། འདི་གར་ཡོང་ནས་ང་ལ་སློབ་རོགས་གནོངས། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་ལ་ལམ་ལྗོང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ཁྱེད་རང་ངའི་ཕོ་བྲང་དུ་ག་དུས་ཡོང་ཡང་དགའ་བསུ་ཡོད།” ཅེས་གསུངས། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོར་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུས་ཏེ་སུ་མཐུད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཆས་སོ།། །།

༡༥༽ ལོ་དྲུག་གི་དཀའ་ཐུབ།

རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་དྲང་སྲོང་མཁས་པ་རྣམས་བཞུགས་ཡོད་པའི་ནགས་ཚལ་དུ་སླེབས། ཁོང་གིས་ཐོག་མར་ཨ་རླ་དླའམ། རྩེབས་འཕུར་དང་། དེ་ནས་ཨུ་དྲ་ཀཱའམ། ལྷག་སྤྱོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་། དུས་ཡུན་ཐུང་ངུའི་ནང་དུ་ཁོང་ཚོར་གང་བསླབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མཐའ་དག་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཀྱང་། ཁོང་གི་བློ་ཁ་མ་ཆིམ་པས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་ལ། "ངའི་དགེ་རྒན་རྣམས་ཆོས་པ་རྣམ་དག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་ང་ལ་གང་བསླབ་པ་དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་གཙོད་ཀྱི་མི་འདུག དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སུ་མཐུད་དེ་འཚོལ་དགོས་པ་འདུག" དགོངས་པ་རེད།

ཁོང་གིས་དེ་ནས་ཕེབས་ཏེ་ག་ཡཱའི་གྲོང་དང་ཐག་ཉེའི་ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫན་གྱི་འགྲམ་དུ་སླེབས། ཁོང་གིས་གཙང་ཆུ་དེ་བཅད་དེ་ཆུའི་ཕ་རོལ་གྱི་ནགས་ཚལ་ནང་དུ་བསྐྱོད། དེར་ཁོང་ལ་མི་ལྔའི་ཚོ་ཁག་ཅིག་ཐུག་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་འཚོ་བ་ཆེས་ངན་ངོན་ལ་བསྟེན་ཏེ། ཟས་ཅུང་ཟད་ལས་མི་བཟའ་བ་དང་། ཚ་གྲང་གི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཁང་ཁྱིམ་མེད་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། ཉིན་ལྟར་ཆུ་ཚོད་མང་པོའི་རིང་ལ་ལུས་དྲང་པོར་སྲང་སྟེ་སྒོམ་བརྒྱབས་ནས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར། "ཁྱེད་ཚོས་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་སྦྱོང་གཏོང་གི་ཡོད་དམ།" ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་མི་ལྔ་པོ་དེས། "འཛམ་གླིང་ནང་མི་མང་ཆེ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་ལ་གཅེས་སྲུས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་ད་དུང་ཡང་མྱོང་གི་ཡོད། ང་ཚོའི་བསམ་པར་གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལས་རྒྱལ་ཐུབ་ན། དེའི་

ཚེ་ང་ཚོས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་རྙེད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག" ཅེས་བརྗོད།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་ལ། "ངས་ལོ་དུ་མའི་རིང་ལ་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འཚོ་བ་བསྐྱལ་པ་རེད། ང་ལ་ཚང་མས་ཞབས་ཏོག་དང་གཅེས་སྐྱོང་ཧ་ལས་པ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་ངའི་སེམས་ལ་བདེ་བ་མ་རྙེད། གཅིག་བྱས་ན་མི་འདི་ཚོ་བདེན་ཡང་སྲིད་པས། ངས་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ནང་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་མེད་པར་བཟོ་བའི་གནས་ལ་འཁྲིད་ཀྱི་ཡོད་མེད་བལྟ་དགོས།" སྙམ་པའི་དགོངས་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་པ་རེད།

དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ལ་ཟུག་རྔུ་སྨིན་པའི་དཀའ་ཐུབ་ལ་ཉམས་ལེན་གནང་རྒྱུ་འགོ་བརྩམས། ཁོང་གིས་ཆུ་ཚོད་མང་པོའི་རིང་ལ་གནས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། ཁོང་གི་སྐྲ་ཚིགས་དང་རྐང་པ་བཅས་ལ་ན་ཚ་ཕོག་ཆེ་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་པོའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་འགུལ་བ་མ་གནང་། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་དབུར་གྱི་ཉི་མ་ཚ་པོས་འཚིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། དགུན་གྱི་གྲང་དར་ཆེ་བའི་རླུང་བུས་འཁྱག་ཏུ་བཅུག ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་འཚོ་བའི་དོན་དུ་ཞལ་ལག་ཀྱང་ཧ་ལམ་མཆོད་པ་མ་གནང་། དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། "ངས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བའི་ལམ་ཞིག་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་འདི་ལྟར་སྲུ་མཐུད་དགོས།" དགོངས།

དྲང་སྲོང་ལྔ་པོ་དེས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་ཏང་སངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ནང་ཁུལ་དུ། "མི་འདི་ནང་བཞིན་གྱི་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ང་ཚོས་རྩ་བ་ནས་མཐོང་མ་མྱོང་། ཁོང་གིས་ཨུ་ཚུགས་མཐར་སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་དཀའ་ངལ་ཇི་ཙམ་འཕྲད་ཀྱང་མཚམས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག གལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་ལམ་ལྷོང་ཡོང་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་ཁོང་ཡིན་དགོས། ང་ཚོས་ཁོང་དང་ཉེ་

བར་གནས་དགོས། ཁོང་ལ་བདེན་པའི་ལམ་རྙེད་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་ཁོང་གི་ས་ནས་སྒྲོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད།" ཅེས་བརྗོད།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་ལ་དཀའ་ཐུབ་ཆེ་ནས་ཆེ་རུ་བཏང་། འགོ་འཛུགས་སྐབས་སུ་ཁོང་གིས་མཚན་ལ་ཆུ་ཚོད་འགའ་ཤས་གཉིད་ཉལ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། གང་འཚམས་ནས་གཉིད་ཉལ་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མཚམས་བཞག དེ་སྔོན་ཉིན་རེར་མིང་ཙམ་གྱི་ཁ་ལག་ཐེངས་རེ་བཟའ་ཡི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་དེ་ཡང་མཚམས་བཞག་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་པང་པར་རླུང་གིས་འཁྱེར་ཡོང་བའི་ནས་འབྲུ་རེ་གཉིས་དང་། རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་རེ་གཉིས་ལས་མ་མཆོད།

ཁོང་གི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་འོད་མདངས་ཉམས་ཏེ། ཇེ་སྐམ་ཇེ་སྐམ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཐལ་བས་ཁྱབ་སྟེ། ད་ཆ་འཚོ་བཞིན་པའི་རུས་སྒྲོམ་ཐན་བུ་ལྷག་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཉམས་ལེན་ད་དུང་གློས་བཏང་མེད།

དེ་ལྟར་གནང་སྟེ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ལོ་དྲུག་ཕྱིན། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དང་། དེ་དག་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་དག་གློས་བཏང་ནས་ཐེབས་སྐབས། ཁོང་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཡིན་ལ། ད་ཆ་ཁོང་གིས་ཟས་དང་། གཉིད། སྡོད་ཁང་། ལུས་རྡོས་པའི་ན་བཟའ་

སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་ལོ་དྲུག་དཀའ་སྤྱད་གནང་བའི་རྗེས་སུ་ཁོང་དགུང་ལོ་སོ་ལྔར་ཕེབས་ཡོད།

ཉིན་གཅིག་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། "ང་དེ་སྔ་ལོ་དྲུག་གི་སྔོན་ལས་ད་ལྟ་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་སླེབས་འདུག་གམ། ཡང་ན་ད་ལྟའང་ང་སྔོན་མ་ནང་བཞིན་རྨོངས་པར་བསྡད་འདུག ང་རྒྱལ་སྲས་ཤིག་ཡིན་སྐབས། མི་ཞིག་གི་འདོད་པ་ལ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ང་ལ་ཡོད་པས། མི་ཚེ་སྐྱིད་ཅིང་རྒྱག་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱལ་ཏེ། འདོད་ཡོན་གྱི་བཙོན་ར་དེ་དག་ནང་ངས་ལོ་མང་པོ་ཚུད་ཟོས་སུ་བཏང་འདུག དེ་ནས་ངས་དེ་དག་བློས་བཏང་སྟེ་བདེན་པ་འཚོལ་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས་ནས། ཟས་ངན་དོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ནགས་ཚལ་དང་། བྲག་ཕུག་ཏུ་བསྡད་དེ་དཀའ་སྤྱད་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངས་ད་ལྟའང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ལས་ཇི་ལྟར་གྲོལ་བའི་ལམ་དེ་ཤེས་མི་འདུག ངས་དེ་སྔ་ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཆུད་ཟོས་སུ་བཏང་བ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པ་བཞིན། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་ལ་འདི་ལྟར་མནར་གཅོད་གཏོང་རྒྱུ་འདི་ཡང་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག དེས་ན་བདེན་པ་རྙེད་པའི་ཆེད་དུ་ངས་ཆེས་འདོད་པ་ལ་རོལ་བ་དང་། ཆེས་ཟུག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་པ་འདུག" སྙམ་པའི་དགོངས་པ་འཁྲུངས་པ་རེད།

ཁོང་གིས་ལོ་མང་པོའི་གོང་དུ་མི་གཤིན་པོའི་ཕུང་པོ་དེ་མཐོང་རྗེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སྒོམ་བརྒྱབས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེ་ཐུགས་དྲན་སོས་ཏེ། "སྒོམ་དེའི་རྗེས་སུ་ངའི་སེམས་དེ་ཞི་འཇམ་དུ་གྱུར་སོང་། ངས་གནས་ལུགས་རྣམས་ཐེངས་དང་པོར་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་། ངས་བསྐྱར་དུ་དེ་ལྟར་སྒོམ་བརྒྱབ་རྒྱུ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས།" ཞེས་ཐུགས་ལ་དགོངས་པ་རེད།

ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་གཟིགས་ཏེ། "ངས་གནས་འདིར་ཁ་ལག་མེད་པར་རྒྱུན་རིང་བསྡད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ད་ཆ་ངའི་གཟུགས་

པོ་སྐྱོ་པོ་དང་། འཇོར་པོ། ཐང་ཆད་པོར་གྱུར་འདུག ངའི་ལུས་སྐམ་སྡེ་པགས་པའི་གསེང་ནས་རུས་པའང་མཐོང་གི་འདུག ངའི་ལུས་ལྟོགས་པ་དང་སྐྱོ་པོ་འདི་འདྲར་གྱུར་ནས་བསམ་བློ་ཡང་གསལ་པོ་གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ངས་སྒོམ་ཇི་ལྟར་བརྒྱབ་ཐུབ་བམ།” སྙམ་པའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས།

དེ་ནས་ཁོང་གིས་ག་ལེར་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ཆུ་འགྲམ་དུ་སྐུ་གཟུགས་འཁྲུད་བར་ཐེབས། ཁོང་གི་སྐུ་གཟུགས་སྐྱོ་དྲགས་ཏེ་འགྱེལ་བས་ཆུ་ནང་དུ་ཐེྱིང་གྲབས་ཀྱང་བྱུས། འབད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཆུའི་མཐའ་ལ་ཐོན་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་བས། ཁོང་གིས་དུས་ཡུན་འགོས་འཚམས་ཤིག་གི་རིང་ལ་དེར་ངལ་གསོ་བསྐྱོན་ནས་བཞུགས་སོ།། །།

༡༨༽ ལེགས་སྐྱེས་མས་འོ་བྲུག་ཕུལ་བ།

ནགས་ཚལ་གྱི་མཐའི་གྲོང་གསེབ་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བ་རྫི་ཞིག་དང་། ཁོ་པའི་བཟའ་ཟླ་སུནྡྷཏྲའམ། ལེགས་སྐྱེས་མ་གཉིས་གནས་སྡོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་དེར་ལེགས་སྐྱེས་མ་ལ་རང་གི་བུ་གུ་དང་པོ་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཏེ། མོས་བ་ཕྱུགས་སྐྱོང་གི་འོ་མའི་ཉིང་ཁུ་ཕབ་སྟེ་འོ་ཐུག་སྣྲང་རྩིའི་རོ་ཅན་ཞིམ་མངར་ལྡན་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ། མོས་ལྷ་ཀླུ་གཞི་བདག་ལ་སོགས་པ་ཤིང་ནགས་དེར་གནས་ཡོད་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་འཁྱེར་ཏེ་ཕྱིན། མོས་ནམ་རྒྱུན་གཞི་བདག་འདི་དག་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་འཕྲིན་བཅོལ་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆ་མོ་ལ་བུ་གུ་གཟུགས་བཟང་བ་འདོད་བློ་ཁེངས་པ་ཞིག་སྐྱེ་བར་གྲོགས་བྱས་པ་དེར་བཀྲིན་ལེགས་གསོལ་ཞུ་འདོད་བྱུང་བ་རེད།

མོས་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཛུལ་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་དེར་བཞུགས་ཡོད་པ་མཐོང་། ཁོང་གི་སྐུ་གཟུགས་སྐྱོ་པོ་དང་སྐམ་པོར་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། ཞལ་རས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འོད་འཚེར་བ་ཞིག་ཡོད། ལེགས་སྐྱེས་མས་ཡ་མཚན་དང་བཅས་ཁོང་ལ་བལྟས། མོའི་བསམ་པར། “ངས་སྔོན་ཆད་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ནམ་ཡང་མཐོང་མྱོང་མེད། གཅིག་བྱས་ན་འདི་ནི་ཤིང་གི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ག་རང་ཡིན་གྱི་རེད།” སྙམ། དེས་ན་མོས་དམིགས་བསལ་གྱིས་བཟོས་པའི་འོ་ཐུག་དེ་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མདུན་དུ་བཞག་པ་རེད།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རང་གི་མིག་ག་ལེར་ཕྱེས་ཏེ་བལྟས་པས། འོ་ཐུག་གིས་བཀང་བའི་ཕོར་པ་དེ་རང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་ལེགས་སྐྱེས་མ་ལ་འཛུམ་དམུལ་བ་དང་ལྷན་དུ་འོ་ཐུག་དེ་

ཕྲུག་གིས་བཞེས་ཏེ་མཆོད་གནང་བ་རེད། འོ་ཐུག་དེ་མཆོད་ཀྱིན་མཆོད་ཀྱིན་ཁོང་གི་སྐུ་གཟུགས་ལ་འོད་མདངས་རྒྱས་པས་ལེགས་སྐྱེས་མ་ཧང་སངས་པ་རེད། རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་འོ་ཐུག་མཆོད་གྲུབ་རྗེས་ཐོར་པ་དེ་ས་ལ་བཞག་གནང་སྟེ། "ཁྱེད་རང་གིས་ང་ཤིང་སྡོང་གི་ལྷ་ཞིག་རེད་བསམས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་འཚོལ་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་འོ་ཐུག་འདིས་ངའི་ལུས་སྟོབས་བསྐྱར་དུ་རྒྱས་སུ་བཅུག་སོང་བས། ད་ཆ་ང་ལ་བདེན་པ་རྙེད་རྒྱུའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་

ཡོད། དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བ་འདིར་གྲུབ་འབྲས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། བཀའ་དྲིན་ཆེ།" ཞེས་ལེགས་སྐྱེས་མ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་བ་རེད།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་དང་ལྷན་དུ་ཤིང་ནགས་སུ་སྦྱོད་མཁན་གྱི་དྲང་སྲོང་ལྔ་པོས། ཁོང་གིས་ལེགས་སྐྱེས་མའི་ལག་ནས་འོ་ཐུག་དམིགས་བསལ་བ་དེ་བཞེས་པ་མཐོང་བས། ཁོང་ཚོ་ཆེས་ཡིད་མ་རངས་པར་གྱུར་ཏེ། "ཁོས་བདེན་པ་འཚོལ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་མཚམས་བཞག་སོང་། ད་ཆ་ཁོས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མི་ཚེ་འཁྱོལ་མ་སོང་། ལྟོས་དང་། ཁོས་སླར་ཡང་ཟ་མ་ཞིམ་པོ་བཟས་པས་མ་ཚད་གཟུགས་པོ་ཡང་བཀྲུས་སོང་། མི་དེ་འདྲའི་མཉམ་དུ་ང་ཚོ་ག་འདྲ་བྱས་ཏེ་སྡོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ། འགྲོ། ང་ཚོས་ཤིང་ནགས་འདི་དོར་ཏེ་ཝཱ་ར་ཎ་སཱི་ལ་ཆས་འགྲོ། དེར་ཕྱིན་ཏེ་རི་དྭགས་ཀྱི་ཚལ་དུ་ང་ཚོས་རང་གི་ཉམས་ལེན་སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད།" ཅེས་ཁོང་ཚོས་ནང་ཁུལ་དུ་དེ་ལྟར་བཤད།

དེ་ནས་ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ནི་ད་ཆ་བདེན་པ་འཚོལ་བར་དོན་གཉེར་མི་འདུག་བསམས་ཏེ་གནས་དེ་ནས་གཞན་དུ་བསྐྱོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ནི། འོ་ཐུག་གིས་སྐུ་གཟུགས་ལ་མགོ་བའི་ནུས་སྟོབས་བྱིན་པར་བརྟེན། ད་ཆ་ལོ་མང་རིང་ལ་འཚོལ་བཞིན་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་རྙེད་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་ཡོད། ཁོང་གིས་དེ་ནས་ཡར་བཞེངས་ཏེ། ནཻ་རཉྫན་གྱི་གཙང་ཆུ་བརྒལ་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཡོད་སར་ཐེབས་གནང་བ་རེད།། །།

༡༧༽ བདུད་དམག་བཏུལ་བ།

འཛམ་བུ་གླིང་གིས་དང་སྡུག་བྱས་ནས་བསྡད་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་དེ་ད་ཆ་སླེབས་ཐབས་ཡོད། བདེན་པ་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བློས་གཏོང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ད་ཆ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་འགྲམ་དུ་སླེབས་ལ་ཉེ་བ་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་དུ་ཁོང་ལ་རྩྭ་ཚོང་ཁྲིའུ་བཀྲ་ཤིས་ཐུག་པས་ཁོང་གིས། "བཀྲིས་རྩྭ་ནི་ང་ལ་སྦྱར་དུ་སྩོལ། །དེ་རིང་རྩྭ་ནི་ང་ལ་དོན་ཆེན་འགྱུར། །" ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལས་རྩྭ་ཆག་པ་གཅིག་བཞུགས་གདན་གྱི་ཆེད་དུ་བསླངས། ཁོང་ཤིང་སྡོང་གི་འགྲམ་དུ་སླེབས་སྐབས་དེར་ཁོར་ཡུག་འཛམ་ཐིང་དེར་གྱུར་ཏེ་མཁའ་ རླུང་གིས་ཀྱང་འགྱུལ་སྐྱོད་བྱེད་མཚམས་བཞག དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱིས་དབུགས་གཏོང་མཚམས་བཞག་སྟེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་ཅི་ཡོང་ལ་དང་སྡུག་བྱས་ཏེ་བསྡད་ཡོད་པ་དང་མཚུངས། ངའི་གྲིབ་བསིལ་གྱི་འོག་ཏུ་སྡོད་ཅིག་ཅེས་བསྒུ་བ་སྔོ་ལེན་བྱས་པ་ནང་བཞིན་ཤིང་སྡོང་གི་ཡལ་ག་དག་ཀྱང་རང་འགྱུལ་གྱིས་ཐུར་དུ་གུག་པར་སྣང་།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྩྭའི་བཞུགས་གདན་ཚུང་ངུ་ཞིག་གཟབ་གཟབ་གནང་ནས་བཟོས། དེའི་སྟེང་དུ་ཞལ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནས། ཞབས་གཉིས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་སྟེ་བཞུགས། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཐུགས་སྟོབས་ཆེ་ལ་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པོའི་ངང་ནས། "ངས་དེ་རིང་འདིར་བསྡད་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གལ་ཏེ་ང་ཚེའི་དུས་བྱས་ཀྱང་གནས་འདི་ལས་ལྡང་བར་མི་བྱའོ། །" ཞེས་པའམ། ཚིག་གཞན་དུ། "སྟན་འདིར་བདག་གི་ལུས་ནི་སྐམས་ཀྱང་རུང་། །པགས་པ་རུས་པ་ཤ་རྣམས་ཞིག་ཀྱང་རུང་། །བསྐལ་མང་རྙེད་དཀའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། །སྟན་འདི་ལས་ནི་ལུས་བསྐྱོད་མི་བྱའོ། །" ཞེས་

དམ་བཅའ་བཞག་གནང་བ་རེད། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོས་པས་དེར་གནས་པའི་ལྷ་སྤྲིན་སྤེ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བས་བརྟས། ཉིན་དེ་ནི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་པ་བཅོ་ལྔ[1]ཡིན་པ་དང་ཉི་མ་ནུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཤིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སྤྱ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན། གནས་སྐབས་དེར་ཚང་མས་དགའ་བ་སྒོམ་པ་བྱུང་མེད། བདུད་སྡིག་ཧོ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པ་རེད། བདུད་ཅེས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་འཇོམས་མཁན་གྱི་ནུས་པ་ངན་པ་ཞིག་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་རེད། བདུད་ཅེས་པ་ནི་ང་རང་ཚོའི་སེམས་ནང་གི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། ཁོང་ཁྲོ། ཕྲག་དོག གནོད་སེམས། འཁྲུག་སེམས་ལ་སོགས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་མི་སྐྱིད་པ་བཟོ་བའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་ཟེར་བ་རེད།

དེས་ན་བདུད་སྡིག་ཧོ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཁོང་ཁྲོས་རབ་ཏུ་བཟི་ནས། ཁོས་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས་རང་གི་འགྲམ་དུ་བོས་ཏེ། “ཁྱེད་ཚོ་ཚང་མས་འདིར་ལྟོས་དང་། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་སྒོམ་བརྒྱབས་ཏེ་བསྡད་འདུག གལ་ཏེ་ཁོ་ལ་ལམ་ལྗོང་བྱུང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་རྙེད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོར་ག་རེ་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོའི་ནུས་ཤུགས་ཚང་མ་བརླག་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད་དམ། གལ་ཏེ་ཁོས་བདེན་པ་རྙེད་དེ་མི་གཞན་ལ་བསྟན་ན། ང་ཚོས་མི་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོས་ཁོའི་སྒོམ་ལ་བར་ཆད་གཏང་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་ང་ཚོ་ཕམ་པ་རེད།”
ཅེས་སྐད་ཅོར་བརྒྱབས་པ་རེད།

དེ་ནས་བདུད་སྡིག་ཧོ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་

[1] ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན། ཚེས་བཅུ་བཞི་ཞེས་ཡོད་ན་བཟང་།(རྩོམ་སྒྲིག་པའི་མཆན་བུ།)

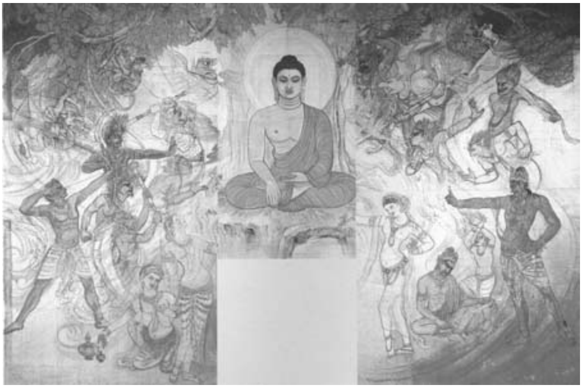

བར་ཆད་གཏོང་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒུ་རྩལ་སྤྲུག་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོས་སྐྱི་གཡའ་བའི་ཆར་རླུང་ཤུགས་དྲག་ཆེ་བ་ཞིག་བསྐྲུན་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐོག་དང་སེར་བ་ཕབ། ཉེ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཟགས་སོང་སྣུམ་པའི་རླུང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྲུན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ནུས་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་འོག་ཏུ་ཚང་མ་འཛམ་ཐིང་ངེར་གནས་ཡོད།

བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་རླུང་འཚུབ་ཀྱིས་གནོད་སྐྱོན་གང་ཡང་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་མཐོང་སྟེ། རང་གི་དཔུང་དམག་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བསྒྱུར་ནས། "འཐབ་རྒོལ་བྱོས།" ཞེས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་བཀའ་བཏང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གནོད་སྦྱིན་དང་། གདོན་འདྲེ། འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁྲི་གཅིག་གིས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་དྲག་རྒོལ་བྱས། ཁོང་ཚོ་ཚང་མས། "སོད་ཅིག གཏུབས་ཤིག ཐུངས་ཤིག བསྒྲོབས་ཤིག" ཅེས་སྐད་རྒྱག་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཐད་དུ་མཆོངས། ཁོང་ཚོས་ཞེ་སྡང་གི་དུག་མདའ་འཕངས། འོན་ཀྱང་མདའ་དེ་དག་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་སླེབས་སྐབས་གནོད་པ་བྲལ་བའི་མེ་ཏོག་པདྨའི་འདབ་མར་གྱུར་ཏེ་ཁོང་གི་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བབས་པ་ལས། ཁོང་གི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་ཆད་སྤུ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་།

བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱི་བསམ་པར། "གལ་ཏེ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གདོན་གཟུགས་དང་། རྣོ་ངར་ལྡན་པའི་མཚོན་ཆ་འདི་དག་གིས་ཁོའི་དམིགས་པ་དགྲོག་མ་ཐུབ་ན། གཅིག་བྱས་ན་མཛེས་སྡུག་གི་རྣམ་པས་ཁོའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་སྲིད།"

བསམས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གདོན་འདྲེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ལ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་བུད་མེད་དུ་གྱུར། འཇོ་སྒེག་གི་ཉམས་ལྡན་ལ། ལྟ་ན་སྡུག་པའི་བུད་མེད་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མདུན་དུ་གཞས་བཏང་བ་དང་། ཞབས་བྲོ་འཁྲབས་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཁོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཀྱིལ་རྒྱུ་ཕར་བཞག་བ་སྤུའི་རྩེ་ཙམ་ཡང་མ་གཡོས། ད་དུང་བདུད་ཀྱི་གར་མཁན་མ་ཚོས་ཐོ་བྲང་གི་བདེ་སྐྱིད་དང་། སྐུ་ལྷ་དང་སྲས་ཀྱི་འཆར་སྣང་། རྣ་བར་འཇེབས་པའི་རོལ་དབྱངས། རོ་མཆོག་ལྡན་པའི་ཟས་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་དྲན་གསོ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཀྱང་། བདེན་པ་འཚོལ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ཚོད་སེམས་ལ་གནོད་སྐྱོན་གཏོང་མ་ཐུབ།

བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་ལ་རང་ཉིད་ཕམ་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་ཁོ་ལ་འཆར་གཞི་མཐའ་མ་ཞིག་ཡོད། ཁོས་རང་གི་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་བཏང་སྟེ། རང་ཉིད་གཅིག་པུས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅར་ནས་འཕྲུ་སློད་ཀྱི་ཚིག་དང་བཅས་ཏེ། “བྱས་ན་ཁྱེད་རང་སྐྱན་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཡིན་ནམ། ཁྱེད་རང་གི་བསམ་པར་ཁྱེད་རང་སྨྲོམ་ཆེན་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་གྱི་འདུག་གམ། ཚོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བདེན་པ་རྙེད་རྒྱུར་ལམ་ལྷོང་བྱུང་མེད། ཁྱེད་རང་ལ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་གམ།” ཞེས་དང་། “ཁྱེད་རང་གླེན་པ་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་འཚོལ་བའི་བདེན་པ་དེ་རྙེད་པ་ལ་གྲ་སྒྲིག་དང་། འབད་བརྩོན་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད་དམ། ཁྱེད་རང་ལ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་བར་དུ་ག་རེ་བྱས་ཡོད་དམ། དང་པོ་ཁྱེད་རང་གིས་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུའི་རིང་ལ་རང་གིས་རང་ལ་ངན་གོམས་སུ་བཏང་ནས་འཕྲོ་བརླག་བཏང་བ་རེད། དེ་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་ལོ་དྲུག་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་བཏང་བ་རེད། ད་ཆ་ཁྱེད་རང་འདི་གར་བསྡད་དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སར་ཡོང་གི་རེད་དྲན་

གྱི་འདུག་གམ། ག་འདྲའི་གླེན་པ་ཞིག་རེད། དེ་སྙོམ་རྒྱུ་འདི་མཚམས་ཤོག ཡང་ན། མ་མཐར་ཡང་གཞན་ཚང་མས་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་ཐུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་དཔང་པོ་ཞིག་ང་ལ་སྟོན་དང་།" ཞེས་ཁྲུད་གསོད་ཀྱིས་ཅོ་འདྲི་བྱས་པ་རེད།

མཐོང་ཚུང་དང་ཁྲུད་གསོད་ཅན་གྱི་དགག་ཚིག་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་གཡོ་མ་ཐུབ། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཞལ་ནས་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར། རང་ཉིད་ཀྱི་པང་པ་ནས་ཕྱག་གཡས་པ་དེ་ཡར་བཀྱག་གནང་སྟེ་ཕྱུས་མོའི་མདུན་གྱི་ས་ལ་རེག་གནང་བ་རེད། ས་གཞི་དེ་ག་རང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དཔང་པོ་རེད། ཁོང་གིས་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་བཞེས་ཏེ་སྐུ་ཚེ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཡང་བྱོན་པ་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསླབས་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤངས་ཏེ་ཕན་པ་བསྒྲུབས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྙོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་ཡང་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྐབས་རེ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐབས་རེ་བུད་མེད། སྐབས་རེ་ཕྱུག་པོ་དང་། སྐབས་རེ་དབུལ་པོ། སྐབས་རེ་རི་དྭགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡང་བཞེས་ཏེ་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ་གསར་འཚོལ་གནང་ཡོད་པས། ས་གཞི་ནི་ཁོང་གི་དཔང་པོ་ངོ་མ་དེ་རེད།

བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་ད་ཆ་ཁོ་རང་དངོས་སུ་ཕམ་པ་ཤེས་ཏེ་རྨི་ལམ་ངན་པ་ཞིག་ལྟ་བུར་ཡལ་ཕྱིན་པ་རེད། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་གཅིག་པུ་དེར་ལྷག་ལྷུང་ཆར་གྱི་སྤྲིན་ནག་རྣམས་ཁ་འཐོར་ཏེ་ཟླ་བ་དཀར་ལ་འོད་འཚེར་བ་ཞིག་སྔོ་བསངས་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཤར། ཁ་ལྷུང་གི་དྲི་ཞིམ་པ་དང་རྩྭ་དང་ཤིང་ལོའི་རྩེ་མོ་རྣམས་སུ་སྣུ་ཏིག་ལྟ་བུའི་ཟིལ་པའི་འོད་འཕྲོ་བ་བཅས་བྱུང་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར།། །།

༡༨༽ མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་ནི་ཆེས་ཞི་འཇམ་དང་ལྷོད་པའི་ངང་དུ་གནས། བྱང་ཆུབ་ལྗོན་ཤིང་གི་འོག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཁོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་ཏུ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་དུ་ཕྱིན། ཆེས་གསལ་ལ་ཞི་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་བབ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་གིས་ཚེ་སྲོག་གི་རང་གཤིས་ལ་བརྟག་དཔྱད་གནང་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས། ཁོང་གིས། "སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ནམ། རྟག་ཏུ་བདེ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་ནམ།" ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་དྲི་བ་བསྐྱལ།

ཁོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཛམ་གླིང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཀྱང་ཧ་ཅང་རྒྱང་རིང་དུ་གཟིགས་གནང་བས། སྐར་བར་ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ། གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་ལ་སོགས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ཁོང་གི་ཡིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་། ཁོང་གིས་ཆུང་སའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནས་ཆེ་སའི་སྐར་ཆེན་བར་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་གཟིགས།

ཁོང་གིས་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡིན་པ་གཟིགས་པས། གཏིང་ཟབ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཁོང་གི་ཡིད་ལ་ཤར་བ་དང་། ཁོང་གིས་རང་གིས་རང་ལ་ཟབ་ཏུ་གཟིགས་གནང་བས། དོན་གྲུབ་ཟེར་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་མི་ཚེ་འདི་ཡང་ཁོང་རང་གི་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་མང་པོའི་ནང་གི་གསར་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མི་ཚེ་ཡང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པ་མཁྱེན། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ། འཇིག་པ་བཅས་བྱེད་ཅིང་། ཁོང་གིས་འཆི་བ་ནི་ད་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་ནས་སེམས་བྲལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གཟིགས། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་སེམས་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་འགྲུལ་པ་ཞིག་གིས་གནས་ཚང་གཅིག་བཞག་སྟེ་གནས་ཚང་གཞན་དུ་སྤོས་པ་བཞིན། གཟུགས་པོ་གསར་པ་ཞིག་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡོད་ལ། མི་ཚེ་གཅིག་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་མི་ཚེ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད་པས། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་འཁོར་ལོ་འདི་བར་མཚམས་མེད་པར་འཁོར་འཁོར་བར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོས་སྐྱེ་བ་འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ། ང་ཚོར་ཡང་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཡང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའང་མཁྱེན་པ་རེད། ཇི་ལྟར་ཀློས་གར་ནང་གི་འདྲེན་པ་འདྲེན་མ་ཚོས་རང་རང་གི་འཁྲབ་ཚན་བརྗེ་བ་ལྟར། ང་ཚོ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་སྐབས་གནས་བབ་འགྱུར་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ང་ཚོ་སྐབས་རེ་ཕྱུག་པོར་གྱུར་ནས་གནས་ཐོས་བདེ་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེ་དབུལ་པོར་གྱུར་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ། མཚམས་རེ་ང་ཚོས་ཚོར་བ་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་། ཤས་ཆེ་བར་ང་ཚོ་དཀའ་ངལ་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་གི་ཡོད། སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་ང་ཚོ་ཚང་མ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གྲོགས་པོ་དང་། དགྲ་བོ། ཕ་དང་མ། བུ་དང་བུ་མོ། གཉེན་དང་སྤུན་སོགས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། ཇི་ལྟར་ང་ཚོའི་གནས་སྟངས་ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལའང་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཟིགས།

དེ་ནས་ཁོང་གིས་འཇིག་རྟེན་ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཟིགས་གནང་སྟེ། ཉམས་དམའ་བའི་སྲོག་ཆགས་གྲོག་མ་ཚུན་ཆད་ནས་མཐོ་བའི་

འཁོར་ལོའི་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བར་དུ་ཚང་མ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བའི་དོན་དུ་རྒྱུགས་པ་དང་། བདེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་མཐའ་མ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མཁྱེན་ནས། ང་ཚོས་རང་རང་གི་འདོད་པ་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་ན་སེམས་མི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཅི་སྟེ་གང་འདོད་པ་དེ་དག་རྙེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། དེ་དག་སྡུར་དུ་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་གཞན་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པའང་གཟིགས།

ཁོང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྐྲུན་གྱི་ཡོད་པའང་གཟིགས། སེམས་ཅན་རྣམས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རྨོངས་པའི་དབང་གིས། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྟེར་གྱི་མེད་ཀྱང་། རང་རང་གི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། རྐུ་མ་བརྐུ་བ། རྫུན་སྨྲ་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་སེམས་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་འདོད་རྫམ་དང་། ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གནོད་འཚེ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་དང་། གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་ལས་རེ་རེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱིད་པ་དང་མི་བདེ་བ་དེ་བས་མང་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། ཁོང་ཚོས་བདེ་བ་འཚོལ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལས་ཐོབ་ཀྱི་མེད་པའང་གཟིགས།

མཐའ་མ་དེར་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་གསར་རྙེད་བྱུང་བ་རེད། གལ་ཏེ་ཁོང་གིས་དེའི་མཚན་གྱི་ཐོ་རངས་ལ་གཟིགས་པ་ནང་བཞིན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པའི་དོན་དུ་རྒྱུག་དགོས་པའི་དཀའ་རྙོག་འདི་མཚམས་ཆད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་གི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་པོ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན། ང་ཚོས་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་ནམ་ཡང་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། ང་

ཚོའི་སེམས་ནང་གི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དེ་སྤྱངས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་སྡུག་བསྔལ་
གྱི་རྒྱུའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བཅད་ཚར་བ་རེད། ང་ཚོས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བཟོས་ན། ང་

ཚོའི་སེམས་དེ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཁེངས་པ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེས་ང་ཚོའི་སེམས་ལ་དེ་སྔ་ཚོར་མ་མྱོང་བའི་ཞི་བདེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྐྲུན་གྱི་ཡོད།

རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འདི་དག་གཟིགས་རྗེས། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་དེ། གསལ་ཞིང་དྭངས་བའི་འོད་གསལ་གྱིས་ཁྱབ་པས། ཁོང་ནི་མི་དཀྱུས་མ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁོང་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་མངའ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཁོང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གྲུབ་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་སངས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཞི་དུལ་གྱི་འཛུམ་མདངས་དང་བཅས་ཧིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་པའི་སྐབས་དེ་ཞོགས་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པས། ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཉི་མ་ཤར་འགོ་ཚུགས།། །།

༡༨༽ ཆོས་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱར་དགོངས་པ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་བཅུད་ཡོངས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་འཚེར་བའི་ཞོགས་པ་དེར་དགའ་ཚོར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་། ས་ཕྱོགས་གང་སར་མེ་ཏོག་གསར་པ་ཁ་འབུས་ཏེ་དེ་དག་གི་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། བྱ་དང་བྱིའུ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་སྙན་སྒྲོག་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་ཡོངས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཞེད་སྣང་བརྗེད། མི་སྤྱི་ཚོས་ནམ་མཁར་འཇའ་ཤར་བ་དང་ཚོན་མདངས་བཀྲ་བའི་སྤྲིན་ཕུང་འཁྲིགས་པ་སོགས་ལྟས་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བས་ཡ་མཚན་ཆེན་པོ་སྐྱེས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ལ་བདེ་བའི་མཆོག་གི་ཉམས་ཚོར་བྱུང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་བྲལ་བའི་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་དགའ་ཚོར་གྱི་རོ་མྱངས། ཁོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ་གཞོལ་ཏེ་ཉིན་མང་པོའི་རིང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ལ། "ང་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་བཅད་དེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་དཀའ་ངལ་ཞེ་དྲག་བྱུང་། ངས་འདིའི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་བ་སྤྱོད་དགོས་པ་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་ངས་མི་སྤྱི་མང་ཆེ་བ་ཇི་འདྲའི་དམུས་ལོང་དང་བློ་གླེན་པ་ཡིན་པ་འདི་མཐོང་སྐབས། ང་ལ་རྙེད་པའི་བདེན་པ་འདི་ཤེས་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཨེ་ཡོད། ངས་ཁོང་ཚོར་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དམ། གཅིག་བྱས་ན་ངས་ང་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ལ་གཞོལ་ཏེ་གཅིག་པུར་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ཚེའི་ལྷག་མ་འདི་བསྐྱལ་ན་ཡག་པ་མེད་དམ།" ཞེས་པའི་དགོངས་འཁྲུངས་པ་རེད།

དེ་ནས་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས། "ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ང་ཚོ་བརྗེད་པ་མ་གནང་རོགས། ང་ཚོ་ནི་འཁོར་བར་མནར་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ཡིན། ང་ཚོ་ནི་དེའི་སྔོན་དང་། ལྷག་པར་གང་ཉིད་སྐུ་བལྟམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སྨྲུག་ནས་བསྡད་པ་ཡིན། ང་ཚོས་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་གང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྤྲངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་གཙོད་པའི་ཐབས་ལམ་གསར་རྙེད་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་དང་རེ་བ་བྱས་ཏེ་བསྡད་པ་ཡིན། ད་ཆ་གང་ཉིད་ལ་ལམ་དེ་རྙེད་གྲུབ་པས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ང་ཚོར་ལམ་སྟོན་རོགས་གནང་། གང་ཉིད་དང་མི་འདྲ་བར་ང་ཚོ་ནི་ད་ལྟའང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བཞིན་ཡོད།” ཅེས་པའི་སྒྲ་ཞིག་གསན་གནང་བ་རེད།

དེའི་རྗེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ལ། “ངས་སྟོན་རྒྱུའི་ཆོས་དེ་སུས་གོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དམ། སུ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཆོས་འདི་རྒྱུན་རིང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་དང་། འདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས་བཅས་ཡོད་དམ།” ཞེས་དྲི་བ་འདི་དག་འཁྲུངས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་ནས། “བཅོམ་ལྡན་འདས། ང་ཚོའི་སེམས་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་གྱིས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་བདེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་རིག་པ་འདི་དེ་ཙམ་གྱི་མཐུག་པོ་མེད་པས་ཁོང་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་གི་གོ་བ་ལོན་གྱི་རེད། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་རོགས་གནང་།” ཞེས་པའི་སྒྲ་ཞིག་བྱུང་།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་འཛུམ་དམུལ་ཏེ། “ཡིན་དང་ཡིན། ཡིན་དང་ཡིན། ངས་ཆོས་བསྟན་གྱི་ཡིན། ངས་རྒྱལ་སྲིད་སྤྲངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ད་ཆ་ང་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་མི་ཚོས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་དགེ་སྡིག་སྤང་བླང་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཇི་ལྟར་སྨན་པས་ནད་གསོ་ཐབས་མ་བྱས་སྔོན་དུ།

ནད་པ་དེར་ནད་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་དགོས་པ་དེ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་མ་བསྟན་སྔོན་ལ། གདུལ་བྱ་ཚོར་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལྡན་པ་སུ་འདྲ་ཞིག་ངའི་སར་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ངས་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་ཡོད།” ཅེས་གསུངས།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ལ། “འཛམ་གླིང་ནང་གི་མི་ཚང་མའི་ནང་ནས་ངས་དམ་པའི་ཆོས་ཐོག་མ་དེ་སུ་ལ་བསྟན་དགོས་སམ། སེམས་རྒྱུད་སྨིན་ཤོས་དེ་སུ་ཡོད་དམ།” སྙམ་པ་དགོངས། དེ་མཚམས་ཁོང་གིས་ལོ་དྲུག་སྔོན་ལ་མཛལ་མྱོང་བའི་དགེ་རྒན། རྩེ་བས་འཕུར་དང་། ལྷག་སྤྱོད་གཉིས་ཐུགས་དྲན་སོས་ཏེ། “ཆོས་སྟོན་ས་ཡག་ཤོས་དེ་ཁོང་ཚོ་གཉིས་རེད་དེ། སྐབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་གཉིས་ཀ་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མའི་སྦྱ་ལམ་དུ་གྱུར་ཚར་བ་རེད།” ཅེས་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་ལྷན་དུ་ནགས་ཚལ་ན་ཡུན་རིང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲང་སྲོང་ལྔ་པོ་རྣམས་ཐུགས་དྲན་སོས་ཏེ། “ཁོང་ཚོས་དམ་པའི་ཆོས་གོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ངས་དམ་ཆོས་ཐོག་མར་ཁོང་ཚོ་ལ་བསྟན་གྱི་ཡིན།” སྙམ་པ་ཐུགས་ལ་དགོངས། ཁོང་རྣམས་གནའ་སྔ་མོའི་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་བྱིན་རླབས་ཆེ་ཤོས་ལྷ་རྣ་ཧ་སིའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་རི་དྭགས་ཚལ་དུ་བསྡད་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཏེ། “ང་དེ་གར་ཕྱིན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་རྒྱུའི་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཡིན།” ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་འདྲིའི་ངོ་བོ་བསྒྲུགས་སོ།། །།

༣༠༽ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ།

ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་བར་གྱི་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་ཙང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲོང་གསེབ་དང་ཞིང་ཐང་སོགས་བརྒྱུད་དེ་ག་ལེར་ཕེབས་གནང་བས། ལམ་དབར་ལ་ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚང་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཇལ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་པ་རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ལྷ་ན་སྡུག་ལ་སྐུ་གཟུགས་རིང་བ་གང་ཞིག་ལ། ཕེབས་པའི་སྐབས་སུའང་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་དང་བག་བྲོ་བ། མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་རྣམས་ལ་བློ་བདེ་པོ་དང་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། མི་ཐུག་ཚད་ལ་ཁོང་གིས་བྱམས་བརྩེ་ལྡན་ལ་ཞི་འཇམ་གྱི་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་བག་ཕེབས་པོ་བཟོ་ཡི་ཡོད། ཕྱུག་པོ་དང་དབུལ་པོ། མཁས་པ་དང་གླེན་པོ། རིགས་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་བཅས་ཚང་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་གུས་ཞབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲ་མཉམ་དུ་གཟིགས་པར་མཛད།

མཐའ་མ་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རི་དྭགས་ཀྱི་ཚལ་དུ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་། དྲང་སྲོང་ལྔ་པོ་དེས་ཁོང་ཐག་རིང་ནས་ཕེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་བས་མགྱོགས་མྱུར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ། "གང་ལའང་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་འདི་གར་ཡོང་གི་འདུག ང་ཚོས་དེ་ལྷ་བུའི་མི་ཅོལ་ཆུང་ཞིག་ལ་ཁ་ཡ་བྱེད་ཀྱི་མིན་ད། གལ་ཏེ་ཁོ་ཉེ་འགྲམ་དུ་སླེབས་ན་སྣང་མེད་ལ་འཇོག་གི་ཡིན་ད།" ཞེས་ཕན་ཚུན་ཤབ་ཤུབ་ཏུ་བཤད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉེ་བར་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་ཚོས་ཁོང་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ལྡན་པ་ཚོར་བ་དང་། ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་སྣང་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་དེ་བརྗེད་དེ། རང་འགུལ་གྱིས་ལངས་ཏེ་བསུད་

པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྐྱི་གནས་སུ་ཞབས་བཅག་སྐབས། ཁྱིང་ཚོས་གུས་བཀུར་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཁྱིང་ལ་བཞུགས་ས་བཏིངས། ཞབས་བསིལ་གྱི་ཆབ་ཕུལ་ཏེ། "རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ། རི་དྭགས་ཀྱི་ཚལ་དུ་བྱོན་པ་ལེགས། ཁྱེད་རང་ང་ཚོ་ཡོད་སར་ཕེབས་པ་དགའ་པོ་བྱུང་།" ཞེས་བརྗོད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། "དགེ་སློང་དག ཁྱེད་ཚོས་ང་ལ་སྣེ་ལེན་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ང་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཚོས་ཤེས་དགོས། ང་ལ་མིང་དེ་ནས་འབོད་རྒྱུ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་རེད།" ཅེས་བཀའ་ལན་གནང་། ཁྱིང་ཚོས། "བྱས་ན་ང་ཚོས་ཁྱེད་ལ་མིང་གང་གི་སྒོ་ནས་འབོད་དགོས་སམ།" ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་དུ། "འཇིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་བཟི་ནས་བསྡད་ཡོད། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ན། དེ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སད་པ་རེད། ད་ཆ་ངས་བདེན་པ་རྙེད་དེ་གཉིད་དེ་ལས་སད་པ་ཡིན་ཙང་། དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཟེར་གྱི་རེད།" ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལན་གནང་།

དྲང་སྲོང་ལྔས་གུས་བཀུར་དང་བཅས་ཏེ། “བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ང་ཚོ་ཡང་གཉིད་ལས་སད་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་གང་མཁྱེན་པ་དེ་ང་ཚོར་སྟོན་རོགས་གནང་ངས།” ཞེས་རེ་སྐུལ་ཞུས། ཁོང་ཚོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཐོག་མ་དེ་བསྟན་གནང་། དེ་ལ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གང་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་དེར་དམ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། “དགེ་སློང་དག ཐོག་མར་ཁྱེད་ཚོས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་དགོས། དང་པོ་དེ་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རེད། མི་ཚེ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། ན་བ། ན་བ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཟིན་ནས་བསྡད་ཡོད། མི་ཚོས་བདེ་བའི་དོན་དུ་རྒྱུག་གི་ཡོད་པ་རེད་དེ་ཐོབ་རྒྱུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་རྙེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། མགྱོགས་མྱུར་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་འགྲོ་བ་ཡིན། ཞི་བ་དང་ཆིམ་པ་ངོ་མ་ཞིག་གང་དུའང་མེད།

གཉིས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རེད། ང་རང་ཚོའི་སེམས་འདི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བཟླན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་རང་འགྲུལ་གྱིས་འབྱུང་གི་ཡོད། ང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བའམ། རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གིས་བཟླན་པའི་སེམས་དེ་དག་རེད།

གསུམ་པ་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རེད། ང་རང་ཚོས་སོ་སོའི་སེམས་ནང་གི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ཚར་ན། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཟད་འགྲོ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཞི་བའི་གནས་བབ་དེ་ལ་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཞེས་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་མྱོང་ཚོར་ཡོང་གི་ཡོད།

མཐའ་མ་དེར་བཞི་པ་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རེད། ལམ་འདི་བསྒོམས་པའམ། ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོད། ཅི་སྟེ་ང་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཨ་མར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩིས་ཐིན་པ་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་འཚེ་བ་སྤངས་ན། ང་ཚོ་ཚང་མས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་དེ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།” ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་དེ་ལྟར་སྩལ།

འཁོར་ལྔ་སྡེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་འདི་དག་ཐོས་རྗེས་ཁོང་ཚོ་ལ་ཇི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཏེར་ཁ་ཞིག་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཚོར་སྐྱེས་ཏེ། “བཅོམ་ལྡན་འདས། ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཁྱེད་ཀྱིས་དོན་དངོས་སུ་བདེན་པ་དེ་རྙེད་འདུག ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ད་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་ཚོ་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་དེ་བདག་ཅག་ལ་བསྟན་དུ་གསོལ།” ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ།

ཤོད་སྲོལ་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན། དྲི་ཟར་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་འདི་ཐོས་ཏེ་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཏེ། “སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས་སོང་། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱིས་དགའ་བ་སྒོམས་ཤིག” ཅེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་བཅུར་བསྒྲགས་སོ།། །།

༣༧༽ ཨ་མ་ཞི་ག་གི་མྱ་ངན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་གསུངས་ཡོད། མི་དཀྱུས་མ་དང་ཐུ་གུ་ཚོ་ལ་སྒྲུང་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་ཡོད། དབང་པོ་རྣོ་བ་ཚོ་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འགྲེལ་བཤད་ལྷུག་པོར་གནང་ཡོད། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་མི་སླུ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཅིག་བྱས་ན། ཁོང་གི་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ནི། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་དེ་རེད། ཁོང་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་གནང་ཡོད། ཆེས་ཤིན་ཏུ་གླེན་པ་དང་མ་དུལ་བ་ཚོ་ལ་ཡང་ཐུགས་འཁྲུག་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྐྱེས་མེད།

རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་མི་མང་པོ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡིད་ཤོར་ཏེ་ཁོང་གི་རྗེས་འཇུག་པར་གྱུར། གལ་ཏེ་སུ་ཞིག་ལ་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་ན་དེ་དང་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་བཀའ་སློབ་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཉིན་གཅིག་མིང་ལ་གོ་ཏ་མི་ཟེར་བའི་བུད་མེད་ཅིག་གི་བྱིས་པ་དེ་ཤི་བ་ན། མོ་བྱིས་པ་ཤི་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཏེ་སེམས་གནད་དུ་མི་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། བྱིས་པ་དེའི་ཚེ་སྲོག་སླར་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་མོས་ཕྱོགས་གང་སར་ཕྱིན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱུ་བྱས། མོའི་དགའ་ཉེ་ཚོས་མོའི་གནས་སྟངས་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ། "གོ་ཏ་མི། ཁྱེད་རང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཅོར་དང་། གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་གིས་ཁྱེད་རང་ལ་རོགས་པ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་འགྲོ།" ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

མོས་བྱིས་པ་དེ་རང་གི་པང་པར་འཁྱེར་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་

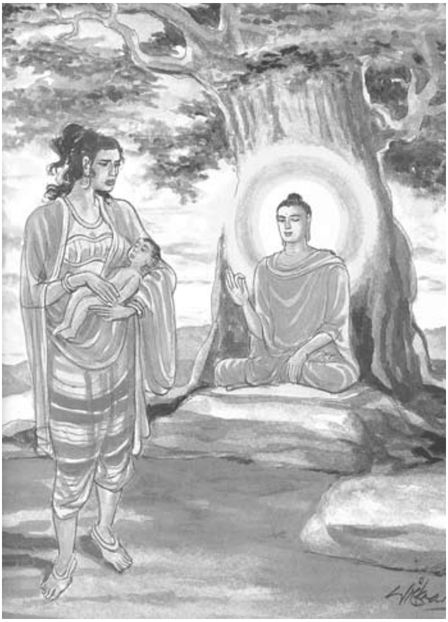

དུ་ཕྱིན་ཏེ། "ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ངའི་བྱིས་པ་འདི་བསྐྱར་དུ་གསོན་ཐབས་ཤིག་གནང་རོགས།" ཞེས་ཞུ་འབོད་ཀྱིས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེས་ཞི་འཇམ་གྱི་ངང་ནས། "གོ་ཏ་མི། ངས་ཁྱེད་རང་ལ་རོགས་པ་བྱེད་ཆོག འོན་ཀྱང་དང་པོ་ཁྱེད་རང་གིས་ང་ལ་གཅིག་འཁྱེར་ཡོང་དགོས། ང་ལ་ཏིལ་གྱི་ས་བོན་ཙུང་ཤས་ཤིག་ཞིག་དགོས་འདུག ཡིན་ན་ཡང་ས་བོན་དེ་མི་ཀྱ་བ་ནས་ཤི་སྐྱོང་མེད་པའི་ཁྱིམ་ཞིག་ནས་འཁྱེར་ཡོང་དགོས།" ཞེས་བཀའ་གནང་།

གོ་ཏ་མིས་ལམ་སང་ཏིལ་གྱི་ས་བོན་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕྱིན། མོས་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་བསླངས་པས་ཁྱིམ་བདག་མོ་དེས། "ཡིན་དང་ཡིན། ཏིལ་གྱི་ས་བོན་སྤྲོད་ཆོག དེ་མིན་གང་དགོས་ཀྱང་སྤྲོད་ཆོག ཡིན་ན་ཡང་། སྔ་ལོ་ངའི་ཁྲོ་གཱ་གྲོངས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་གིས་ཤེས་དགོས།" ཞེས་བརྗོད། དེའི་ལན་དུ་གོ་ཏ་མིས། "ཨོ། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ངས་གཞན་དུ་འཚོལ་བར་འགྲོ་ཡི་ཡིན།" ཞེས་སྨྲས་ཏེ་དུད་ཁྱིམ་གཉིས་པ་དེའི་སར་ཕྱིན།

འོན་ཀྱང་མོ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་བྱུང་བ་རེད། ཚང་མས་མོ་ལ་རོགས་པ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། མོ་གང་དུ་ཕྱིན་པའི་དུད་ཁྱིམ་ཚང་མའི་ནང་དུ་མི་ཤི་མ་སྐྱོང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མི་གཅིག་གིས་མོ་ལ། "ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་ལ་ངའི་བུ་མོ་ཤི་སོང་།" ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་དག་ཅིག་གིས། "ངའི་གཅེན་པོ་

ཁ་སང་འདི་གར་ཤི་སོང་།” ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་མོ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་གནས་སྟངས་གཅིག་པ་བྱུང་།

དེ་ཉིན་དགོང་དྲོ་མོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིར་ལོག་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མོ་ལ། “གོ་ཏ་མི། ཁྱེད་རང་ལ་ག་རེ་ཐོབ་བྱུང་། ཏིལ་གྱི་ས་བོན་ག་པར་ཡོད། ཁྱེད་རང་གི་བུ་ག་པར་ཡོད། པང་པར་འཁྱེར་རྒྱུ་མི་འདུག་ག” ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་།

གོ་ཏ་མི་ཡིས། “བཅོམ་ལྡན་འདས། རང་གིས་ཏ་ཙང་གཅེས་པའི་མི་ཞིག་ཤི་སོང་བ་དེ་ང་རང་གཅིག་པུ་མིན་པ་དེ་དེ་རིང་ངས་ཤེས་བྱུང་། མི་ཤི་མ་མྱོང་བའི་དུད་ཁྱིམ་མི་འདུག ངས་རང་གི་བུ་དེ་སླར་གསོན་པའི་རེ་བ་བྱས་པ་དེས་ང་རང་ཧ་འདྲའི་གླེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱུང་། ངས་བུ་ཤི་བ་དངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་དེ་རིང་ཉིན་རྒྱབ་ཏུ་ཕུང་པོ་ས་ལ་སྦས་པ་ཡིན། ད་ཆ་ང་གང་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་གསུང་ཆོས་ཞུ་བར་བཅར་བ་ཡིན། ང་གསུང་ཆོས་ཉན་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་ཡིན།” ཞེས་ཞུས་པ་རེད།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། “གོ་ཏ་མི། དེ་རིང་ཁྱེད་རང་གིས་མང་པོ་ཤེས་ཡོད་པ་རེད། སྐྱེ་ཕྱི་མ་གཏོགས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དེ་ཚང་མར་ཡོང་རྒྱུ་ངེས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་རང་གིས་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་ན། ཁྱེད་རང་གིས་སེམས་སྐྱིད་པའི་ངང་ནས་འཚོ་བ་དང་འཆི་བ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། སྡོད་དང་། ངས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་བསྟན་ཆོག” ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། མོ་ལ་ཆོས་བསྟན་གནང་བས། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་མོ་ལ་དེ་སྔ་བྱུང་མྱོང་བ་ལས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དང་སྐྱིད་སྣང་ཞིག་བྱུང་ངོ་།། །།

༣༣། གཤིས་རྒྱུད་རྩུབ་པའི་མི་ཞིག

ཉེ་མ་གཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་གསེབ་ཅིག་བརྒྱུད་དེ་ཕེབས་བཞིན་པའི་སྐབས། མི་ན་གཞོན་གཉིས་རྒྱུད་རྩུབ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སར་ཡོང་སྟེ་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས། "ཁྱེད་རང་ལ་མི་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞན་དག་ཚོ་ནང་བཞིན་ཁྱེད་རང་ཡང་བླུན་པོ་རེད། ཁྱེད་རང་ཟོག་རྫུ་ཅན་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གང་ཡང་མ་རེད།" ཅེས་དམའ་འབེབས་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།

དམའ་འབེབས་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་འཁྲུག་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཁར། ཁོང་གིས་ན་གཞོན་དེ་ལ། "གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་མི་ཞིག་ལ་ཟན་པ་ཞིག་ཉོས་ཏེ་སྤྲད་ཀྱང་། མི་དེས་ཟན་པ་དེ་མ་བླངས་པ་ཡིན་ན། ཟན་པ་དེ་སུ་

ལ་བདག་གི་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་ཤོད་དང་།” ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ།

མི་དེས་དྲི་བ་ཁྱད་མཚར་ཅན་ཞིག་དྲིས་པར་ཡ་མཚན་སྐྱེས་པ་དང་སྦྲགས། “དེ་ང་ལ་བདག་གི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཇན་པ་ངས་ཉོས་པ་རེད།” ཅེས་ལན་བཏབ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་འཛུམ་པ་དང་བཅས་ཏེ། “དེ་བདེན་པ་རེད། ཁྱེད་རང་གི་ཁོང་ཁྲོ་དེ་ཡང་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱས་པ་དེས་ང་ལ་དམའ་འབེབས་སུ་མ་ཚོར་ན། ཁོང་ཁྲོ་དེ་ཁྱེད་རང་གི་སྟེང་དུ་ཟག་གི་རེད། དེ་ནས་མི་སྐྱིད་པར་འགྱུར་མཁན་དེ་ཁྱེད་རང་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ང་མ་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྤྲིན་པ་ཁོ་ན་རེད། གལ་ཏེ་རང་གིས་རང་ལ་སྡུག་པོ་གཏོང་འདོད་མེད་ན། ཁོང་ཁྲོ་སྤང་དགོས་པ་དང་དེའི་ཚབ་ཏུ་བྱམས་པ་བསྒོམ་དགོས། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྡང་ཟུག་བྱས་ན་དེས་ཁྱེད་རང་མི་སྐྱིད་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞན་ལ་བརྩེ་བ་བྱས་ན་ཕན་ཚུན་ཚང་མ་སྐྱིད་པོ་ཡོང་གི་རེད།” ཅེས་བཀའ་གནང་།

ན་གཞོན་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་གསུང་འདི་དག་ལ་ངོ་སྣང་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ཉན་ཏེ། “བཅོམ་ལྡན་འདས། སྐུ་ཉིད་བདེན་པ་རེད། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ང་ལ་བདེ་བའི་ལམ་སྟོན་རོགས་གནང་། ང་ཁྱེད་རང་གི་རྗེས་འཇུག་པ་བྱེད་འདོད་ཡོད།” ཅེས་ཞུས་པས་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། “ཡིན་དང་ཡིན། དོན་དེ་མར་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་ཚང་མར་ངས་ཆོས་བསྟན་གྱི་ཡིན། ང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ།” ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་མི་དེ་བསྟན་པ་ལ་བཙུག་སྟེ་འབྲིད་ཕེབས།། །།

༢༣༽ བསྟོད་ཅིང་བརྟགས་པའི་དག

རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ས་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་བཅར་མཁན་གྱི་རྗེས་འཇུག་པའམ། སློབ་མ་ཆེས་མང་པོ་བྱུང་། ཉི་མ་གཅིག་ཁོང་ཚོའི་ནང་ནས་གཅིག་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་བཅར་ཏེ། "བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་ཉིད་ནི་ད་ལྟ་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྟོན་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ནང་ནས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་རེད།" ཅེས་ཞུས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཚིག་འདིས་དམིགས་བསལ་གྱི་དགའ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཁོང་གིས་སློབ་མ་དེ་ལ། "ཁྱེད་རང་གིས་འདས་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཚང་མ་མཇལ་མྱོང་ངམ། ང་ལ་ཤོད་དང་།" ཞེས་དྲིས་པར།

སློབ་མ་དེས། "ལགས་མ་བྱུང་།" ཞེས་ལན་ཞུས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། "དེ་མིན་ན་ཁྱེད་རང་གིས་ད་ལྟ་འཚོ་ཞིང་བཞུགས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྟོན་པ་དེ་དག་ཚང་མ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དམ།" ཞེས་དྲིས་གནང་བར་སློབ་མ་དེས། "ལགས། ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད།" ཅེས་ཡང་བསྐྱར་ལན་ཞུས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། "བྱས་ན་ང་སྟོན་པ་ཚང་མའི་ནང་ནས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་དེ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་གླེན་རྟགས་རེད། འདི་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ཁྱེད་རང་ལ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་པ་མ་རེད།" ཅེས་བཀའ་གནང་། དེའི་ལན་དུ་སློབ་མ་དེས། "གང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཆོས་རྣམས་ཏ་ཙང་ལེགས་པོ་དང་ཕན་ནུས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ངས་སྐུ་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ་ཕུལ་འདོད་བྱུང་བ་ལས་དེ་མིན་གང་ཡང་མིན།" ཞེས་ཞུས།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། "གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་ངས་བསྟན་

པའི་ཆོས་དེར་ཕན་ཐོགས་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད་ན། དེ་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་རྒྱུ་དེ་ཡག་ཤོས་རེད། ང་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བརྗོད་དེ་ཁྱེད་རང་གི་ནུས་པ་འཕྲོ་བརླག་མ་ཐོངས། ང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟེ་བ་དེ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་ཡོང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་ང་དགའ་པོ་ཡོང་བ་བཟོ་འདོད་ན། ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱོས་དང་། འདིས་ང་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དགའ་བ་ཡོང་བ་འདུག” ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཡང་དུས་ཚོད་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཞིག་ལ། “གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་ང་ལ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གསེར་ཞིག་ཉོ་འདོད་ན། དང་པོ་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་ཁྱེད་རང་གིས་རིན་པ་སྤྲོད་ཀྱི་རེད་དམ།” ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སློབ་མ་དེས། “ལགས་མ་རེད། ནམ་ཡང་སྤྲོད་ཀྱི་མ་རེད། གསེར་དེ་རྫུན་མའང་ཡིན་སྲིད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ངའི་དངུལ་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཡི་རེད།” ཅེས་ལན་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། “ངས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་རེད། ངས་གང་བཤད་པ་དེ་ངས་བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་ནམ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་དག་བདེན་པ་ཡིན་དང་མིན་དེ་ཁྱེད་རང་གིས་རང་གི་མྱོང་བའི་ཐོག་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱ་དགོས། དཔྱད་པ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་དེ་དག་བདེན་པ་དང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཚོར་ན། དེ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱོས། འོན་ཀྱང་ང་ལ་གུས་ཞབས་བྱས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་ལེན་མ་བྱེད།

དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་དེ་དག་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མི་རུང་། འཛམ་གླིང་ནང་དུ་སྟོན་པ་ རླབས་ཆེན་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་ཚང་མར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་པའི་སོ་སོའི་

ལམ་རེ་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ཁོང་ཚོ་སུ་ལའང་དམའ་འབེབས་བྱེད་མི་རུང་། འདི་ཁྱེད་རང་གི་ལས་ཀ་མ་རེད། ཁྱེད་རང་གི་ལས་ཀ་གཅིག་པུ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། གཞན་ལའང་བདེ་སྐྱིད་ཐོབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད།” ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་རེད། འདི་འདྲའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཚོར་རང་སེམས་རང་གིས་གཙུན་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་སེམས་པ་བཟང་པོ་དང་། གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་གནང་ངོ་།། །།

༣༩༽ དུད་འགྲོ་ལ་བྱམས་བརྩེ།

དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་དུ་མི་སྔེ་ཚོས། ལྷ་ཀླུ་གཞི་བདག་སོགས་ལ་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཆེད་དུ་དུད་འགྲོ་བསད་དེ་དམར་མཆོད་བྱེད་སྲོལ་དེ་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་པ་རེད། ལམ་སྲོལ་འདིས་ལྷ་ཀླུ་གཞི་བདག་རྣམས་དགའ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གིས་མི་སྡེ་ཚོ་ལ་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་བབས་པ་དང་། ལོ་ཕྱུགས་རྟག་ཏུ་ལེགས་པ། མི་ལ་ན་ཚ་མེད་པ། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་སོགས་རང་རང་གིས་སྨོན་ལམ་གང་བཏབ་པ་རྣམས་སྩོལ་གནང་གི་ཡོད་པའི་ཁུལ་རེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུགས་སྲོལ་འདི་གནོད་འཚེ་ཅན་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་ངང་པ་རྨས་མ་དེའི་སྲོག་བསྐྱབས་པ་ནང་བཞིན། མི་དང་དུད་འགྲོ་ཐེ་བའི་སེམས་

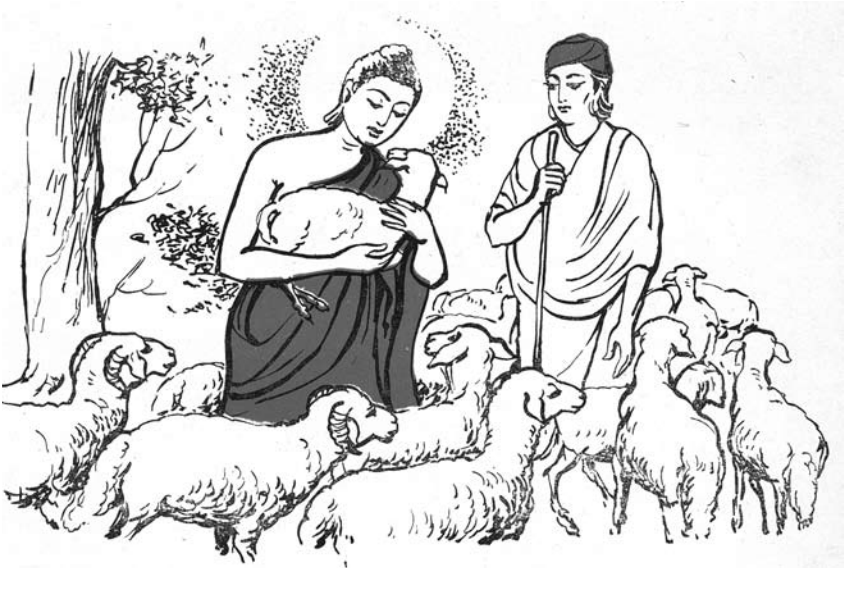

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་གནང་། ཁོང་གིས་དམར་མཆོད་འབུལ་རྒྱུའི་ལུགས་དང་། ར། མ་ཧེ། བྱ་དེ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གསོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོའང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ངན་ལས་བསྐྱབ་འདོད་པ་རེད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམར་མཆོད་འབུལ་མཁན་གྱི་མི་དེ་དག་གིས་མ་འོངས་པར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་གསོག་གི་ཡོད་པ་མཁྱེན་པ་རེད།

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། "རང་ཉིད་སྐྱིད་པོ་དང་བདེ་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་གཞན་དག་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། མི་སྐྱིད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་རེད། སེམས་ཅན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འཚོ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་འཆི་འདོད་པ་སུ་ཡང་མེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གིས་དུད་འགྲོ་ཞིག་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་རང་དོན་ཁོག་འཛུག་པ་ཞིག་རེད། རང་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་མི་དེའི་མི་ཚེ་ལ་མི་སྐྱིད་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སྐྱིད་པ་ནམ་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་ངས་ཡང་ནས་བསྐྱར་དུ་བཤད་ཡོད།" ཅེས་གསུངས་པ་ན།

མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐོས་པས། ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་དུད་འགྲོའི་དམར་མཆོད་འབུལ་བའི་ལམ་སྲོལ་དེ་སྤངས་པ་རེད། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་པར་བཟོས་གནང་བ་རེད།། །།

༣༥ ༽ བྱམས་བརྩེའི་ཇུས་པ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་ཕྱིར་ཡོང་སྐྱེ་ཁོང་ལ་ཆོས་སྟོན་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་དེ་རྗེ་བ་ནས་བརྗེད་མེད། དེས་ན་དུས་ཚོད་སླེབ་པ་མཐེན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕེབས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ཞེས་པའི་རི་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་གསན་པའི་ཕྱིར་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱོད་གནང་གི་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་དེར་བཅར་གྱི་ཡོད། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཆེས་མང་པོར་གྱུར་པ་རེད། གང་འཚམས་ཤིག་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཁོང་གི་སློབ་མ་རྣམས་ལ། མི་ཚང་མས་ བློ་བདེ་བག་ཕེབས་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱིད་མོས་ཚལ་འགའ་ཞིག་ཕུལ་བ་རེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ལྷས་སྦྱིན་དེར་ཕྲག་དོག་ཞེ་དྲག་ལངས་ཏེ། "ཁོང་ལ་རྗེས་འཇུག་འདི་འདྲའི་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚང་མས་གུས་བཀུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ང་ཡང་ཁོང་ནང་བཞིན་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཚང་མས་ང་ལ་སྣང་མེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེས་ན་ངས་ཁོ་མེད་པར་བཟོ་དགོས་འདུག" བསམ་པ་ཡིད་ལ་འཁོར་བ་རེད། ཁོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་དགྲོང་པ་ལ་གཞན་གྱི་རམ་འདེགས་དགོས་པ་ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་སྲས་ཨཛཱ་ཏ་ཤ་ཏྲུའམ། མ་སྐྱེས་དགྲའི་སར་ཕྱིན་ཏེ། "ཁྱེད་རང་རྒྱལ་པོ་བྱེད་འདོད་མི་འདུག་གམ། དབང་ཆ་དང་རྒྱུ་

ཉོར་ཚང་མ་ཁྱེད་རང་གི་ཕ་ལ་ཡོད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་ང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྲོང་རྒྱུར་རོགས་པ་བྱས་ན། ངས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་གསོད་རྒྱུར་རོགས་པ་བྱེད་ཆོག དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ཕོའི་ཚབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད།” ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།

མ་སྐྱེས་དགྲས་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བསླབ་བྱ་ངན་པ་དེར་ཉན་འཛོག་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་ཁས་བླངས། དེ་ནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྲོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་བྱས། ཉི་མ་གཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིའི་འདབས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བཞུགས་པའི་སྐབས། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཐབ་སྒྲིལ་བཏང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕ་བོང་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་སླེབས་པ་དང་། དུམ་བུ་གཉིས་ལ་གས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གནོད་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་རེད།

གནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉེ་གནས་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་ཕེབས་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར། ཁོང་ཚོ་གཉིས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཕེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་གནོད་འཚེ་བྱེད་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་གླང་ཆེན་ཞིག་ཉོས་ཏེ་དེ་ལ་ཆང་ཚོད་མེད་འཐུང་དུ་བཅུག གླང་ཆེན་དེ་ཆང་གིས་བཟི་བ་དང་དེར་ཁོང་ཁྲོ་སློང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་རྡུང་ཚོད་མེད་བཏང་སྟེ་སྨྱོན་པ་བཟོས། དེ་ནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་གླང་ཆེན་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫོག་བརྫིས་བཏང་སྟེ་བཀྲོངས་པའི་རེ་བ་བྱས་ཏེ། གླང་ཆེན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གློད་པ་རེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཉེ་ཤོས་ཀུན་དགའ་བོ་མ་གཏོགས་སློབ་མ་གཞན་ཚང་མས་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་དེ་ཁོང་ཚོའི་ཐད་དུ་རྒྱུགས་ཡོང་བ་མཐོང་བས་འཇིགས་སྣང་གིས་ཕན་ཚུན་དུ་བྲོས། ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་བཟའ་ལ་འཇུས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་རྒན་གྱི་དྲུང་དུ་བསྡད་པ་རེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གླང་ཆེན་དེ་ཡོང་བ་གཟིགས་ཏེ། ཞེ་སྡང་དང་འཇིགས་སྣང་སྐྱེད་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་དུད་འགྲོ་དེར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཐ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་པ་རེད། ཕྱིར་ན་གླང་ཆེན་དེ་ཆང་གིས་ར་རོས་ཏེ་སྨྱོན་པ་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཚོར་ཏེ་མཚོང་རྒྱུག་བྱེད་མཚམས་བཞག་སྟེ། ཉམ་ཆུང་དུའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ག་ལེར་ཡོང་སྟེ་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་བཏུད་པ་རེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གླང་ཆེན་དེར་ཕྱག་གིས་བྱམས་པོ་གནང་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། “བྱམས་པ་ནི་ཞེ་སྡང་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཅིག་པུ་དེ་རེད། ཞེ་སྡང་མང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བཟོ་མི་ཐུབ། འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་བསླབ་བྱ་ཞིག་རེད།” ཅེས་བཀའ་གནང་ངོ།། །།

༣༨༽ སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས།

ཉིན་གཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཚོ་ལ། "ང་ནི་ངའི་སྐྱེས་ཡུལ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་ངའི་ཡབ་མཇལ་བར་འགྲོ་རན་འདུག" ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པས་གང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་རྒྱུའི་གོམ་བགྲོད་རིང་མོ་དེ་འགོ་བཙུགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱར་ཞབས་གཅག་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་མགྱོགས་པོར་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཁྱབ་པས། མི་ཚང་མར་དགའ་སྤྲོ་ཤིན་ཏུ་

ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། “དུས་ཡུན་རིང་པོའི་རྗེས་སུ་ང་ཚོའི་བརྩེ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཡུལ་དུ་བྱོན་གྱི་ཡོད། ད་ནི་ཁོང་སློབ་མ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ཁོང་སླར་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་ཐོབ་པ་འདི་ག་འདྲའི་ཡག་པོ་ཨང་།” ཞེས་ཕན་ཚུན་ཤོད་རེས་བྱས།

རང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་དགའ་བ་ཚད་ལས་འདས་པ་སྐྱེས། ཁོང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྗེས་འབྲང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་རྗེས་སྤྲོབས་པ་འཕེལ་ཏེ་ཐུགས་ལ། “ངའི་སྲས་དེ་གང་ལྟར་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག ཁོས་ངའི་མིང་དེར་ཆེ་མཐོང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཟོས་འདུག” སྙམ་པ་དགོངས།

རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྒྲུག་བཟོད་མ་ཐུབ་པས། ལོ་མང་པོའི་རྗེས་སུ་ངའི་སྲས་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དམ་དགོངས་ཏེ་སྔོན་ལ་གཡོག་པོ་ཞིག་རྟ་ལ་བཞོན་ཏེ་བལྟ་བར་མངགས། ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པ་གཡོག་པོ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཁོང་གི་འཁོར་རྣམས་གང་དུ་བཞུགས་ཡོད་ས་དེར་སླེབས། ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་ཏེ། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་དུད་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཁ་ཟས་བསླངས། དེ་ནས་རང་གནས་སུ་ཕྱིར་འཁོར་ཏེ་སྐབས་བདེའི་ཁ་ཟས་དེ་ངག་བཅད་དུ་བཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་མཐོང་བ་རེད།

གཡོག་པོ་དེ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་རྒྱལ་པོར་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་སྐྲུ་ཧྲུང་ཞེ་དྲག་ལངས་ཏེ། “ངའི་བུ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་དེ་སློང་མོ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག་ཨེ། ང་ལ་མིང་ཆད་བཟོས་པ་རེད། ངས་འདི་འདྲ་འདི་ལམ་སང་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡིན།” ཞེས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་སྨྲས།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་རྟ་ལ་བཞོན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཡོད་སའི་གནས་དེར་བསྐྱོད། ཁོང་གིས་ད་ཆ་སློབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་མཐའ་ནས་བསྐོར་བའི་

སྐུ་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་མཐོང་རྗེས་བག་ཆགས་ཏ་ཅང་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་བརྩེ་སེམས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རེས་བྱས། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས། "ངས་གོ་ཐོས་ལ་ཁྱེད་རང་ཞོགས་ལྟར་རེ་བཞིན་ལྟོ་སློང་གི་འདུག་ཟེར་བ་བདེན་པ་རེད་དམ།" ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། "རེད། དེ་བདེན་པ་རེད། ལྟོ་སློང་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་ལམ་སྲོལ་རེད།" ཅེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཐོས་པས་རྒྱལ་པོ་སྟོན་ལས་ཁོང་ཁྲོ་ཆེ་དྲ་ཕྱིན་ཏེ། "ང་ཚོའི་ལམ་སྲོལ་ཨེ། ཁྱེད་རང་མི་ཚེ་འདི་ལ་གང་ཡང་སློང་མི་དགོས་པའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ཡོང་བ་རེད། ང་ཚོའི་ལུགས་སྲོལ་དེ་གསེར་དངུལ་ལས་བྱས་པའི་ཕོར་པའི་ནང་ནས་ཁ་ལག་བཟའ་རྒྱུ་ལས། ཤིང་གི་ཕོར་པ་ཐེབས་ཆག་གི་ནང་དུ་ཟ་མ་བཟའ་རྒྱུ་དེ་མ་རེད། ང་ཚོའི་ལུགས་སྲོལ་ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་ག་རེ་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་དམ།" ཞེས་ངར་སྐད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྨྲས།

དེའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངག་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས། "ཡབ་ཆེན་ལགས། ཁྱེད་རང་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཐེབས་གནང་བ་འདི་བདེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་དེ་སྔ་འདས་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བརྒྱུད་པ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཡོང་བ་རེད། སྟོན་པ་འདི་དག་ཚང་མ་སློམ་ཚུང་ཤ་སྟག་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཚོ་ལ་བསོད་སྙོམས་དེ་ཁོང་ཚོས་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་སའི་མང་ཚོགས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ངས་བསོད་སྙོམས་སློང་རྒྱུ་འདི་ང་ཚོའི་ལམ་སྲོལ་རེད་ཟེར་དུས་ངས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་རེད་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།" ཅེས་བཀའ་ལན་གནང་།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁོང་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་ཕྱག་ནས་འཇུས་

ཏེ་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་གཅིག་ཕྱུར་བཀའ་མོལ་ཡུན་རིང་གནང་། ཁོང་གིས་ཡབ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་རྒྱུན་རིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཉན་པའི་རྗེས་སུ། “ཁྱེད་རང་ངའི་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། ཁྱེད་རང་བྱིས་པའི་སྐབས་ནས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དྲང་སྲོང་ཨ་སི་ཏས་ལུང་བསྟན་གནང་བ་བཞིན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག བཅོམ་ལྡན་འདས། ངས་ཁྱོད་ལ་གུས་འདུད་ཞུ་ཡི་ཡིན། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། དེ་སྔ་སྐབས་ཤིག་ལ་ཁྱེད་རང་རྒྱལ་པོ་བཟོ་འདོད་མཁན་གྱི་བླུན་རྨན་ང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་མའི་གྲས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་རོགས་གནོངས།” ཞེས་ཞུས་པ་རེད།

དེའི་རྗེས་སུ་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཟླ་གྲགས་འཛིན་མ་དང་། སྲས་དགྲ་གཅན་འཛིན། གང་ཉིད་བྱིས་པའི་དུས་སུ་གཅེས་སྐྱོང་གནང་མཁན་གྱི་སྲུ་མོ་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ། གཞན་ཡང་པོ་བྲང་ནང་གི་སྐྱེ་བོ་དུ་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཞལ་བཞེས་ཡོད་པའི་རེ་སྐུལ་དུ། “ལོ་མང་པོའི་སྔོན་ལ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་བློས་བཏང་སྟེ་ཕེབས་སྐབས་ང་ཚོར་སེམས་མི་སྐྱིད་པ་དང་མི་བདེ་བ་ཞེ་དྲག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ང་ཚོར་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདིས། ང་ཚོའི་སེམས་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བདེ་སྐྱིད་བྱུང་སོང་། སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཚོ་དོར་ནས་ཕེབས་པ་དང་། ད་ཆ་སངས་རྒྱས་ཏེ་སླར་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བ་འདིར་ང་ཚོ་ཤིན་ཏུ་ནས་དགའ་པོ་བྱུང་སོང་།” ཞེས་ཞུས་སོ།། །།

༣༧༽ ཤིང་སྡོང་ལ་ཤིང་ལྷ་གནས་པའི་གཏམ་རྒྱུད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔར་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཆོས་བསྟན་གནང་བ་རེད། མི་ལོ་བཞི་ཅུ་ཞེ་ལྔའི་རིང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཕེབས་ཏེ་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་བསྐྱུན་གནང་ཡོད། སྐབས་རེ་ཁོང་གིས་མི་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སྐོར་གསུང་འདོད་བྱུང་སྐབས། མི་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་འདྲ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། གཏམ་རྒྱུད་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཅིག་ནི།

གནའ་སྔ་མོ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁེངས་དྲེགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། རྒྱལ་པོ་དེས་རང་ཉིད་ལ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟོ་འདོད་དེ་བློན་པོ་རྣམས་ལ། "ཁྱེད་ཚོས་ནགས་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཤིང་སྡོང་རིང་ཤོས་དེ་འཚོལ་ཤོག ཤིང་སྡོང་དེ་ངས་ཕོ་བྲང་གི་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡིན།" ཞེས་བཀའ་བཏང་།

ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་ཞིག་གི་དབུས་སུ་བློན་པོ་ཚོར་ཤིང་སྡོང་དེ་འདྲ་ཞིག་རྙེད་པ་རེད། ཤིང་སྡོང་དེ་བརྗིད་ཉམས་ལྡན་པ་དང་། མཐའ་ནས་ཤིང་སྡོང་ཆུང་བ་མང་པོས་བསྐོར་ཏེ་ཡོད། དགོང་མོ་དེར་ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་པོ་ལ། "རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་འདོད་ལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་གྱི་ཤིང་སྡོང་དེ་ང་ཚོར་རྙེད་བྱུང་། ང་ཚོས་སང་ཉིན་ནགས་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཤིང་སྡོང་དེ་གཅད་ཀྱི་ཡིན།" ཞེས་སྙན་སེང་ཞུས་པར། རྒྱལ་པོ་དགའ་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་སྟེ་གཉིད་ཉལ་བ་ན། མཚན་མོ་དེར་ཁོ་ལ་རྨི་ལམ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་རྨིས་པ་རེད། རྨི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོ་དེར་གནས་བཅས་ཏེ་སྡོད་མཁན་གྱི་ཤིང་ལྷ་ཞིག་ཁོའི་མདུན་དུ་ཡོང་སྟེ། "འོ་ཇི། རྒྱལ་པོ་

ལགས། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། ང་སྟོད་སའི་ཤིང་སྡོང་འདི་མ་གཅོད་རོགས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཅད་པ་ཡིན་ན་སྔ་རེ་གཞུ་ཐེངས་རེ་རེས་ང་ལ་བཟོད་མི་ཐུབ་པའི་ན་ཚ་བཏང་སྟེ་ང་འཆི་ཡི་རེད། “ ཅེས་བརྗོད། རྒྱལ་པོས་དེའི་ལན་དུ། “ཁྱེད་རང་གི་ཤིང་སྡོང་དེ་ནགས་ཚལ་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་དེ་རེད། ངའི་ཕོ་བྲང་གི་ཆེད་དུ་དེ་ངེས་པར་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག” ཅེས་སྨྲས།

ཤིང་ལྷ་དེས་རེ་སྐུལ་ཇི་ཙམ་ཞུས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་མགོ་མཁྲེགས་དེས་མ་ཉན་པར་ཤིང་སྡོང་གཅོད་རྒྱུར་ཞུ་ཚུགས་བྱས་པ་རེད། མཐའ་མ་དེར་ཤིང་སྡོང་གི་ལྷ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ། “ད་ཁྱེད་རང་གིས་བཅད་ན་འགྲིག་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གཅོད་

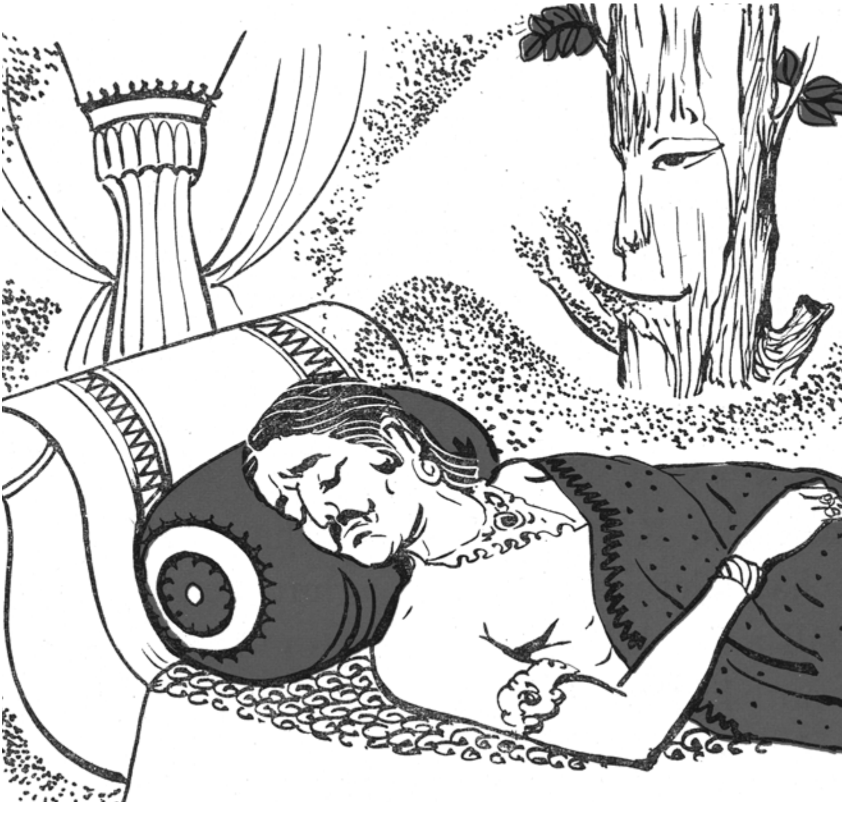

སྣངས་འདི་ལྟར་བྱེད་རོགས་གནོངས། མི་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་བྱས་པ་ལྟར་ཤིང་སྡོང་གི་རྩ་བ་ནས་མ་གཅོད་རོགས། དེའི་ཚབ་ཏུ་ཁྱེད་རང་གིས་ཤིང་གཅོད་མཁན་ཚོ་ལ་ཤིང་སྡོང་གི་རྩེ་མོར་འཛེགས་སུ་བཅུག་སྟེ་ཚུང་ཚུང་ཚུང་ཚུང་བྱས་གཅོད་དུ་འཇུག་རོགས། དང་པོ་ཤིང་དུམ་གཅིག་བཅད། དེ་ནས་གཞན་དེ་བཅད་དེ་ཤིང་སྡོང་ཆ་ཚང་མ་རྫོགས་བར་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་རོགས།” ཞེས་རེ་སྐུལ་བྱས་པ་རེད།

སྐད་ཆ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞེ་དྲག་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ། “འོན་ཀྱང་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་དའི་ཤིང་གཅོད་མཁན་ཚོས་ཤིང་སྡོང་གི་རྩེ་མོ་ནས་དུམ་བུ་རེ་རེ་བཞིན་བྲེགས་ན། ཁྱོད་རང་ལ་ན་ཚ་དེ་བས་མང་བ་གཏོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ལས་ཤིང་སྡོང་གི་རྩ་བ་ནས་བྲེགས་ན་འབྲིག་ཐེངས་གཅིག་རང་རེད།” ཅེས་སྨྲས། ཤིང་ལྷ་དེས། “རེད། དེ་བདེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ངས་བཤད་པ་ལྟར་ཁྱེད་རང་གིས་བྱས་ན། དེས་ནགས་ཚལ་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོད་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་དའི་ཤིང་སྡོང་དེ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་རེད། གལ་ཏེ་ཤིང་སྡོང་དེ་ཐགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཐགས་པ་ཡིན་ན། གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་སྡོང་ཚུང་ངུ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཐག་རྒྱུ་དང་། དེའི་རྐྱེན་པས་སེམས་ཅན་ཚུང་ངུ་མང་པོ་གསད་ཀྱི་རེད། བྱ་དང་བྱིའུ་འབུ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་སྡོད་གནས་བརླག་པ་དང་། ཤིང་སྡོང་ཚུང་ངུ་མང་པོར་གཏོར་བཤིག་ཐེབས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་རང་གིས་དུམ་བུ་ཚུང་ཚུང་བྱས་ཏེ་བཅད་པ་ཡིན་ན། དེས་གནོད་སྐྱོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་གཏོང་གི་མ་རེད།” ཅེས་བརྗོད།

དེའི་རྗེས་རྒྱལ་པོ་གཉིད་སད་པ་དང་། ཁོའི་བསམ་པར། “ཤིང་ལྷ་དེས་ནགས་ཚལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཚུང་ངུ་རྣམས་ལ་གནོད་འཚེ་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཐེངས་མ་བརྒྱ་ལས་མང་བ་བྲེགས་ཀྱང་བྲེག་ཏུ་འཇུག་རྩིས་རེད་འདུག ག་འདྲའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་བྱམས་སེམས་ཅན་ཞིག་རེད་ཨང་། འོན་ཀྱང་ངས་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་

སྐྱིད་དང་ཁེངས་དྲེགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཤིང་སྡོང་དེ་གཅོད་འདོད་པ་དེ་ག་འདྲའི་རང་དོན་མ་གཏོགས་བསམ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ངས་ཤིང་སྡོང་དེ་གཅོད་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་དེ་ལ་ཆེ་མཐོང་བྱེད་འོས་པ་རེད། རྨི་ལམ་འདིས་ངས་ཀུང་གཞན་དག་ཚང་མར་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བས་སྐྱོང་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་སྤྲད་བྱུང་།” སྙམ་པ་ཐུགས་ལ་འཁོར་བ་རེད།

སང་ཉིན་དེར་རྒྱལ་པོ་ནགས་ཚལ་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཤིང་སྡོང་དེར་དར་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རེད། དེ་ཉིན་ནས་བཟུང་སྐྱེ་བོ་ཁོང་ནི་བྱམས་བརྩེ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་ཞིག་བྱུང་ངོ་།། །།

༣༨༽ ཀུན་ལ་མཉམ་པའི་བརྩེ་བ།

ཉི་མ་གཅིག་ལྷས་སྦྱིན་ན་བ་རེད། སྨན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཁོའི་སར་བལྟ་བར་སླེབས་པ་རེད་དེ་སུས་ཀྱང་ཁོ་ནད་ལས་གསོ་མ་ཐུབ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོའི་སར་གཟིགས་པར་ཕེབས་པ་རེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སློབ་མ་ཞིག་གིས། "བཅོམ་ལྡན་འདས། ག་རེ་བྱས་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ལྷས་སྦྱིན་ལ་རོགས་སྐྱོར་གནང་བར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། ཁོས་ཐེངས་མང་པོར་སྐུ་ཉིད་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་ཐབས་བྱས་པ་མ་ཟད། དགྲོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་བྱས་པ་རེད།" ཅེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ལན་དུ། "འགའ་ཞིག་ལ་གཉེན་དུ་བལྟ་བ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་དགྲར་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་མ་རེད། རང་གཞན་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་མི་ཚང་མ་ལ་བརྩེ་བ་གཅིག་མཚུངས་བྱེད་དགོས།" ཞེས་བཀའ་གནང་།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷས་སྦྱིན་ཉལ་ནས་བསྡད་ཡོད་ས་དེར་ཕེབས་ཏེ། "གལ་ཏེ་ང་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་གནོད་པ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་གཏོང་མཁན་གྱི་ལྷས་སྦྱིན་ལ། ངའི་ངོས་ནས་བརྩེ་བ་དེ་ང་རང་གི་བུ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ངའི་སྤྱན་མཆེད་འདི་ནད་ནས་ད་ལྟ་རང་དྲག་པར་ཤོག" ཅེས་བདེན་ཚིག་བརྗོད་གནང་བ་རེད།

སྐད་ཅིག་དེ་རང་ལ་ལྷས་སྦྱིན་ནད་ལས་ཐར་ཏེ་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་སླར་ཡང་

བདེ་ཐང་དུ་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁོང་རང་གི་སློབ་མ་ཚོ་ལ་ཞལ་སློབ་སྩེ། "ང་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་བྱམས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མི་རུང་། དེའི་ཚབ་ཏུ་ང་ཚོས་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བྱམས་པའི་སེམས་སྐྱེད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནང་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག" ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།། །།

༣༩) སྐུ་ཚེའི་མཐའ་མ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་གཉིས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ། "ངས་གཞན་ཕན་གྱི་ལས་ཀ་གང་ཡོད་བྱས་ཚར། ངས་རྗེས་འབྲང་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་དགོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་ཚེ་འདིར་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་སྐོར་ལ་བསླབ་བྱ་བརྒྱབས་ཚར་འདུག ད་ཆ་ཁོང་ཚོར་ཇི་ལྟར་སྐྲག་སྣང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་སྟངས་སྟོན་པའི་དུས་ཚོད་ལ་སླེབས་འདུག" དགོངས་གནང་བ་རེད།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པའི་ཀུན་དགའ་བོ་བོས་ཏེ། "ཀུན་དགའ་བོ། ད་ཆ་ང་ཚོ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་ཕྱིར་བསྐྱོད་མཐའ་མ་དེ་བྱེད་རན་པའི་དུས་ལ་བབས་འདུག ང་ལ་རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་ས་དེར་འཆི་རྒྱུའི་འདོད་པ་འདུག" ཅེས་བཀའ་གནང་།

ཀུན་དགའ་བོ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ནས། "བཅོམ་ལྡན་འདས། ང་ཚོ་བློས་གཏོང་བ་མ་གནང་རོགས། ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་གང་ཉིད་ང་ཚོའི་སྟོན་པ་གནང་སྟེ་བཞུགས་པ་རེད། གང་ཉིད་མ་བཞུགས་ན་ང་ཚོ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད།" ཅེས་སྨྲས་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་བཤུམས་པ་རེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། "ངའི་བརྩེ་བའི་ཀུན་དགའ་བོ། ངུ་འབོད་མ་བྱེད། ངས་དུས་རྟག་ཏུ་འཆི་བ་ནི་མི་ཚེའི་རང་གཤིས་ཤིག་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། དེ་ལ་ཞེད་སྣང་བྱེད་དོན་མེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་དགོས། ང་མེད་པའི་དུས་སུ་ངས་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་སྟོན་པ་བྱས་ན་དེ་གས་འཐུས་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཚོས་ངས་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་གོ་བ་ལོན་ཡོད་ན། ང་དགོས་མཁོ

ཡོད་པ་མ་རེད། བྱས་ན་ང་ཚོ་འགྲོ་རྩིས་གྱིས་ཤིག” ཅེས་བཀའ་གནང་།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་སློབ་མ་ཚོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། ཁོང་ཚོས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ནས་ཐག་མི་རིང་བའི་གནས་ཀུ་ཤི་ན་གརའམ། རྩ་མཆོག་གྲོང་གི་གྲོང་གསེབ་ཅིག་བརྒྱུད་དེ་ཕེབས་པའི་སྐབས་དེར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་དེར་བསྡད་དེ་ངལ་གསོ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ། “ང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་རྒྱུ་ས་གནས་འདིར་ཡིན།” ཞེས་བཀའ་གནང་བ་རེད།

འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་ཉིན་མཐའ་མ་དེ་ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་གིས་གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་མཚམས་བཞག་མེད། གྲོང་གསེབ་དེའི་ནང་གི་མི་བགྲེས་པོ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཇལ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུས་པ་བཞིན་ཁོང་གིས་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ། མི་དེའི་དཀའ་ངལ་རྣམས་གསན་གནང་བའི་རྗེས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས་བསླབ་བྱ་ཡང་གནང་། མི་དེ་བློ་ཁ་ཧ་ཅང་ཚིམས་ཏེ་སེམས་སྐྱིད་པོ་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ནང་དུ་ལོག་པ་རེད།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སཱ་ལའི་ཤིང་སྡོང་གཉིས་ཀྱི་གྲིབ་བསིལ་འོག་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། ཁོང་གི་སློབ་མ་ཚོས་ཁོང་གི་མཐའ་ནས་བསྐོར་ཏེ་བསྡད། འགའ་ཞིག་གིས་ངུ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སེམས་ལ་ཞི་གནས་སྒོམ་སྟེ་ཁུ་སིམ་མེར་བསྡད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཚོར་བཀའ་མཐའ་མ་དེ་གནང་དོན་ལ། “ངས་ཁྱེད་ཚོར་གང་བསླབ་པ་དེ་དག་དྲན་པ་ཀྱིས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དག་གང་ལའང་ཞེན་ཆགས་བྱེད་མི་རུང་། དེའི་ཚབ་ཏུ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་དམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་རང་གི་སེམས་འདུལ་བའི་

ཐབས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འབད་བརྩོན་གྱིས་ཤིག” ཅེས་གསུངས།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གློ་གཡས་པ་ས་ལ་ཕབ། སྐུ་གཟུགས་འཕྲེད་ཉལ་གྱིས་ཕྱག་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་དབུ་བཞག་སྟེ། སྤྱན་གཉིས་ཟུམ་པའི་ཚུལ་

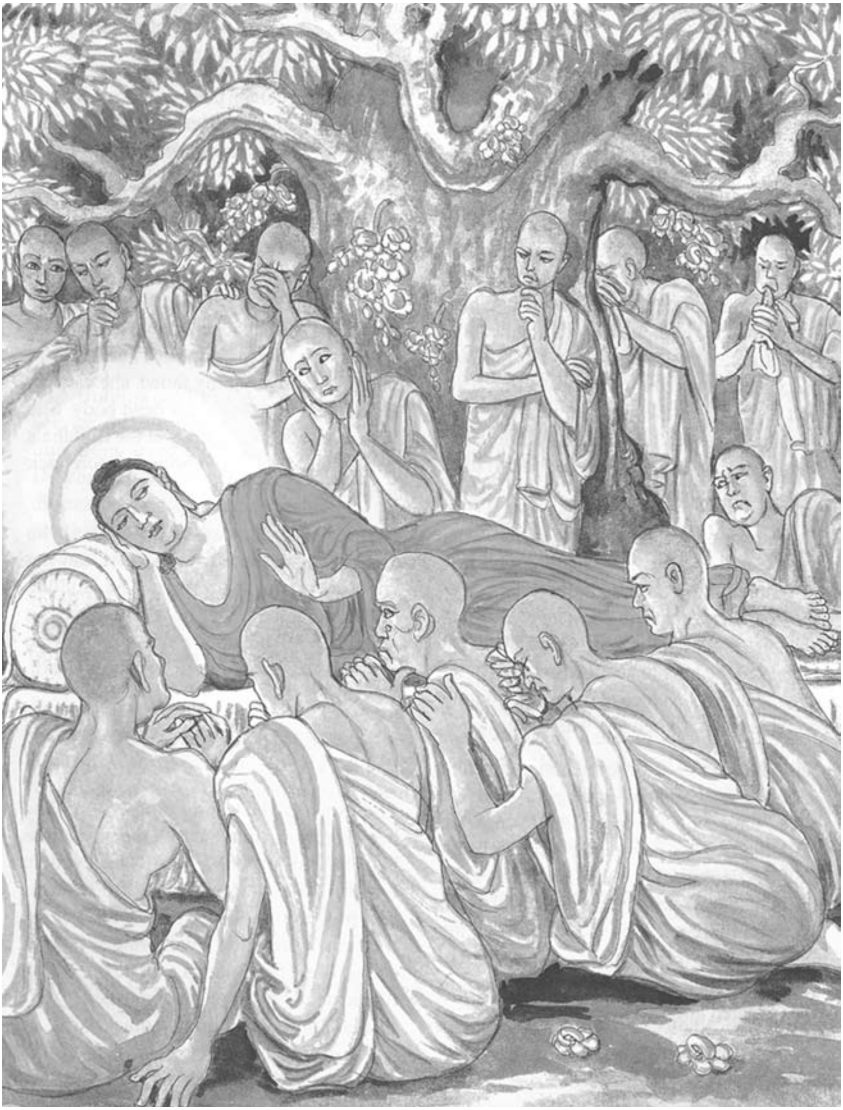

གྱིས་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཉིན་དེ་ཡང་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཟླ་བ་ཉ་གང་བའི་ཉིན་མོ་ཞིག་རེད།

དུས་ཡུན་གང་འཚམས་ཤིག་གི་རྗེས། ཁོང་གི་སློབ་མ་ཚོས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཕུང་དེ་ཤིང་བརྩེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་ཞུགས་འབུལ་ཞུ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས། འོན་ཀྱང་ཤིང་ལ་མེ་ཕྱེ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་པའི་སྐབས་དེ་རང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་དེ་སླེབས་པ་རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་ཞིང་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་བཞུགས་མེད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་གོ་རྗེས་ལམ་སང་རྩྭ་མཆོག་གྲོང་ནས་རྒྱུགས་ཡོང་བ་རེད། སློབ་མ་གཙོ་བོ་དེ་སླེབས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་རྒན་ལ་གུས་ཞབས་མཐའ་མ་དེ་ཞུས་ཟིན་རྗེས། ཤིང་ལ་མེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབར་བ་རེད། ཞུགས་མེ་དེ་ཡུན་རིང་འབར་ཏེ་མཐའ་མ་དེར་རིང་བསྲེལ་མ་གཏོགས་མ་ལྷག་པ་རེད།

སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་འདྲ་མིན་ཚང་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་དགོས་འདོད་ཡོད་པས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་བློར། "ངས་རང་གི་རྒྱལ་གཞིས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་དྲན་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་ཁོང་གི་རིང་བསྲེལ་འཇོག་གི་ཡིན། འདིས་ང་དང་ངའི་རྒྱལ་གཞིས་ལ་མཚན་མཐོང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད།" སྙམ་པ་འཁོར།

རྒྱལ་པོ་ཚང་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲན་རྟེན་དགོས་འདོད་ཡོད་པས་ནང་ཁུལ་ཁ་རྙོད་ཤོར་བ་རེད། གཅིག་གིས། "འདི་དག་ངའི་རེད།" ཅེས་དང་། གཞན་དེས། "མ་རེད། འདི་དག་ང་ལ་བདག་གི་རེད།" ཅེས་བཤད། མཐའ་མཇུག་དེར་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས། "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་ཡོངས་རྫོགས་ང་ཚོར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་མིན་གྱི་སློབ་སྟོན་གནང་སྟེ་བསྐྱལ་པ་རེད། ད་ཆ་ཁོང་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཟིན་པའི་

རྗེས་སུ་བླུན་པོ་ཁྲིད་ཚོ་ཁོང་གི་རིང་བསྲིལ་དོན་དུ་ཕན་ཚུན་འཛིང་ལ་ཉེ་བ་རེད། འཛིང་རྒྱུ་དེ་ནི་ཁོང་གིས་བསླབ་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་དང་རྒྱབ་འགལ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འཛིང་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་ང་ཚོས་ཁོང་གི་དྲན་རྟེན་རྣམས་ཆ་སྙོམས་བགོ་འགྲེམས་བྱས་ན་ཆོག དེ་ནས་ཁྲིད་རང་ཚོ་རེ་རེ་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲན་རྟེན་རེ་བཞེངས་ཆོག་གི་རེད།” ཅེས་སྨྲས།

རྒྱལ་པོ་ཚོས་མི་དེས་བཤད་པའི་ཚིག་དོན་རྟོགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཁ་རྗོད་བྱེད་རྒྱུ་མཚམས་བཞག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིང་བསྲིལ་རྣམས་ནང་ཁུལ་ཆ་སྙོམ་བགོ་བཤའ་བརྒྱབས་ནས་རང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས། ཁོང་ཚོ་རང་གནས་སུ་སླེབས་རྗེས་ལྷ་ཁང་ཆེན་འབུར་དང་། སྲིད་པ་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལམ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པ་དང་། བྱིན་རླབས་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་དྲན་རྟེན་རེ་བཞེངས་ནས་མཆོད་དོ།། །།

༣༠༽ བསྟན་པ་ད་ལྟའང་གནས་ཚུལ།

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལོ་ ༢༥༠༠ གོང་དུ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་པ་ད་ལྟའང་ཉམས་མེད། ཇི་ལྟར་ང་ཚོ་ཚང་མར་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་པ་ནང་བཞིན། ད་ལྟའང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ལམ་དེ་ག་རང་བསྟན་དང་སྟོན་བཞིན་ཡོད། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་བདེ་བའི་ལམ་ལ་དགྲི་བའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་ལུང་འདི་དག་ཏུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་བཞེས། དེ་ནས་ལམ་ལ་བསླབས། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་རྗེས་གཞན་གྱི་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད། དེ་ནས་སྐུ་ཞིང་ལ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་འདིར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་བློས་བཏང་གནང་མེད། ང་ཚོས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ཞལ་མཇལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ང་ཚོའི་སེམས་ལ་འཇུག་པ་ཡོང་སྲིད། གང་གིས་ཤེ་ན། ང་ཚོ་ཚང་མའི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལྡན་པས། ཇི་ཙམ་གྱིས་ང་ཚོས་རང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་གསེབ་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་དུས་ཡུན་ཏ་ཅང་རིང་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩེས་ཐེན་པའི་དམ་ཆོས་དེ་དུས་ད་ལྟའང་གནས་ཡུས་རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐོག་མར་ཐུབ་པའི་དྲུང་ནས་ཆོས་

གསན། དེ་ནས་རང་གིས་ཉམས་ལེན་གནང་། དེའི་རྗེས་གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་གཅིག་ལ་གཉིས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་བར་དུ་སླེབས་པ་རེད།

སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་། རིགས་རུས། དཀར་ནག ཀུན་གཞོན། ཕོ་མོ། དབུལ་ཕྱུག ཡུལ་ལུང་སོགས་གང་ལའང་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཕན་ཐོགས་ལེན་འདོད་ཡོད་ན་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དག་ལ་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན། ང་ཚོས་རང་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ངོ་མ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་བཅས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་ང་ཚོས་ཀྱང་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ལས་ཐར་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ལ། ང་ཚོས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བ་ནང་བཞིན་གཞན་ལ་བདེ་སྐྱིད་བསྐྱུན་ཐུབ་ཀྱི་རེད།། །།

མར་གྱུར་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག

སརྦཀཱལེམངྒལམསྟུ། «དུས་རྟག་ཏུ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག»

རང་རིགས་གཞོན་ནུ་ཀང་དྲུག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །
རང་གི་སྐད་ཡིག་མི་ཧྲག་ཉིང་བཙུད་ལ། །
རང་གི་ངང་གིས་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་གིས། །
རང་བཞིན་འཛིན་མའི་ཁྲོན་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ སློན་ ཚིག་ གིས་ བརྒྱན་ཏེ། པདྨ་ཚེ་དབང་ཤཱཀྱ་སྟྲིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༤ ལྷ་ཉིན་དཀར་པོར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དགེའོ།། །།

༄། །སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །
དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱོད། །
རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །
འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །

གང་གི་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས།།
ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །
དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །
གཽ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །